

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ “ນໍ້າຄານ 2021-2025”

ກະກຽມໂດຍ:

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ທັນວາ 2022

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ເລກທີ 373 /ນຍ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 28.12.2022

ດໍາລັດ

ວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້
ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳທາ, ນ້ຳຄານ, ເຊັ່ນໄຟ ແລະ ເຊັ່ນຫຽງ.

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 03/ສົພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ຫັນສືສະເໜີ ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົງເວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 5861/
ກຊສ, ລົງວັນທີ 14 ພະຈິກ 2022.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ອອກດໍາລັດ:

- ມາດຕາ 1 ເຫັນດີຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳທາ, ນ້ຳຄານ, ເຊັ່ນໄຟ ແລະ ເຊັ່ນຫຽງ.
- ມາດຕາ 2 ມອບໃຫ້ຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົງເວດລ້ອມ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທຶນກັບບັນດາ
ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳທາ, ນ້ຳຄານ, ເຊັ່ນໄຟ ແລະ ເຊັ່ນຫຽງ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະ
ສິດທິຜົນ.
- ມາດຕາ 3 ບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ຈິງຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມື ເຜືອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ມາດຕາ 4 ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ພັນຖາ ວິພາວັນ

ຕຳມໍາ

ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ສະບັບນີ້ ແມ່ນການຜົນຂະຫຍາຍ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025), ເວົ້າສະເພາະແມ່ນ ທິດທາງ ແຜນການ 5 ປີ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2021-2025) ແລະ ກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ເປັນແຜນລະອຽດ. ຈຸດປະສົງຫຼັກ ຂອງການສ້າງແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ສະບັບນີ້ ຂຶ້ນມາ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນການສິ່ງເສີມຂະບວນການຄຸມຄອງ ແລະ ພັດທະນານີ້ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳ, ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ໃຫ້ດໍາເນີນໄປຢ່າງກົມງວວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກິດໝາຍ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ຕາມຫຼັກການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ແລະ ຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ ເປັນຕົ້ນ.

ໂຄງປະກອບໂດຍລວມ ແລະ ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ່ ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ສະບັບນີ້ ປະກອບດ້ວຍ ຫ້າ ພາດ
ດັ່ງນີ້: ພາກທີ ຫົ່ງ ແມ່ນ ໄດ້ກຳນົດວິໄສຫັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດ ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ,
ຈຸດປະສົງ, ຄາດໝາຍສູ່ຊັນ ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ, ພາກທີ ສອງ ແມ່ນການລາຍ
ງານ ສະພາບລວມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ, ພາກທີ ສາມ ແມ່ນການປະເມີນນີ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນີ້, ພາກທີ ສີ່
ແມ່ນການກຳນົດເນື້ອໃນຂອງແຜນງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ໄລຍະປີ 2021-2025; ແລະ ພາກທີ ຫ້າ ແມ່ນ
ການກຳນົດມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແຜນງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້
ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ. ບັນດາເນື້ອໃນໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ ຈະເປັນນິຕິກໍາພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ອີງການຄຸ້ມຄອງ
ຕິດຕາມກວດກາອ່າງຮັບນ້ຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຕາມ
ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນີ້ແບບເຊື່ອມສານ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ
ຈັດການນີ້, ການນຳໃຊ້ນີ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນີ້ ນຳເອົາເນື້ອໃນດັ່ງກ່າວ ມາເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ
ພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອ່າງຮັບນ້ຳຄານ ຮັກສາໄດ້ຄວາມອຸດິມສົມບູນ ແລະ ຄວາມຫຼາກເຫຼາຍ ທາງດ້ານຊີ
ວະນາງພັນ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ທັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ບັນເທິ່ງ ຜົນກະທີບທີ່ອາຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນີ້
ຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ທີ່ອາດຈະສິ່ງຜົນຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢ່າງປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນຂຶ້ນ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍ ບັນດາຂະແໜງງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງໝໍແມ່ປະຊາຊົນ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ທີ່ເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງ ການສ້າງແຜນຄຸມ ຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ປະສານງານວັນປ່າງສະໜີດແໜ້ນໃນໄລຍະການ ກະກຽມສ້າງແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າສະບັບນີ້ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະພາບສູງ ຈົນເຮັດໃຫ້ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າສະບັບນີ້ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ. ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ຜູ້ຝັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າ ພະລັງງານນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ທຸ່ມເທົ່ອແຮງ, ສະຕິບັນຍາ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ. ທ້າຍສຸດນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງປ່າງຍິ່ງວ່າ ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາ ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າສະບັບນີ້ ໃຫ້ສໍາເລັດ ຕາມແຜນທີ່ກໍານົດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 16 ມັງກອນ 2023

ລັດຖະມົນຕີ

ສັງລວມຫຍໍ້

ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້າ ນ້າຄານ ເປັນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຮ່ວມກັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃນອ່າງຮັບນ້າໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນກັນ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ມອກ ຈາກນີ້, ຍັງເປັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017 ມາດ ຕາ 18 ແລະ 19, ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ, ປີ 2021, ມາດຕາ 7 ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.

I ວິໄສຫັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້າຄານກຳນົດ ວິໄສຫັດ: “ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້າຄານ ໃຫ້ມີປະລິມານນ້ຳທີ່ພຽງຟ້າ, ມີຄຸນນະພາບນ້ຳທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊື່ວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຕາມທີ່ດີສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ພ້ອມທັງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກ ໄພນ້ຳທຸວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ” ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼັກການຕື່ນຕໍ່ (1) ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນີ້ເວດ ລວມທັງ ປະລິມານນ້ຳທີ່ຫຼູ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ (2) ສອດຄ່ອງກັບບຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແຫ່ງຊາດ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, (3) ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ (4) ສອດຄ່ອງກັບສິນທີ່ສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດບັນຫາ, ວິທີແກ່ໄຂແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳ, ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕິກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ເພື່ອສ້າງກອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ. ພ້ອມທັງ, ຮັບປະກັນຄວາມອຸດິມສົມບຸນຂອງລະບົບນີ້ເວດວິທະຍາ.

ນອກຈານນີ້, ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຍັງໄດ້ແນ່ໃສເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ໃຫ້ຫຼາຍເຂັ້ມ, ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ໃຫ້ມີປະສິດ ທີ່ພາບສູງ, ການສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຕ້ານຊັບພະຍາກອນນ້ຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນ້ຳທຸວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຸ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ແລະ ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍ່ໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມືນລະພິດ ທີ່ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ. ຊິ່ງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ນຳໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຫັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້າຄານ ໂດຍມີອາຍຸການນຳໃຊ້ 2021-2025.

II ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້າຄານ ຕັ້ງຢູ່ເຂດໃຈກາງພາກເໜີອຂອງ ສປປ ລາວ, ກວມເອົາ 3 ແຂວງຄື: ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ແຂວງຫຼວພັນ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ຫັງໝົດປະມານ 7,459 ກມ². ສາຍນ້າຄານ ມີຄວາມຍາວປະມານ 198 ກິໂລແມັດ. ມີຕົ່ນກຳເນີດມາຈາກ ເຂດອຸທິຍານແຫ່ງຊາດນ້ຳເອັດ-ຝູລີຍ ຍອດນ້ຳກຳເນີດຢູ່ບໍລິເວນ

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ເປັນເຂດພູສູງ ມີລະດັບຄວາມສູງ ປະມານ 2.200 ແມ່ນ ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານໍ້າທະເລປານກາງ, ມີລັກສະນະ ຄ້ອຍຊັ້ນ ຫຼາຍກວ່າ 25 ອົງສາ ແລະ 15 ຫາ 25 ອົງສາ ກວມເອົາ 38 ເປີເຊັ້ນ ແລະ 39 ເປີເຊັ້ນ ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າຫັງໝົດ.

ນ້ຳຄານ ມີແມ່ນ້ຳສາຂາຫຼາຍສາຍ ແຊ່ນ: ນ້ຳຄາວ, ຫ້ວຍຮັກ, ນ້ຳງວ, ນ້ຳທວງ, ນ້ຳບາກ, ນ້ຳມື່ງ, ຫ້ວຍຄານ, ຫ້ວຍສະພິນ, ນ້ຳຊາ, ນ້ຳກາງ, ນ້ຳແມນ, ນ້ຳຟັດ, ນ້ຳປາວ, ນ້ຳຮາງ, ນ້ຳສາດ, ນ້ຳມານ, ນ້ຳບິງ, ຮຶດ ແລະ ສາຍນ້ຳສາຂາ ແລະ ຫ້ວຍອີກຫຼາຍສາຍ. ບັນດາສາຍນ້ຳສາຂາ ໄດ້ຖືກຈັດແບ່ງອອກເປັນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ໂດຍ ອົງຕາມ ສະພາບພື້ນທີ່ພູມມີປະເທດ ແລະ ແຜນທີ່ພູມສັນຖານ.

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ມີປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍ 1.535 ມີລີແມັດ/ປີ. ປະລິມານນໍ້າຕໍ່ເດືອນ ລະຫວ່າງ 239-394 ມີລີແມັດ ໃນລະດຸຝຶນ ແລະ ມີໜ້ອຍ 0,7-1,5 ມີລີແມັດ/ເດືອນ ໃນລະດຸແລ້ງ. ອຸນຫະພູມ ສະເລ່ຍສູງສຸດ 24 ຫາ 31 ອົງສາເຊ ແລະ ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍຕໍ່ສຸດ 12 ຫາ 22 ອົງສາເຊ. ປະລິມານນໍ້າໜ້າດິນ ປະມານ 9.271 ລ້ານມ³/ປີ. ກະເສການໃຫ້ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປະມານ 92 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສະເລ່ຍຕໍ່ສຸດ ແມ່ນ 19 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ສະເລ່ຍສູງສຸດ ແມ່ນ 221 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນ ກັນຍາ.

ຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງແມ່ນ້ຳຄານ ແມ່ນດີ ແລະ ຢູ່ໃນເການ ຂອງມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ. ໃນເຊິ່ງຊ່ວງລະດຸແລ້ງປີ 2020 ດີມີການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ຈຳນວນ 2 ສະຖານນີ, ໂດຍມີໂຕຊື້ວັດໄດ້ແກ່ ອຸນຫະພູມ, ຄ່າຄວາມເປັນກົດ-ດ້າງ, ອົງກຊີເຈນລະລາຍໃນນ້ຳ, ຄ່າຊັກນຳກະເສີໄຟຟ້າ, ທາດແຂງແຂວນລອຍ, ໄນເຕຸດ-ໄນໂຕ, ແອມໂມນຽມ, ໄນໂງງເຈນ, ພອສເຟສ, ຄວາມແຂງກະດ້າງຂອງນ້ຳ ແລະ ທາດໂລທະໜັກ ເຊັ່ນ ເຫັກ, ສັງກະລີ, ທອງ, ຊຸນ ແລະ ນິກເກວ. ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ ຖ້າຫຽບໃສ່ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນ້ຳໜັດຕິນ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຫັນວ່າ ບໍ່ເກີນຄ່າມາດຕະຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄ່າວັດແທກຂອງບັນດາຕົວຊື້ວັດແຕ່ລະຄົ້ງແມ່ນບໍ່ສູງ ອັນເນື່ອງມາຈາກຄ່າວັດແທກທີ່ໄດ້ແມ່ນໄດ້ຈາກຊ່ວງລະດຸການດຽວກັນ.

ອີງຕາມຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບດ ແລະ ສະຖິຕິທີ່ບັນຫິກໂດຍ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງລົມ; ການເກີດໃໝ່ນໍາຖ້ວມຜ່ານມາທີ່ມີຜົນກະທິບໜາຢ ແລະ ດີມີ ການບັນຫິກເປັນຂໍ້ມູນໃນອ່າງຮັບນໍາ ນໍາຄານ ເຊິ່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆໂດຍສະເພາະ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແມ່ນເຫັນວ່າເກີດນໍາຖ້ວມໃນປີ 2002, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2016, 2018, 2019. ສໍາລັບປູ່ເມືອງພູກູາ, ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແມ່ນມີນໍາຖ້ວມ ທັນຍົກທີ່ສູດໃນອ່າງນໍາຄານ ເຊັ່ນ ປີ 2006, 2010, 2011

ອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ໄດ້ເກີດມີໄພແຫ້ງເລັ່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນເຂດບັນດາເມືອງຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ໃນປີ 2009 ແລະ ໄພແລ້ງທີ່ເກີດໃນບາງເຂດຂອງເມືອງພູກຸດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ໃນປີ 2012 ແລະ ເມືອງຄໍາໃນປີ 2006, 2007, 2010 ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງເກີດຢ່າງເມືອງຮັງກວມ ແຂວງຫຼົງວິນ ຂໍວາປີ 2010.

ນ້ຳໃຕ້ດິນ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເຊິ່ງໄດ້ແບ່ງຊັ້ນອຸທິກທະລະນີວິທະຍາ ອອກເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຊັ້ນໄຟ້ງຫົນ ແລະ ຫົນດານ, ກຸ່ມຊັ້ນຫົນປາຍຢູກດິກດຳບັນ ແລະ ກຸ່ມຊັ້ນຢູກຫົນ. ພ້ອມຕຽວວັນ, ໄດ້ຈັດແບ່ງຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳ ອອກເປັນ 5 ປະເພດ ເຊັ່ນ: ຊັ້ນໄຟ້ງດິນ-ໄຟ້ງຫົນ, ຊັ້ນຫົນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ທາດ, ຊັ້ນຫົນດິກດຳບັນ, ຊັ້ນຫົນໜາມຝູໄຟ-ຫົນໜາມໜໍ່, ຊັ້ນຫົນໃນຢູກຫົນ.

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ປະກອບດ້ວຍຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳທີ່ມີທ່າແຮງເກັບກັກນ້ຳຕໍ່ເຊັ່ນ: ຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ເປັນຊັ້ນຫົນດານ ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນ້ຳໄດ້ປະມານ 0,0 ຫາ 0,5 ລິດ/ວິນຫົນ, ຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ເປັນຊັ້ນຫົນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ທາດ ແມ່ນມີຄວາມສາມາດສະໜອງນ້ຳໄດ້ປະມານ 0,2 ຫາ 0,5 ລິດ/ວິນຫົນ, ຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳທີ່ເປັນຊັ້ນຫົນໜາມຝູໄຟ-ຫົນໜາມໜໍ່ ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນ້ຳໄດ້ປະມານ 0,0 ຫາ 10 ລິດ/ວິນຫົນ, ຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳທີ່ເປັນຊັ້ນຕະກອນຢູກຫົນດິກດຳບັນ ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນ້ຳໄດ້ປະມານ 0,1 ຫາ 1,0 ລິດ/ວິນຫົນ ແລະ ຊັ້ນຫົນອຸ່ມນ້ຳ ທີ່ເປັນຊັ້ນຕະກອນຢູກຫົນ.

ຄຸນລັກສະນະທາງທະລະນີສາດ ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ປະກອບດ້ວຍ ຊັ້ນໄຟ້ງດິນ-ໄຟ້ງຫົນ (Basement) ປະມານ 8%, ຊັ້ນຫົນໜາມຝູໄຟ-ຫົນໜາມໜໍ່ (Karstic) ປະມານ 10%, ຊັ້ນຫົນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ທາດ (Schists), ປະມານ 13%, ຊັ້ນຫົນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຢູກຫົນ (Sedimentary (Mesozoic)) ປະມານ 3% ແລະ ຊັ້ນຫົນໃນຢູກຫົນດິກດຳບັນ (Sedimentary (Paleozoic)) ປະມານ 66% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ.

ອ່າງຮັບນ້ຳຄານ ນ້ຳຄານ ມີເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທັງໝົດປະມານ 7.459 ກມ², ເນື້ອທີ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 109.878 ເຮັກຕາ, ປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ 154.045 ເຮັກຕາ, ປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ 247.507 ເຮັກຕາ, ປ່າປ້ອງກັນຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ 11.450 ເຮັກຕາ ແລະ ພື້ນທຶນອກ 3 ປະເພດປ່າໄມ້ ມີເນື້ອທີ່ 154.243 ເຮັກຕາ.

ຊີວະນາງພັນ ຊະນິດພັນທີ່ສໍາຄັນສູງຫຼາຍກວ່າ 5 ຊະນິດ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ, ເຊິ່ງແຕ່ລະຊະນິດເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຄວາມອຸດືມສົມບຸນຂອງລະບົບນິເວດ ຄີ: ເສືອ, ກະທົງ (ເມີຍ), ທະນີແກ້ມຂາວຖິ່ນເໜືອ, ກວາງປ່າ (ກວາງແຊມບາ) ແລະ ນາກນ້ຳ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີສັດກິນຊັ້ນທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ 11 ຊະນິດ ລວມທັງເຫັນ, ເຫັນໜີ (ເຫັນຫາງຂໍ) ແລະ ຈອນພອນ, ນົກຫຼາຍກວ່າ 299 ຊະນິດ, ແລະ ສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ ແລະ ສັດເລືອຄານຫຼາຍກວ່າ 30 ຊະນິດ. ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາງພັນສັດນ້ຳ ເຊິ່ງມີປາຫຼາຍກວ່າ 50 ຊະນິດ ທີ່ຖືກຄົ້ນພືບປຸງໃນແມ່ນ້ຳຄານ.

ອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ມີການນຳໃຊ້ນ້ຳດ້ານອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ປະມານ 7,6 ເມກາລິດ/ວັນ, ເຊິ່ງໃນນີ້ ການນາໃຊ້ນ້ຳໃນເຂດຊົນນະບົດປະມານ 4,4 ແລະ ຕົວເມືອງ 3,2 ເມກາລິດ/ວັນ, ດ້ານຊົນລະປະຫານ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ທັງໝົດແມ່ນປະມານ 46 ລ້ານ ມ³/ປີ. ເຊື່ອນພະລັງງານໄຟຟ້າ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີທັງໝົດ 12 ເຊື່ອນໃນນີ້, ມີການດຳເນີນການຜະລິດ ຈໍານວນ 2 ເຊື່ອນ, ມີກໍາລັງການຜະລິດ 190 ເມກາວັດ, ມີແຜນຈະພັດທະນາ 2 ເຊື່ອນ 161,8 ເມກາວັດ ແລະ ກໍາລັງສຶກສາຄວາມເບັນໄປໄດ້ 8 ເຊື່ອນ, ມີກໍາລັງການຜະລິດ 89,5 ເມກາວັດ. ດ້ານອຸດສາຫະກຳ ລວມມີ ຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ປະລິມານນ້ຳຈໍານວນໜຶ່ງ ປະກອບມີໂຮງງານ: ໂຮງງານຊຸດຄົ້ນ ແລະ ຂີບຫົນ, ໂຮງງານແປຮູບ ແລະ ໂຮງງານຂະໜາດນ້ອຍໃນການຫຼຸມທີ່ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ໂຮງງານດິນຈີ່, ໂຮງງານອົບສາລີ, ໂຮງງານຂ້າສັດ, ພາມລ້ຽງສັດ, ໂຮງງານປຸ່ງແຕ່ງໄມ້, ໂຮງງານຜະລິດເຈັຍໂຮງງານອື່ນງ ແລະ ລວມທັງປໍ້ນໜ້າມັນ ຕ່າງໆ, ບໍລິສັດ ທີ່ດ້ານເນີນການສາຫຼວດຊອກຄົ້ນແຮ່ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການສໍາຫຼວດ ແລະ ຊອກຄົ້ນ ແຮ່ເຫຼັກ, ການສາຫຼວດຊອກຄົ້ນແຮ່ຄາ, ແຮ່ທອງແດງ ແລະ ແຮ່ອື່ນງ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີການສາຫຼວດຊອກຄົ້ນ ແຮ່ ບາລິດ, ຖ່ານຫົນ, ຫົນປຸນ ແລະ ຫົນແຂງ, ດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ ໃນປັດຈຸບັນ ປະກອບມີແຫ່ງທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ຫຼາຍແຫ່ງ ເປັນຕົ້ນ ສະຖານທີ່ທ່ອງ

ທ່ຽວທາງປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ພື້ນທີ່ທຳມະຊາດ; ພ້ອມທັງເປັນພື້ນທີ່ທີ່ມີທ່າແຮງໃນການຂະຫຍາຍ ການທ່ອງທ່ຽວໃນອະນາຄົດ ເຊື້ອມຕໍ່ກັບແລວທາງລິດໄຟ, ດ້ານການຄົມມະນາຄົມທາງນ້າໃນສາຍນ້ຳຄານ ແມ່ນມີ ກົດຈະການເດີນເຮືອຂະໜາດນ້ອຍ ເຊື້ອມໂຢງ ລະຫວ່າງນະຄອນຫຼວງພະບາງ ຫາ ເມືອງຊຽງເງິນ ແລະ ຂຶ້ນລ້ອງ ຄານ ໄປຢັ້ງເມືອງໄພນໄຊ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເພື່ອເດີນທາງໄປເຂດພື້ນທີ່ການຜະລິດ ຂອງປະຊາຊົນ, ການທ່ອງທ່ຽວ ຕາມລ້ອງນ້ຳຄານ ແລະ ນ້ຳສາຂາ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021 ຂຶ້ງໄດ້ກຳນົດວ່າ ກຊສ ເປັນອີງການທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ. ກຊສ ມີພາລະບົດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບ ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອີງການ ພົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງສາຍຕັ້ງຄະນະຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງ, ທ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ. ຄະນະກຳມະການປະສານງານອ່າງຮັບນ້ຳ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ.

III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີການວັດແທກກະແສການໄຫຼ້ຂອງນ້ຳ ຢ່າສະຖານນີ ບ້ານມຸດ ແລະ ປາກນ້ຳຄານທີ່ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນໄລຍະປີ 2000-2019. ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປະມານ 92 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສະເລ່ຍຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ 19 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ສະເລ່ຍສູງສຸດ ແມ່ນ 221 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນ ກັນຍາ.

ຜ່ານການສົມທຽບຄາດຄະເນໄດ້ວ່າ ລະຫວ່າງປີ 2007, 2020 ແລະ 2040 ຈະມີກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນຄົງທີ່ຢູ່ປະມານ 92 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ, ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍຕໍ່າສຸດ ຂອງປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ຈະຢູ່ໃນປະລິມານດຽວກັນ ເຊິ່ງແມ່ນ 19 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນ ມີນາ, ເຊັ່ນດຽວກັບ ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍສູງສຸດ ໃນປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ຈະຢູ່ໃນປະລິມານດຽວກັນ ເຊິ່ງແມ່ນ 221 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນກັນຍາ. ເຫັນໄດ້ວ່າ ປະລິມານນ້ຳໄຫຼ້ລາຍເດືອນ ສໍາລັບປີ 2020 ແລະ 2040 ແມ່ນຈະຢູ່ໃນລະດັບໃກ້ຄຽງກັນ ດັ່ງລາຍລະອຽດ ຕາຕະລາທີ 1: ຄວາມດຸ່ມດ່ວງຂອງນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ (10^6 ລ້ານ ມ³) ລຸ່ມນີ້:

ອີງປະກອບ	ກ່ອນສ້າງເຂື້ອນໄໝຝ້າ (2000 – 2014)	ປະຈຸບັນ (2015 – 2019)	
	ລາຍປີ	ລາຍປີ	
ນ້ຳໄຫຼ້ເຂົ້າ	ປະລິມານນ້ຳໄຟ	9.271	10.263
ນ້ຳໄຫຼ້ອອກ	ການສູບນ້ຳໄປໃຊ້ເພື່ອຊື່ມະຊົມລະປະທານ	46	46
	ການໄຫຼ້ຄືນຂອງນ້ຳຊື່ມະຊົມລະປະທານ	10	11
	ການນຳໃຊ້ນ້ຳຊື່ມະຊົມລະປະທານສຸດທິ	35	35
	ການນຳໃຊ້ນ້ຳເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	3	3
	ການລະເຫີຍອາຍຈາກໂຄງການເຂື້ອນນ້ຳຄານ	0	26
2 ແລະ 3			
ການສູນເສຍນ້ຳ (ຈາກການຊື່ມ ແລະ ການລະເຫີຍອາຍ ຕາມທຳມະຊາດ)	6.030	6.509	

	ປະລິມານນໍ້າໄຫວອກຂອງແມ່ນໍ້າ ແມ່ນໍ້າຂອງ	ອອກສູ່	3.141	3.692
--	--	--------	-------	-------

ພ້ອມດຽວກັນນີ້ ຍັງໄດ້ມີການປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ປີ 2020 ແລະ ຄາດຄະເນປີ 2040 ເພື່ອສຶກສາທ່າແຮງຂອງປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ຈັດສັນແບ່ງປັນໃຫ້ຂະແໜງການໄດ້ນຳໃຊ້ໃຫ້ພຽງຝັກບຄວາມຕ້ອງການ ດັ່ງລາຍລະອຽດຕາຕະລາງທີ 2: ສະຫຼຸບການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການປີ 2020 ແລະ ຄາດຄະເນປີ 2040 (ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານມ³/ປີ) ລຸ່ມນີ້:

ປະລິມານນໍ້າ ແລະ ການນຳໃຊ້ນໍ້າ	ປີ 2020	ປີ 2040
ປະລິມານນໍ້າຫັ້ງໜົດທີມີ	10.263	9.750
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າ ສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	3	4,5
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າ ສໍາລັບ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ	26	=/>26
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າ ສໍາລັບ ກະສິກຳ ແລະ ຊຸນລະປະຫານ	46	47

ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງຫ້າຫາຍ ເຫັນວ່າ: ປະລິມານນໍ້າທີ່ເຫື້ອຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນຍັງມີຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍທັງຫຼຸບໃສ່ການນຳໃຊ້ນໍ້າ ໃນຕົ້ງອນໄຂບັດຈຸບັນ ສີມທີບກັບການສູນເສຍນໍ້າ ຕາມທຳມະຊາດທີ່ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. ນອກຈາກນີ້, ເຖິງວ່າຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕົວເຂອງປະຊາກອນ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄ່ງລ່າງ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນປຸງແຕ່ງແຕ່ຫາດ. ປະລິມານນໍ້າຍັງມີພຽງຝັກທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍສະເພາະຢູ່ແມ່ນໍ້າສາຍຫຼັກ ແລະ ສາຂາ. ສະນັ້ນ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ຖີເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງ ທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ແລະ ຂະແໜງກະສິກຳ-ຊຸນລະປະຫານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ ຍັງສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນພ້າອາກາດ ໂດຍການນຳໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ດຽວໜຸ່ງກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື້ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນໍ້າໃນລະດຸແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດປະລິມານນໍ້າໃນລະດຸຝົນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທິກາການເກີດໄພແຫ່ງແລ້ງ ແລະ ໄພນີ້ທຸວມທີ່ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເນື້ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນພ້າອາກາດ. ນອກຈາກຂະແໜງການນຳໃຊ້ນໍ້າໂດຍກິງແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນຳໃຊ້ນໍ້າຫາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະ ການທ່ອງທ່ຽວກໍເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງກາຍເປັນແຫ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງວັດທະນາທຳ ແລະ ທຳມະຊາດທີ່ສໍາຄັນທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນ ໃນການສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ.

ບັນຫາທີ່ພາໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ສິ່ງຫ້າຫາຍຕ່າງໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້ານໍ້າຄານ ສາມາດກຳນົດຄື: ໄພນີ້ທຸວມ ແລະ ນໍ້າທຸວມກະທັນທັນ, ການພັດທະນາເຂື້ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກຫຼຸມຂອງປ່າໄມ້, ການເຮັດກະສິກຳແບບບໍ່ຢືນຢັງ, ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮກ ແລະ ການສໍາປະຫານ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ໄພແຫ່ງແລ້ງ, ການເຊາະເຈື່ອນ/ການພັງທະລາຍຂອງດິນ, ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແລະ ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳທ້ອງຖິ່ນ, ລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ (UXO).

ການຈັດສັນນີ້ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແມ່ນການແບ່ງປັນນີ້ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນຳໃຊ້ນໍ້າຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມສະເໜີພາບ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການສະໜອງນໍ້າທີ່ພຽງຝັກ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້ ແລະ ຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການໄດ້ນຳໃຊ້ໃຫ້ພຽງຝັກບຄວາມຕ້ອງການດັ່ງນີ້:

IV ແຜນງານການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນັ້າຕາມ ປີ 2021-2025

ເພື່ອບັນລຸວິໄສຫັດແຕ່ນີ້ອອດປີ 2025 ແຜນຄຸມຄອງດັ່ງກ່າວຈໍາເປັນຕ້ອງກຳນົດກອບໜ້າວຽກ, ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກົດຈະກຳລະອຽດ ເພື່ອເປັນແຮງຂັບເຄື່ອນ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການໃນການ ຄຸມຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາຂັບພະຍາກອນນັ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຊຶ່ງປະກອບມີ 6 ແຜນງານຄື (1) ສ້າງກິນໄກການຄຸມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 15 ກົດຈະກຳ; (2) ຄຸມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນັ້າ ປະກອບມີ 4 ຄາດໝາຍ ແລະ 15 ກົດຈະກຳ; (3) ຄຸມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້າ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນັ້າ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 7 ກົດຈະກຳ; (4) ປຶກປັກຮັກ ສາ ແລະ ພື້ນຟຸນ້ຳ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນັ້າ ປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 11 ກົດຈະກຳ; (5) ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະ ທີບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 9 ກົດຈະກຳ ແລະ (6) ການຄຸມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບມີ 4 ຄາດໝາຍ ແລະ 17 ກົດຈະກຳ.

V มาตรการในการจัดตั้งประติบัต และ ภารกิจตามกำหนด

ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ກໍ່ຄື ກະຊວງ ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດ ຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທຶນກັບກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອີງການອື່ນ ແລະ ອີງການປົກຄອງຫ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານໂດຍປະກອບມີ ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ, ຫ້ອງການຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ.

ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງຕົນ ໂດຍມີການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນັ້ນແບບເຊື່ອມສານ ລະຫວ່າງອີງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ, ອີງການ ປຶກຄອງທ້ອງຖິ່ນທຸກຂັ້ນ ລວມທັງພາກສ່ວນ ເອກະຊົນ ແລະ ຜັດທະນາໄຄາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

กานติดตามกวดาก เพื่อประเมินความถี่บันทึกในกานจัดตั้งประตีบด และ รับประกันกานประตีบด อย่างนาน และ มากยิ่งให้บันลุ ตามวิสัยหัด จะต้องได้กำนิดตือธีวัด ที่เป็นละเอียดให้แก่ผู้มีส่วนร่วม เพื่อเป็นเกณฑ์ในการดำเนินกานจัดตั้งประตีบด, ติดตาม-กวดาก ຊี่งเป็นกานให้โอกาส แก่พากส่วนที่ ภรรยาของ มีส่วนร่วมเข็าในการปัปปุ แผนแม่นจะดำเนินทุกๆ 5 ปี ที่ ตามความเห็นของสัมภาระและ

ງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນງົບປະມານທັງໝົດ 5.750.000.000 ກີບ (ຫຼັກເຕີເຈັດຮ້ອຍຫ້າສືບລ້ານ ກີບ). ເພື່ອນຳສະເໜີຂຶ້ນສະຫັບສະຫຼຸນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ. ດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເນ ງົບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫຼ່ງທຶນ
1	ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ	1.300.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2	ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	1.450.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
3	ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	800.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
4	ແຜນງານ 4: ບົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນູ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	1.000.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
5	ແຜນງານ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກໄພນໍ້າຫຼຸວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	600.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
6	ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍ່ໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	600.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
ລວມທັງໝົດ (ກີບ):		5.750.000.000	

ສາລະບານ

កាំងា	i
សៀវភៅ	ii
សាខាបាន	ix
សាខាបានពាតະលាស	xi
សាខាបានទុក	xii
ចិវម្យវយ	xiv
I. វិនិត្យការកំណត់នៃការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	1
1.1 ឯករាជការ	1
1.2 កិច្ចការសៀវភៅ	1
1.3 គុណភាពសិរី	1
1.4 តាមរបាយការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	1
1.5 ខែបច្ចេកទេសការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	2
II. សេដ្ឋកិច្ចការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	3
2.1 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	3
2.2 សេដ្ឋកិច្ចការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	5
2.3 ផ្ទាល់ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	7
2.3.1 ទូទិន្នន័យ	7
2.3.2 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	10
2.3.3 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	11
2.3.4 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	11
2.3.5 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	14
2.3.6 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	14
2.3.7 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	18
2.4 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	19
2.4.1 ទូទិន្នន័យ	19
2.4.2 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	21
2.4.3 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	22
2.4.4 ទូទិន្នន័យ	24
2.4.5 ទូទិន្នន័យ	24
2.4.6 ទូទិន្នន័យ	24
2.5 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	25
III. ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	26
3.1 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	26
3.2 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	29
3.2.1 ទូទិន្នន័យ	30
3.2.2 ការកំណត់នៃការអនុវត្តន៍	32

3.2.3 កະសិកា និង ឌីនលេបចាម	32
3.2.4 ការប្រើប្រាស់ការងារម៉ាទ្ទីកំពុង	32
3.2.5 ការប្រើប្រាស់ការងារជូនដី	33
3.3 រាល់ខ្លួន និង សៀវភៅខាងក្រោម.....	35
3.3.1 រាល់ខ្លួន	35
3.3.2 សៀវភៅខាងក្រោម	36
3.4 ការងារតុកដាក់សំណើ	38
3.4.1 ទូបែប-បំលិយក	39
3.4.2 ការសិកា-ឌីនលេបចាម	40
3.4.3 ធនធានីការងារដឹងទិន្នន័យ	41
3.4.4 ទូទាត់សាធារណៈ និង បំផែ	41
IV ឈ្មោះការងារតុកដាក់សំណើ នៃរដ្ឋបាល ឆ្នាំ 2021-2025	52
ឈ្មោះ 1: ស៊ីអីកិននៃការងារតុកដាក់សំណើ និង ការងារមិស៊ូននៃរដ្ឋបាល	52
ឈ្មោះ 2: តុកដាក់ការងារម៉ាទ្ទីកំពុង	53
ឈ្មោះ 3: តុកដាក់ខ្លួនខ្លួនខ្លួន	54
ឈ្មោះ 4: ការប្រើប្រាស់ការងារ និង ការងារ	54
ឈ្មោះ 5: ការងារប្រើប្រាស់ការងារ និង ការងារ	55
ឈ្មោះ 6: ការងារប្រើប្រាស់ការងារ និង ការងារ	56
V មាត្រាការនិងការងារតុកដាក់ប្រព័ន្ធនិងការងារពិពណ៌នា	57
5.1 ឯការងារតុកដាក់សំណើ និង ការងារ	57
5.2 មាត្រាការនិងការងារតុកដាក់ប្រព័ន្ធ	57
5.2.1 ឯការងារតុកដាក់សំណើ	57
5.2.2 ទីតាំងការងារប្រព័ន្ធផ្លូវការ (ខេត្ត, សង្កាត់, ឈុំ, ឪ, ឬ ឬ)	58
5.2.3 ធនធានីការងារ	58
5.2.4 សំណើសំណើ	58
5.2.5 សំណើសំណើ	59
5.2.6 ឯការងារតុកដាក់សំណើ	59
5.2.7 ឯការងារប្រព័ន្ធផ្លូវការ	59
5.3 ការងារពិពណ៌នា	59
5.4 បញ្ហាពិវឌ្ឍន៍ការងារប្រព័ន្ធផ្លូវការ	60
5.5 ការងារប្រព័ន្ធផ្លូវការ	62
ការងារសាលាអ៊ីវិត	63
ការងារសាលាអ៊ីវិត	64

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງທີ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	3
ຕາຕະລາງທີ 2: ລະດັບຄວາມຄຸ້ມຄອງຊັ້ນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	3
ຕາຕະລາງທີ 3: ປະຊາກອນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ	6
ຕາຕະລາງທີ 4: ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ປີ 2020	10
ຕາຕະລາງທີ 5: ເນື້ອທີ່ປະເພດການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ (ຫົວໜ່ວຍ: ເຮັກຕາ)	15
ຕາຕະລາງທີ 6: ປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປີ 2005, 2010, 2015 ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	17
ຕາຕະລາງທີ 7: ການພັດທະນາເຂື້ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ	23
ຕາຕະລາງທີ 8: ສິນທຽບກະແສການໄຫຼວສະເລ່ຍລາຍເຕືອນ ປີ 2007, ປີ 2020 ແລະ ຄາດຄະເນປີ 2040	26
ຕາຕະລາງທີ 9: ການກຳນົດລະດັບກະແສການໄຫຼວໃນແບບຈຳລອງ	27
ຕາຕະລາງທີ 10: ກະແສການໄຫຼວຂອງອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ (ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ)	28
ຕາຕະລາງທີ 11: ຄວາມດຸນດ່ຽງຂອງນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ (10^6 ລ້ານ ມ ³)	29
ຕາຕະລາງທີ 12: ສະຫຼຸບການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງຂະແໜງການ ປີ 2020 ແລະ ຄາດຄະເນປີ 2040 (ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	29
ຕາຕະລາງທີ 13: ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຕໍ່ວັນຍຸໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	30
ຕາຕະລາງທີ 14: ປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳຈາກຄົວເຮືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040 (ລ້ານມ ³)	31
ຕາຕະລາງທີ 15: ຄາດຄະເນປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ປີ 2030 ແລະ 2040 (10^6 ລ້ານ ມ ³)	31
ຕາຕະລາງທີ 16: ຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ນ້ຳຊື່ນະປະທານໃນອະນາຄິດຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ	32
ຕາຕະລາງທີ 17: ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	33
ຕາຕະລາງທີ 18: ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ (10^6 ລ້ານ ມ ³ ຕໍ່ປີ)	39
ຕາຕະລາງທີ 19: ການຈັດສັນນ້ຳ ສໍາລັບຂະແໜງຊື່ນະປະທານ (10^6 ລ້ານ ມ ³ ຕໍ່ປີ)	41
ຕາຕະລາງທີ 20: ການຈັດສັນນ້ຳ ສໍາລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳ	41
ຕາຕະລາງທີ 21: ການຈັດສັນນ້ຳ ສໍາລັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່	42
ຕາຕະລາງທີ 23: ການຈັດສັນນ້ຳປະຈຳປີໃນອ່າງຮັບນ້ຳຄານ ແລະ ບາງອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ (ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	43
ຕາຕະລາງທີ 24: ຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳຂອງຂະແໜງການ ປີ 2040	49
ຕາຕະລາງທີ 25: ຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ	60
ຕາຕະລາງທີ 26: ງົບປະມານ ສໍາລັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ 2021-2025	62
ຕາຕະລາງທີ 27: ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ, ກົດຈະກຳ, ງົບປະມານ ໃນການຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ	64

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ 2: ແຜນທີ່ຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ	4
ຮູບທີ 3: ອຸນຫະພູມ ແລະ ປະລິມານນໍ້າເປັນສະເລ່ຍຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ 1991-2020	7
ຮູບທີ 5: ກະແສການໄຫວ້ລາຍວັນ ທີ່ປາກນໍ້າຄານ ປີ 1985-2019.....	9
ຮູບທີ 7: ກະແສການໄຫວ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ທີ່ປາກນໍ້າຄານ ປີ 1985-2008	9
ຮູບທີ 8: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.....	12
ຮູບທີ 10: ປະເພດຊັ້ນທຶນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ	14
ຮູບທີ 11: ແຜນທີ່ສາມປະເພດບ່າມ໌ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ	15
ຮູບທີ 13: ແຜນທີ່ດິນກະສິກຳ ຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ	17
ຮູບທີ 14: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍປະຈຳປີ ຢູ່ເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ປີ 1901-2020	19
ຮູບທີ 16: ການໃຊ້ນໍ້າຢູ່ບັນດາບ້ານໃນອ່າງຮັບນໍ້າ	20
ຮູບທີ 18: ເຂດຂົມລະປະຫານ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.....	21
ຮູບທີ 20: ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ.....	25
ຮູບທີ 21: ສົມທຽບປະລິມານນໍ້າໄຫວ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2007, ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040.....	27
ຮູບທີ 22: ການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນລົວເຮືອນ ປີ 2020, ປີ 2030 ແລະ ປີ 2040.....	30
ຮູບທີ 23: ຄາດຄະເນການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມສູງສຸດ ຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າ.....	34
ຮູບທີ 25: ຄາດຄະເນການປ່ຽນແປງປະລິມານແສງແດດ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ	35
ຮູບທີ 26: ປະລິມານນໍ້າສະເລ່ຍທີ່ມີຢູ່ໃນລະດຸແລ້ງທຽບກັບ 100% ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນ້ຳຄາວ ແຕ່ປີ 2001-2019.....	40
ຮູບທີ 27: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ	45
ຮູບທີ 28: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ	45
ຮູບທີ 30: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ	46
ຮູບທີ 32: ປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາທີ່ສາມາດຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນໆ	48

តាំងបញ្ជី

ករណុទ្ទិ	ការឈរលើភាពការដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
កាហ្វុ	កិច្ចការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
កាហស	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ និង សំណង់របស់វា
ធម្មស	ធម្មការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ និង សំណង់របស់វា
ហាមស	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ និង សំណង់របស់វា
COD	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
DO	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
EC	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
FAO	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
GDP	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
KOICA	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
MRC	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
NO ₃₋₂	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
pH	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
Temp	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
TN	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
TP	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
TSD	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ
TSS	ការងារដែលមានចំណាំនៃការងារផែនការទូទៅ

ຫົວໜ່ວຍ

ກມ ²	ກີໂລຕາແມັດ
ກກ	ກີໂລງາມ
ຮຕ	ຮັກຕາ
ມມ (mm)	ມີລີແມັດ
%	ເປີເຊັນ
ມ (m)	ແມັດ
ມ ³ (m ³)	ແມັດກ້ອນ
ກມ (km)	ກີໂລແມັດ
m ³ /s	ແມັດກ້ອນຕໍ່ວິນາທີ
MW	ເມກາວັດ
us/cm	ມີໂຄຊີເມັນ ຕໍ່ຊັງຕີແມັດ
mg/L	ມີລິການາມຕໍ່ລິດ

I. ວິໄສຫັດໃນການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

“ຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ໃຫ້ມີປະລິມານນໍ້າທີ່ພຽງຟ້າ, ມີຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊື່ວິດການເບັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ພ້ອມທັງຫຼຸດຜ່ອນເືື່ນກະທິບຈາກ ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ”.

1.1 ຫຼັກການ

ການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

- ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດ ແລະ ຄວາມອຸດິມສົມບຸນຂອງທຳມະຊາດລວມທັງປະລິມານນໍ້າໃໝ່ ແລະ ການຈັດສັນນິ້ນອ່າງຮັບນໍ້າ;
- ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຄຸມຄອງ, ການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າແຫ່ງຊາດ, ແຜນຈັດສັນທຶນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການວາງແຜນ, ຄຸມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ, ການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ;
- ສອດຄ່ອງກັບສິນທີສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

1.2 ທິດທາງລວມ

ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ໄດ້ກຳນົດວິໄສຫັດ, ບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ, ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການການນຳໃຊ້ນໍ້າ, ການບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ພ້ອມທັງ ປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຝ້າອາກາດ ເພື່ອກຽມພ້ອມຮັບມືຕໍ່ກັບຜົນກະທິບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ສິ່ງເສີມການຄຸມຄອງນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

1.3 ຈຸດປະສົງ

ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕີກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ, ການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ, ເພື່ອສ້າງກອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ; ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບຊື່ວິດຂອງປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມອຸດິມສົມບຸນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

1.4 ຄາດໝາຍສູ້ຂົນ

- ສ້າງກົນໄກການຄຸມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;

1.5 ខំណួនការងារជាមុន

ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ແມ່ນນຳໃຊ້ ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການ
ຈັດຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າຂອງນ້ຳຄານ ໂດຍມີອາຍຸການນຳໃຊ້ 2021-2025
ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນໍ້າ.

II. ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ

2.1 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພູມສັນຖານ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ຕັ້ງຢູ່ເຂດໃຈກາງພາກເຫື້ອຂອງ ສປປ ລາວ, ກວມເອົາ 3 ແຂວງຄື: ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ມີເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ທັງໝົດປະມານ 7.459 ກມ²; ເຊິ່ງ 62,15 ເປີເຊັນ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ກວມເອົາເນື້ອທີ່ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ລວມມີ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ເມືອງນານ, ເມືອງໂພນໄຊ, ເມືອງພຸຖຸນ ແລະ ເມືອງຊຽງເງິນ; 22,43 ເປີເຊັນ ກວມເອົາ ເນື້ອທີ່ຂອງ ແຂວງຊຽງຂວາງ ລວມມີ ເມືອງຄຳ ແລະ ເມືອງພູກຸດ; ແລະ ປະມານ 16,42 ເປີເຊັນ ກວມເອົາເນື້ອທີ່ຂອງເມືອງຮັງຮຸມ, ແຂວງຫົວພັນ (ຕາຕະລາງທີ 1). ນ້ຳຄານເປັນໜຶ່ງໃນສາຂາຫຼັກຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ມີຕົ້ນກຳເນີດມາຈາກ ເຂດອຸທິຍານແຫ່ງຊາດນ້ຳ ແອດ-ພູເລີຍ ເຊິ່ງຢອດນ້ຳກຳເນີດຢູ່ບໍລິເວນຊາຍແດນ ບ້ານນາປວກ, ເມືອງຮັງຮຸມ ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ຢູ່ທີ່ລະດັບ ຄວາມສູງປະມານ 1.400 ແມ່ດ ທຽບກັບລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລປານກາງ. ແມ່ນ້ຳຄານ ມີການໃຫ້ຈາກທິດຕາເວັນ ອອກຂອງແຂວງຫົວພັນ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໄປຫາທາງ ທິດຕາເວັນຕົກ ໂດຍໄຫ້ລົງສູ່ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ນະຄອນ ຫຼວງພະບາງ ໃນລະດັບຄວາມສູງປະມານ 300 ແມ່ດ ທຽບກັບລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລສະເລ່ຍ. ຄວາມຍາວຂອງສາຍ ນ້ຳຄານ ແມ່ນປະມານ 198 ກີໂລແມ່ດ.

ຕາຕະລາງທີ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ແຂວງ	ເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ)	ເປີເຊັນ	ເມືອງ	ເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ)	ເປີເຊັນ
ຫຼວງພະບາງ	463.599	62,15	ຫຼວງພະບາງ	28.909	3,88
			ນານ	31.629	4,24
			ໂພນໄຊ	137.579	18,44
			ພູກຸດ	104.578	14,02
			ຊຽງເງິນ	160.904	21,57
ຊຽງຂວາງ	159.818	21,43	ຄຳ	59.731	8,01
			ພູກຸດ	100.087	13,42
ຫົວພັນ	122.503	16,42	ຮັງຮຸມ	122.503	16,42
ລວມ	745.921	100		745.921	100,00

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ແລະ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, 2021

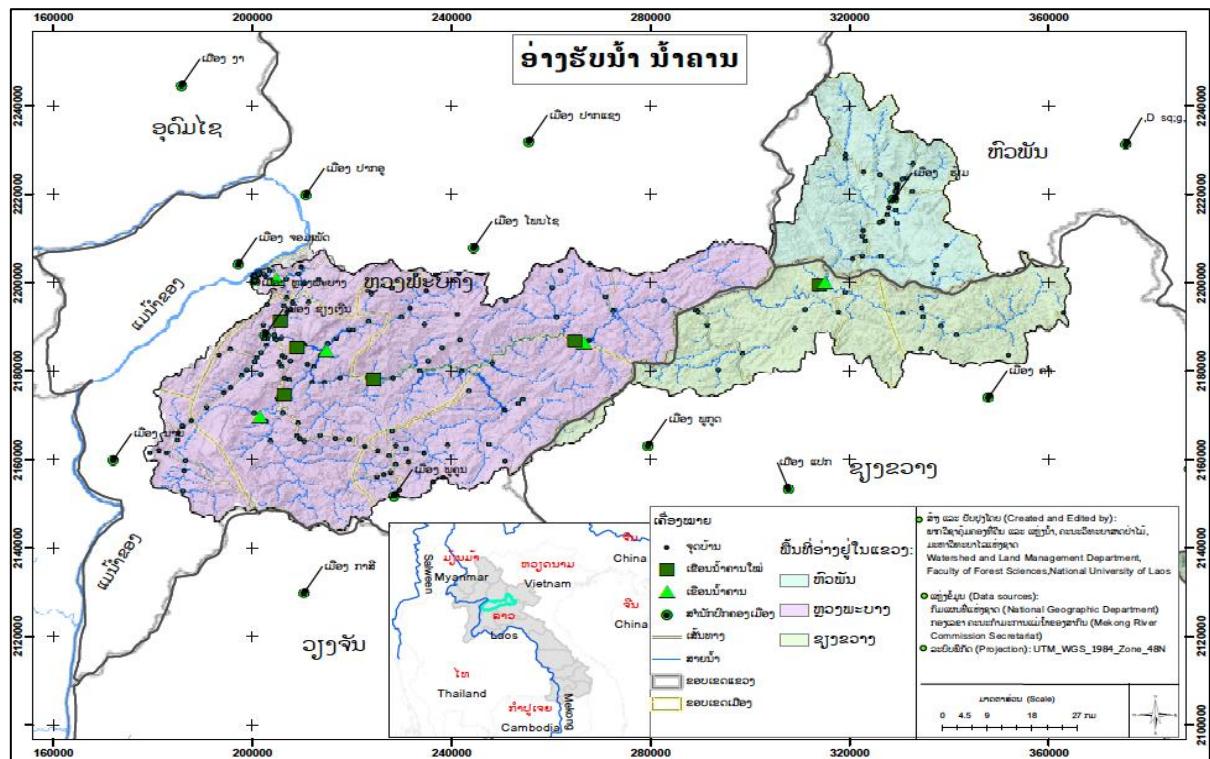
ພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເປັນເຂດພູສູງ ຈຸດທີ່ມີລະດັບຄວາມສູງທີ່ສຸດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ປະມານ 2.200 ແມ່ດ ເຫື່ອລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລປານກາງ. ພື້ນທີ່ເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ມີພູມສັນຖານລັກສະນະຄ້ອຍຊັ້ນ ຫຼາຍກວ່າ 25 ອີງສາ ແລະ 15 ຫາ 25 ອີງສາ ກວມເອົາ 38 ເປີເຊັນ ແລະ 39 ເປີເຊັນ ຕາມລຳດັບ (ຕາຕະລາງທີ 2 ແລະ ຮູບທີ 1 ແລະ ຮູບທີ 2).

ຕາຕະລາງທີ 2: ລະດັບຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ລຳດັບ	ຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນ (ອີງສາ)	ຄໍາອະທິບາຍ	ເນື້ອທີ່ (ຮຕ)	ເປີເຊັນ
1	0 ຫາ 5	ເຂດຮາບພຽງ	21.485	3
2	5 ຫາ 10	ມີຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນຕໍ່າ	58.056	8
3	10 ຫາ 15	ມີຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນປານກາງ	94.642	13
4	15 ຫາ 25	ມີຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນສູງ	288.196	39

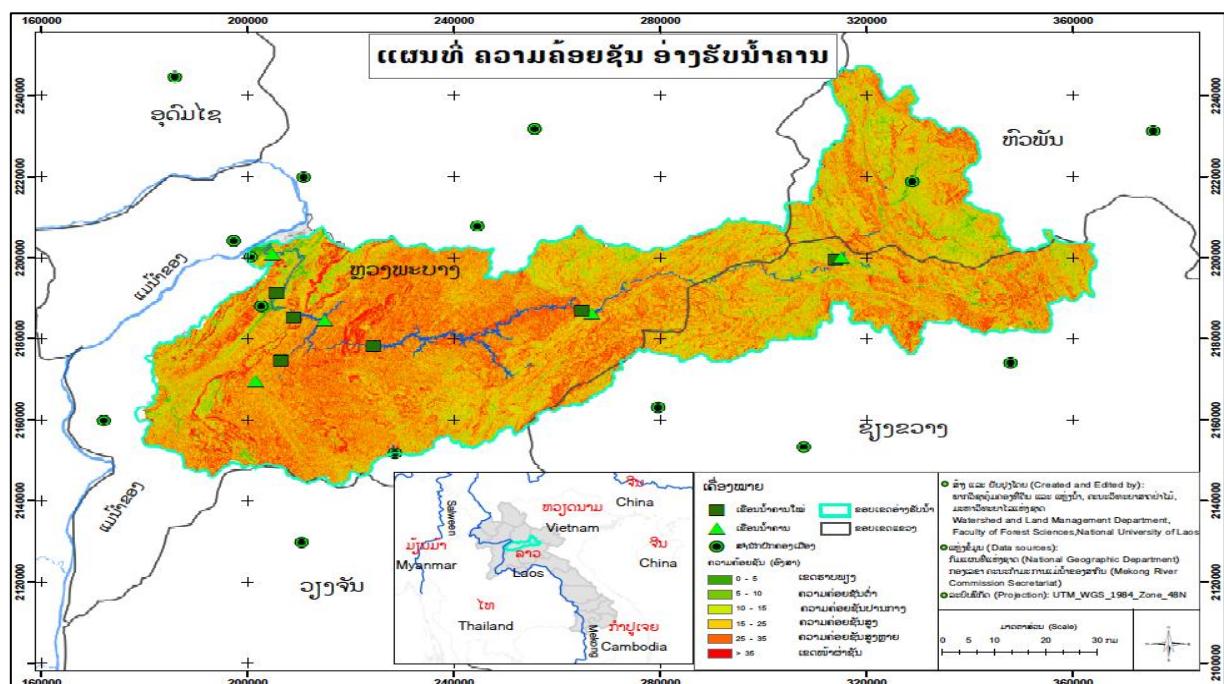
ລຳດັບ	ຄວາມຄ້ອຍຊັນ (ອີງສາ)	ຄໍາອະທິບາຍ	ເນື້ອທີ (ຮຕ)	ເປົ້າຊັນ
5	25 ຫາ 35	ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນສູງຫຼາຍ	221.825	30
6	>35	ເຂດຜາສູງຊັນ	61.717	8

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, 2021)

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 1: ແຜນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 2: ແຜນທີ່ຄວາມຄ້ອຍຊັນໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ

2.2 ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

• ເສດຖະກິດ

ໂຄງປະກອບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນຫ່າແຮງຢ່າເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ປະກອບດ້ວຍຂະແໜງການ ກະສືກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ອຸດສາຫະກຳ, ການບໍລິການ ແລະ ພາສີອາກອນ. ໃນຊ່ວງປີ 2016-2020, ໂດຍສະເລັຍ ຈາກ 8 ຕົວເມືອງທີ່ມີພື້ນທຶນອນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຂອງຂະແໜງກະສືກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ກວມເອົາປະມານ 56%, ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳກວມປະມານ 18%, ຂະແໜງບໍລິການ ກວມປະມານ 25%, ແລະ ພາສີອາກອນ ກວມເອົາປະມານ 1% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP).

ການຜະລິດຂຶ້າມປີ, ມາແຊງ, ເຂົ້າໄຮ້ ແລະ ພິດສະບຽງອາຫານ, ລວມທັງການຜະລິດຊັ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ ເປັນພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນການຕອບສະໜອງເພື່ອການບໍລິໂພກ ແລະ ການຄ້າປະກັນທາງດ້ານ ສະບຽງອາຫານ. ເຂດທຳການຜະລິດຂຶ້າມສ່ວນໃຫຍ່ ໄດ້ຜະລິດຢ່າເຂດທີ່ພຽງນ້ອຍ ຕາມລ້ອງແມ່ນໍ້າ ຢ່າໃນເຂດ ອ່າງຮັບນໍ້າດ້ານຕາເວັນຕີກ ແລະ ເຂດລ້ອງຄາວ. ພື້ນທີ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ມີທີ່ງນາ ແລະ ທີ່ດິນປຸກຟັງທີ່ເປັນຫ່າງພຽງຂະ ຫາດນ້ອຍ; ສ່ວນເນື້ອທີ່ການກະສືກຳເຂດເນີນສູງ, ສວນຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ພື້ນທີ່ໄຮ້ ແມ່ນມີຢ່າງເປົ້າມີເນື້ອງກວ່າເນື້ອທີ່ນາ. ນອກຈາກການປຸກເຂົ້າໃນເຂດຄ້ອຍຊັ້ນແລ້ວ ຍັງມີພິດກະສືກຳ ທີ່ສໍາຄັນຫຼາຍຊະນິດທີ່ ປະຊາຊົນປຸກ ລວມມີ ຫາກເດືອຍ, ສາລີ, ແຂມ, ໄມ້ໃຫ້ຫາກ, ຫາກນັດ, ຜັກອິນຊີ, ຂີງ, ປາງພາລາ, ຫາກນໍ້າມັນ ທົ່ວເຫຼືອງ, ພິດຜັກ ແລະ ພິດຊະນິດອື່ນໆ ເພື່ອບໍລິໂພກ ແລະ ຈຳໜ່າຍເປັນສິນຄ້າ. ປະຊາຊົນໄດ້ປຸກສວນປຸກໄມ້ ສັກໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ມີເນື້ອທີ່ຫຼາຍພັນເຮັກຕາ.

ສ່ວນທ່າແຮງທາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ແມ່ນຍັງຂະຫຍາຍຕົວບໍ່ທັນສູງ ສ່ວນຫຼາຍ ເປັນໂຮງງານຂະຫາດນ້ອຍ ຫາ ຂະຫາດກາງ ທີ່ຕັ້ງຢ່າເຂດນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນໂຮງງານປຸງແຕ່ງໄມ້, ໂຮງງານຜະລິດຕະພັນສໍາລັບການຫຼຸມທີ່, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສືກຳ, ໂຮງງານຂົບຫົນ, ໂຮງງານ ບຸງແຕ່ງ ແຮ່ທາດທີ່ເປັນໄລຫະ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງ ແຮ່ຄໍາ, ແຮ່ທອງ ແລະ ໜູ້ກ. ໃນປະຈຸບັນ ການພັດທະນາ ອຸດສາຫະກຳ ຢ່າໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ຍັງມີຈຳກັດ. ຂະແໜງການທີ່ມີການພັດທະນາຫຼາຍກວ່າໜີ່ ແມ່ນ ດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕີກ ແລະ ປະຈຸບັນມີ 2 ໂຄງການທີ່ກຳລັງດຳເນີນງານຢ່າງ “ເຂື່ອນນ້ຳຄານ 2 ແລະ ເຂື່ອນນໍ້າ ຄານ 3” ທີ່ຕັ້ງຢ່າແມ່ນນ້ຳຄານ ເຂດເມືອງຊຽງເງິນ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ ທີ່ໄດ້ຜະລິດ ກະແສໄຟຟ້າເພື່ອສະໜອງການ ຂີມໃຊ້ຢ່າ ພາຍໃນ ແລະ ສິ່ງອອກ. ມີ 4 ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ທີ່ນອນຢ່າງໃນແຜນການກໍ່ສ້າງຢ່າງພາຍໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳ ຄານ, ລວມມີ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຄານ 1, ນ້ຳຄານ 4, ນ້ຳຄານ 5, ແລະ ນ້ຳມື່ງ. ມີຫຼາຍກວ່າ 8 ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳຕີກ ທີ່ຍັງຢ່າຂັ້ນຕອນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້.

ເຂດດ້ານຕາເວັນຕີກ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເປັນເມືອງ ທີ່ຕັ້ງຢ່າຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ທີ່ເປັນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 13 ຜ່ານເຂົ້າຫາຕົວເມືອງຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແລະ ເປັນເຂດທີ່ໄດ້ພັດທະນາເປັນ ສະຖານມີລິດໄຟ ຫຼວງພະບາງ ທີ່ເຊື່ອມໄອງຈາກ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຫາ ນະຄອນຄຸນຫຼົງ, ຂອງ ສປ ຈິນ. ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນເປັນ ເມືອງມະນະຄົມໄລກ. ສະນັ້ນ, ນະຄອນດັ່ງກ່າວ ກາຍເປັນສຸນກາງ ຂອງການທ່ອງທ່ຽວໃນ ເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ທີ່ມີການໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ກິດຈະການທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ທີ່ຫຼາກ ຫຼາຍ.

ສະນັ້ນ, ຈາກທ່າແຮງ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດດັ່ງກ່າວ ໃນອະນາຄີດຄວາມຕ້ອງການ ໃນການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ຕິດພັນກັບການກະສືກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ນີ້ຈະມີແນວໄມ້ມັນເພີ່ມຂຶ້ນ. ອີກ ປະການນີ້ ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເວົດຂຶ້ນຈາກການພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດ, ການຂະຫຍາຍການປຸງແຕ່ງດ້ານ

ອຸດສາຫະກຳບໍ່ແຮກ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງນັ້ນອາດຈະສຶ່ງຜົນກະທີບຕໍ່ກັບຊັບພະຍາກອນນີ້, ຊົວະນາງຟັນ, ລະບົບນິເວດ, ການທຳມາຫາກິນ ແລະ ການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນເຂດຕໍ່ກ່າວ.

• ສັງຄົມ

ປະຊາກອນທັງໝົດ ທີ່ອໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນມີປະມານ 117.790 ຄົນ (ຕາຕະລາງທີ 3) ແລະ ກວມເອົາປະມານ 1,68 ເປີເຊັນ ຂອງປະຊາກອນທີ່ວປະເທດ. ປະຊາກອນສ່ວນຫຼາຍ ຈະດໍາລົງຊີວິດຢູ່ໃນເຂດຊົນ ນະບົດ ເຊິ່ງກວມເຖິງ 60 ເປີເຊັນ ແລະ 40 ເປີເຊັນ ແມ່ນດໍາລົງຊີວິດຢູ່ເຂດໃນຕົວເມືອງ. ປະຊາກອນສ່ວນໃຫຍ່ໃນ ເຂດອ່າງຮັບນຳຄານ ອາໄສຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຮາບພຽງ ແລະ ຄວາມໜາເໜັນຂອງປະຊາກອນຫຼາຍສຸດ ແລະ ມີການເພີ່ມ ຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແມ່ນຢູ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ. ແມ່ນ້ຳຄານເປັນແຫ່ງຊັບພະຍາກອນທີ່ສໍາຄັນ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນທີ່ດໍາລົງຊີ ວິດຢູ່ໃນອ່າງຮັບນຳ. ແມ່ນ້ຳຄານ ໄດ້ຫຼັງຜ່ານຫຼາຍບ້ານ ເຊິ່ງລວມແຕ່ເປັນບ້ານທີ່ມີການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເສດຖະ ກິດຕົ້ນຕໍ່ທີ່ອາໄສແມ່ນ້ຳຄານ. ໃນລະດຸແລ້ງ, ແຄມຝູ້ແມ່ນ້ຳຄານໄດ້ກາຍເປັນສວນແຄມແມ່ນ້າ ເພື່ອປຸກພິດຜັກ ແລະ ພິດອື່ນໆ. ຊາວບ້ານໄດ້ອາໄສປາ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນຂອງອາຫານຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເຂົາເຈົ້າຢູ່ໄດ້ເກັບພິດ ແລະ ສັດນີ້ອື່ນໆມາບໍລິໂພກ. ແມ່ນ້ຳຄານຍັງເປັນແຫ່ງນີ້ເພື່ອເປັນນຳດື່ມ, ນ້ຳອາບ ແລະ ເພື່ອສະໜອງນີ້ຊົນລະປະ ທານ ແກ່ການປຸກເຂົ້າ. ນອກນີ້ນ, ປະຊາຊົນຍັງນຳໃຊ້ແມ່ນ້ຳຄານ ເພື່ອເປັນເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມທາງນີ້, ເຊື່ອມຕໍ່ ທາງທິດຕາເວັນອອກຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄປທາງທິດຕາເວັນຕີກ.

ຕາຕະລາງທີ 3: ປະຊາກອນໃນເຂດອ່າງຮັບນຳ ນ້ຳຄານ

ແຂວງ	ເມືອງ	ຈຳນວນ (ບ້ານ)	ຈຳນວນ (ຄົນເຮືອນ)	ປະຊາກອນ ທັງໝົດ (ຄົນ)	ເພດຍິ່ງ (ຄົນ)
ຫຼວງພະບາງ	ຫຼວງພະບາງ	26	5.354	28.308	14.142
	ນານ	11	1.100	5.826	2.916
	ໂພນໄຊ	23	2.063	12.050	6.023
	ພູກຸນ	21	2.162	12.801	6.403
	ຊຽງເງິນ	49	6.769	35.733	17.848
ຊຽງຂວາງ	ຕຳ	8	660	3.956	1.990
	ພູກຸດ	10	999	5.971	3.013
ຫົວພັນ	ຮັງມ	32	2.392	13.145	6.498
ລວມ		180	21.499	117.790	58.833

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອົງໄສຂໍ້ມູນຈາກ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ, 2021; ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, 2021; ອົງການປຶກຄອງເມືອງຊຽງເງິນ, 2021; ອົງການປຶກຄອງເມືອງຮັງມ, 2021

ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບແຄມແມ່ນ້ຳຂອງ ໄກສະກຳປາກແມ່ນ້ຳຄານຕໍ່ໄສແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ຖືກຈັດເຂົ້າ ເປັນເມືອງມໍລະດົກໄລກ ຂອງອົງການອຸຍເນັດສະໄກ (UNESCO). ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຍັ້ງຢືນໃນປີ 1995 ບົນພື້ນຖານ (i) ຄວາມປະສົມປະສານແບບພິເສດ ທາງດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳແບບລາວເດີມ ແລະ ອາຄານແບບອານານິຄົມເອີຣີບ ໃນຢູ່ກະຊວງວັດທີ 19 ແລະ 20; (ii) ຕົວຢ່າງທີ່ໂດດເດັ່ນຂອງຊຸດສະຖາປັດຕະຍະກຳ ແລະ (iii) ການປຶກປັກ ຮັກສາເອກະລັກທີ່ໂດດເດັ່ນ.

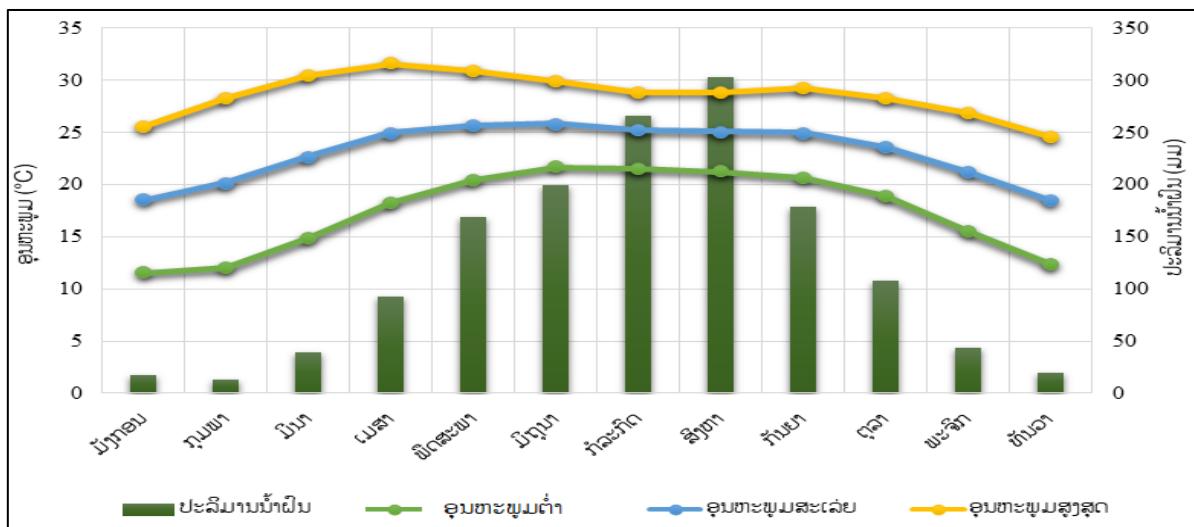
2.3 ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

2.3.1 ອຸຕຸນີຍືມ ແລະ ອຸທິກະກະສາດ

- ອຸຕຸນີຍືມ

ສະພາບດິນຟ້າອາກາດໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ແມ່ນອາກາດເຂດຮອນຊຸ່ມທີ່ມີ 2 ລະດຸແຕກຕ່າງກັນ ຄື ລະດຸຝຶນ ແລະ ລະດຸແລ້ງ ອັນເນື່ອງມາຈາກການພັດຜ່ານຂອງລົມມໍລະສຸມ ທີ່ພັດມາຈາກທິດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ລະດຸແລ້ງ (ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ) ມີລົມພັດແຮງຈາກລົມມໍລະສຸມຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໜືອສົມທີ່ບັນຍາກັບອາກາດເຢັນ ແລະ ແຫ້ງໃນເດືອນມັງກອນ ແລະ ເດືອນກຸມພາ ເຮັດໃຫ້ເປັນເດືອນທີ່ແຫ້ງທີ່ສຸດ. ລະດຸຝຶນ (ເດືອນພິດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ) ມີລົມພັດແຮງຈາກລົມມໍລະສຸມຕາເວັນຕົກສ່ຽງໃຕ້. ໂດຍສະເລ່ຍ 80 ປີ ເຊັ່ນຂອງປະລິມານນໍ້າຝຶນຢູ່ເຂດນີ້ ໃນແຕ່ລະປີຂຶ້ນໃນຊ່ວງລະດຸຝຶນ. ໂດຍປົກກະຕິໃນ ເດືອນກໍລະກິດ ຫາ ເດືອນສິງຫາ ເປັນຊ່ວງທີ່ມີຝຶນຕົກຫຼາຍທີ່ສຸດ. ປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍປະຈຳຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 1.535 ມີລົມແມັດ/ປີ (ສະຖານີຫຼວງພະບາງ) ຫາ 1.592 ມີລົມແມັດ/ປີ (ສະຖານີຊຽງຂວາງ). ເດືອນກໍລະກິດ ແລະ ເດືອນສິງຫາ ເປັນເດືອນທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍທີ່ສຸດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໂດຍມີນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍແຕ່ 239–394 ມີລົມແມັດ/ເດືອນ. ໃນລະດຸແລ້ງ ຊ່ວງເດືອນທັນວາ, ເດືອນມັງກອນ ແລະ ເດືອນກຸມພາ ມີປະລິມານຝຶນສະເລ່ຍລາຍໄປ ເດືອນຢູ່ລະຫວ່າງ 10–41 ມີລົມແມັດ/ເດືອນ. ເດືອນກຸມພາ ເປັນເດືອນທີ່ແຫ້ງທີ່ສຸດ ໂດຍມີປະລິມານນໍ້າຝຶນລະຫວ່າງ 0,7 – 1,5 ມີລົມແມັດ/ເດືອນ.

ປະລິມານນໍ້າຝຶນໃນໄລຍະຍາວ ໄດ້ຖືກບັນທຶກຢູ່ສະຖານີນໍ້າຝຶນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ສະຖານີວັດແທກນໍ້າຝຶນ ແຂວງຊຽງຂວາງ ຕັ້ງຢູ່ນອກອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ນັບທາງທິດໃຕ້ປະມານ 26 ກີໂລແມັດ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນນໍ້າຝຶນທີ່ວັດແທກຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໃນໄລຍະຍາວ, ປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍລາຍໄປ ແມ່ນປະມານ 1.535 ມີລົມແມັດ/ປີ, ເຊິ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ໃນແຕ່ລະເຂດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊັ່ນ ໃນເຂດພາກຕາເວັນອອກ ມີປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍລາຍໄປ ແມ່ນຮອດ 1.800 ມີລົມແມັດ/ປີ ແລະ ຢູ່ພາກຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ມີເຕິງ 2.300 ມີລົມແມັດ/ປີ. ປະລິມານນໍ້າຝຶນ ສະເລ່ຍ ຊ່ວງປີ 1991-2020 ປະມານ 1.720 ມີລົມແມັດ/ປີ ເປັນການສະເລ່ຍຈາກ ສາມແຂວງ (ຮູບທີ 3), ເຊິ່ງຢູ່ຫຼວງພະບາງ 1.580 ມີລົມແມັດ/ປີ, ຂຽງຂວາງ 1.795 ມີລົມແມັດ/ປີ ແລະ ຫົວພັນ 1.803 ມີລົມແມັດ/ປີ. ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນວັດແທກປະລິມານນໍ້າຝຶນ ໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າມີຈໍາກັດ, ດັ່ງນັ້ນຂໍ້ມູນການກະຈາຍປະລິມານນໍ້າຝຶນປະຈຳປີ ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກການຄາດຄະເນປະລິມານນໍ້າຝຶນຈາກດາວທຽມ ແລະ ຂໍ້ມູນປະລິມານນໍ້າຝຶນທີ່ວັດແທກຢູ່ພາກພື້ນດິນ ຈາກສະຖານີຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

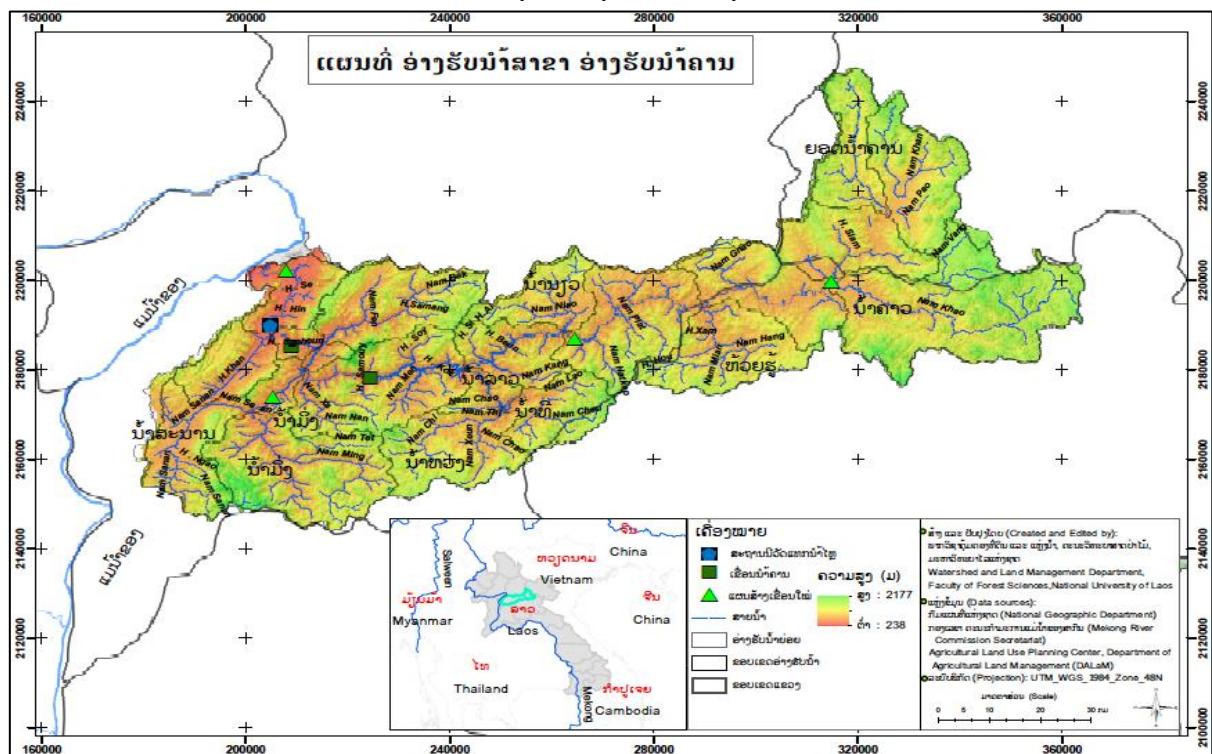

(ແຫ້ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໄນວາ, 2021; ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/lao-prdr>)

ຮູບທີ 3: ອຸນຫະພູມ ແລະ ປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ 1991-2020

ບັນດາຂໍ້ມູນປັດໄຈຕ່າງໆຂອງສະພາບອາກາດ ໄດ້ບັນທຶກແບບອັດຕະໂນມັດຢ່າສະຖານີອຸດຸນິຍົມ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ອຸນຫະພູມລາຍວັນຢູ່ພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ. ສ່ວນຄ່າສະເລ່ຍຂອງອຸນຫະພູມຕໍ່າສຸດ ເຫັນວ່າ ມີການຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍ ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງລະຫວ່າງ ເດືອນພະຈິກທ໏ ເດືອນກຸມພາ. ຈາກການສືບທຽບຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຂອງອາກາດ ໃນແຕ່ລະລະດຸ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າຄວາມຊຸ່ມຊື່ນສູງ ສຸດແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ. ສ່ວນການລະເຫີຍອາຍຂອງນ້ຳ ແມ່ນໄດ້ວັດແທກຢ່າສະຖານີຫຼວງພະບາງ ແລະ ມີຄ່າສະເລ່ຍ 70 ມີລີແມັດ/ເດືອນ ເຊິ່ງຄ່າການລະເຫີຍສູງສຸດ ວັດແທກໄດ້ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງ (ເດືອນມິນາ ແລະ ເດືອນເມສາ) ແລະ ການລະເຫີຍຕໍ່າລົງໃນຊ່ວງລະດຸຟິນ (ເດືອນກຳລະກິດ ແລະ ເດືອນສິງຫາ). ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍຂອງແສງແດປປະຈໍາວັນ ທີ່ວັດແທກຢ່າສະຖານີຫຼວງພະບາງ ແມ່ນ 6 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ມື້.

ນ້ຳຄານ ມີແມ່ນ້ຳສາຂາຫຼາຍສາຍເຊັ່ນ: ນ້ຳຄາວ, ຫ້ວຍຮູ້, ນ້ຳນຽວ, ນ້ຳທວງ, ນ້ຳບາກ, ນ້ຳມິງ, ຫ້ວຍຄານ, ຫ້ວຍສະພິນ, ນ້ຳຊາ, ນ້ຳກາງ, ນ້ຳແມນ, ນ້ຳພັດ, ນ້ຳຍາວ, ນ້ຳຮາງ, ນ້ຳສາດ, ນ້ຳມານ, ນ້ຳບົງ, ຮີດ ແລະ ສາຍນ້ຳ ສາຂາ ແລະ ຫ້ວຍອີກຫຼາຍສາຍ. ເຊິ່ງບັນດາສາຍນ້ຳສາຂາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ປະກອບເປັນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ໂດຍມີການກຳນົດຂອບເຂດຂອງອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທາງພູມມີສາດ (ຮູບທີ 4).

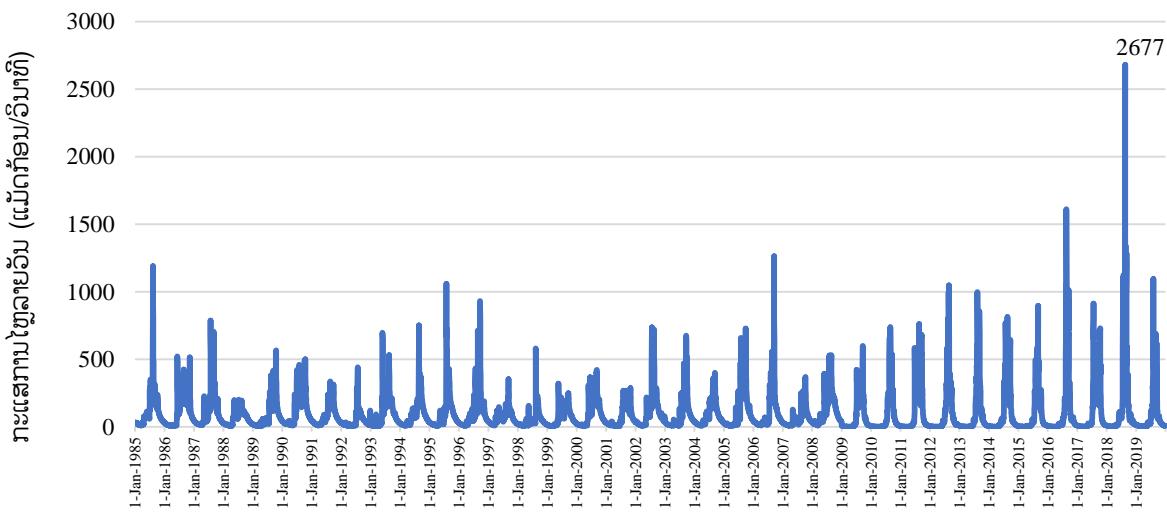

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຄະນະກຳມາທີ່ການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ່ 4: ແຜນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ

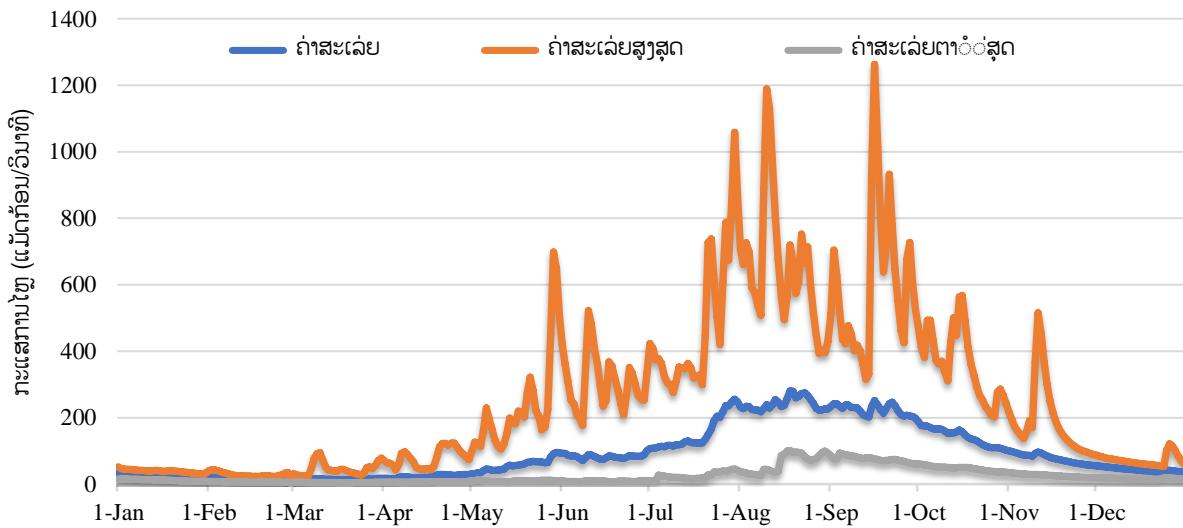
• ກະແສການໄຫວ້າ

ກະແສການໄຫວ້າລາຍວັນຈາກນ້ຳຄານອອກສຸ່ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ສະຖານີວັດແທກຢ່າ ປາກນ້ຳຄານ ທີ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ນັ້ນສະເລ່ຍແຕ່ລະວັນປະມານ 95 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ (ເປັນການສະເລ່ຍຊ່ວງຂໍ້ມູນ 1985-2019) ແລະ ກະແສການໄຫວ້າລາຍວັນສູງສຸດແມ່ນໃນວັນທີ 18 ສິງຫາ 2018 ແມ່ນປະມານ 2.677 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ (ຮູບທີ 5). ກະແສການໄຫວ້າລາຍວັນສະເລ່ຍສູງສຸດ ໃນຊ່ວງປີ 1985-2008 ແມ່ນປະມານ 259 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ, ແລະ ລາຍວັນສະເລ່ຍຕໍ່າສຸດ 26 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ (ຮູບທີ 6). ສ່ວນກະແສການໄຫວ້າ (ໃນຊ່ວງປີ 1985-2008) ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ແມ່ນປະມານ 93 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສະເລ່ຍລາຍເດືອນສູງສຸດ 1.263 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ຕໍ່າສຸດ 4 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ (ຮູບທີ 5, 6, 7).

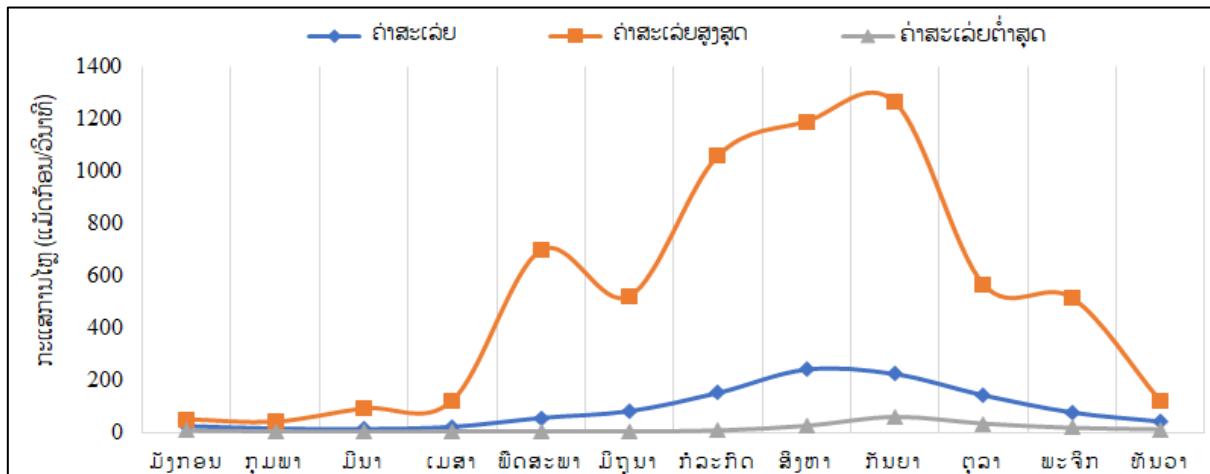
(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີປົກສາອິນໂນວາ, 2021; ອົງໃສຂໍ້ມູນຈາກ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021; ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 5: ກະແສການໄຫຼວຍວັນ ທີ່ປາກນ້ຳຄານ ປີ 1985-2019

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 6: ກະແສການໄຫຼວຍລາຍວັນທີປາກນ້ຳຄານ ປີ 1985-2008

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 7: ກະແສການໄຫຼວຍລາຍເດືອນ ທີ່ປາກນ້ຳຄານ ປີ 1985-2008

2.3.2 ຄຸນນະພາບນໍ້າ

ພາຍໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ມີພຽງແຕ່ 2 ແຫ່ງເທົ່ານັ້ນທີ່ບ້ານເມືອງງາ ແລະ ບ້ານມຸດ, ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ທີ່ໄດ້ມີການກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຕາຕະລາງທີ່ 4. ຮອດປະຈຸບັນ ຢັງບໍ່ມີອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໂຮງງານຂະໜາດໃຫຍ່ ຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ. ໂດຍທີ່ໄປແລ້ວ, ຕຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນ້ຳຄານ ແມ່ນດີ ແລະ ຢູ່ໃນເກັນ ຂອງມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ. ໃນປີ 2020 ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານຈາກ 2 ສະຖານນີ; ແຕ່ລະສະຖານນີໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຈຳນວນ 4 ຄັ້ງ ຕໍ່ປີ ຂໍ້ມູນການວັດແທກ ຢູ່ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ໂດຍທີ່ມີໂຕຊື້ວັດໄດ້ແກ່ ອຸນຫະພູມ, ຄ່າຄວາມເປັນກົດ-ດ່າງ, ອົກກຊີເຈນລະລາຍໃນນໍ້າ, ຄ່າຊັກນຳກະແສໄຟຟ້າ, ທາດແຂງແຂນລອຍ, ໄນຕູດ-ໄນໂຕ, ແອັມໂມນຽມ, ໄນໂຕເຈນ, ພອສເຟສ, ຄວາມແຂງກະດ້າງຂອງນໍ້າ, ແລະ ທາດໂລຫະໜັກ ເຊັ່ນ ເຫຼັກ, ສັງກະສິ, ທອງ, ຊືນ ແລະ ນິກເກວ. ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ ຖ້າຫງົບໃສ່ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າໜ້າດິນ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຫັນວ່າ ບໍ່ເກີນຄ່າມາດຕະຖານທີ່ກໍານົດໄວ້. ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄ່າວັດແທກຂອງບັນດາຕົວຊີ້ວັດນັ້ນແຕ່ລະຄັ້ງແມ່ນບໍ່ສູງ ອັນເນື້ອງ ມາຈາກຄ່າວັດແທກທີ່ໄດ້ຈາກລະດຸການດຽວກັນ.

ຕາຕະລາງທີ 4: ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າຢ່າງຮັບນໍ້າ ປີ 2020

ວັນທີເກັບຕົວຢ່າງ	ອຸນຫະພູມ (°C)	ຄວາມເປັນ ກົດ-ດ່າງ (pH)	ຄ່າຊັກນຳ ກະແສໄຟຟ້າ (uS/cm)	ຂອງແຂງ ທັງໝົດທີ່ ລະລາຍນໍ້າ (mg/L)	ທາດແຂງ ແຂນລອຍ ທັງໝົດ (mg/L)	ອົກກຊີເຈນ ລະລາຍໃນນໍ້າ (mg/L)	ຄວາມຕ້ອງການ ອົກກຊີເຈນ ທາງຄົມ (mg/L)	ໄນຕູດ- ໄນໂຕ (mg/L)
ບ້ານເມືອງງາ								
12/03/20	27,50	8,27	226,00	226,00	12,16	8,41	11,40	0,01
10/4/20	27,10	7,83	238,00	238,00	16,33	8,01	9,69	0,30
29/11/20	27,30	7,50	275,00	275,00	13,5	8,30	12,40	0,14
10/12/20	26,50	7,40	279,00	279,00	11,60	7,90	7,93	0,24
ຄ່າສະເລ່ຍ	27,10	7,75	254,50	254,50	13,40	8,16	10,36	0,17
ບ້ານມຸດ								
8/3/20	27,50	8,01	251,00	251,00		8,21		
1/10/20	28,10	8,31	235,00	235,00		8,06		
28/11/20	27,10	8,01	259,00	259,00		8,11		
9/12/20	27,30	7,80	253,00	253,00		8,30		
ຄ່າສະເລ່ຍຈາກ ຈຸດວັດແທກທັງ ໝົດ	27,30	7,89	252,00	252,00	13,40	8,16	27,30	7,89
ຄ່າມາດຕະຖານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງຊາດ	n'	6-8	ໜ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເຫຼັກກັບ 1000		ໜ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເຫຼັກກັບ 25	6.0		5.0

ຕາຕະລາງທີ 4 ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າຢ່າງຮັບນໍ້າ ປີ 2020 (ຕໍ່)

ວັນທີເກັບ ຕົວຢ່າງ	ແອັມໂມນຽມ (mg/L)	ໄນຕູດເຈນ ທັງໝົດ (mg/L)	ຝອສເຟສ (mg/L)	ຄວາມແຂງ ກະດ້າງຂອງນໍ້າ (mg/L)	ເຫຼັກ (mg/L)	ສັງກະສິ (mg/L)	ທອງ (mg/L)	ຊືນ (mg/L)	ນິແກລ (mg/L)
ບ້ານເມືອງງາ									
12/03/20	0,01			122,20	0,34	0,01	0,04	0,01	0,01
10/4/20	0,06	1,19	0,01	104,06	0,59	0,01	0,01	0,06	0,01
29/11/20	0,01	1,37	0,01	132,50	0,22	0,11	0,01	0,06	0,01
10/12/20	0,01	0,66	0,01	142,50	0,10	0,12	0,01	0,06	0,01

ວັນທີເກັບ ຕົວຢ່າງ	ແອມໂມນຽມ (mg/L)	ໄນໂຕງເຈນ ຫັງໝົດ (mg/L)	ຝອສເຟສ (mg/L)	ຄວາມແຂງ ກະດ້າງຂອງນໍ້າ (mg/L)	ຫຼັກ (mg/L)	ສັງກະສິ (mg/L)	ທອງ (mg/L)	ຊືນ (mg/L)	ນິແກລ (mg/L)
ບ້ານ ເມືອງງາ									
ຄ່າສະເລ່ຍ	0,02	1,07	0,01	125,32	0,31	0,06	0,02	0,05	0,01
ຄ່າມາດຕະຖານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງຊາດ	ໜ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ 1.5		0.5		1.0	1.0	1.5	0.01	0.1

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021

2.3.3 ໄພນໍ້າຖ່ວມ

ນໍ້າຖ່ວມ ເປັນໄພພິບດໍທີ່ມັກເກີດຫຼາຍທີ່ສຸດໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນເກືອບທຸກໆປີ່ຢູ່ເຂດພື້ນ
ທີ່ດິນຕໍ່າ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດເມືອງ ຊຽງເງິນ, ນານ, ໂພນໄຊ ແລະ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ຕໍ່າຕາມ
ສາຍແມ່ນໍ້າຄານ ແລະ ນໍ້າສາຂາ ໃນເຂດລ້ອງນໍ້າຄາວ, ເມືອງຄໍາ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ເຂດຍອດນໍ້າຄານ ຂອງ
ເມືອງຮົມ ແຂວງຫົວພັນ, ນໍ້າຖ່ວມແບບໄວມັກເກີດຂຶ້ນຢູ່ເຂດຍອດນໍ້າ. ໃນຊຸມປີ່ມ່ງມານີ້, ນໍ້າຖ່ວມໄດ້ເກີດຖື່ຂຶ້ນ
ແລະ ຮ້າຍແຮງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ເຊິ່ງສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, ຊັບສິນ, ການດຳລົງຊີວິດ, ການຜະລິດ
ກະສິກຳ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ເຂົ້ານາປີ, ຫອງປາ, ລະບົບຊີນລະປະທານ, ຄົນບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດ
ແລະ ອື່ນງ. ເມືອງໄພນໄຊ, ເມືອງຫຼວງພະບາງ, ເມືອງຊຽງເງິນ, ເມືອງນານ, ຈະເປັນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການ
ເກີດໄພນໍ້າຖ່ວມ ຫຼາຍກວ່າເຂດອື່ນ. ອົງຕາມຖານຂໍ້ມູນຂອງຫ້ອງການ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ
ຄວາມສ່ຽງໄພພິບດໍ ແລະ ສະຖິຕິທີ່ບັນທຶກໄດ້ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ; ການເກີດໄພນໍ້າ
ຖ່ວມຜ່ານມາທີ່ມີຜົນກະທົບຫຼາຍ ແລະ ມີການບັນທຶກເປັນຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານດັ່ງນີ້:

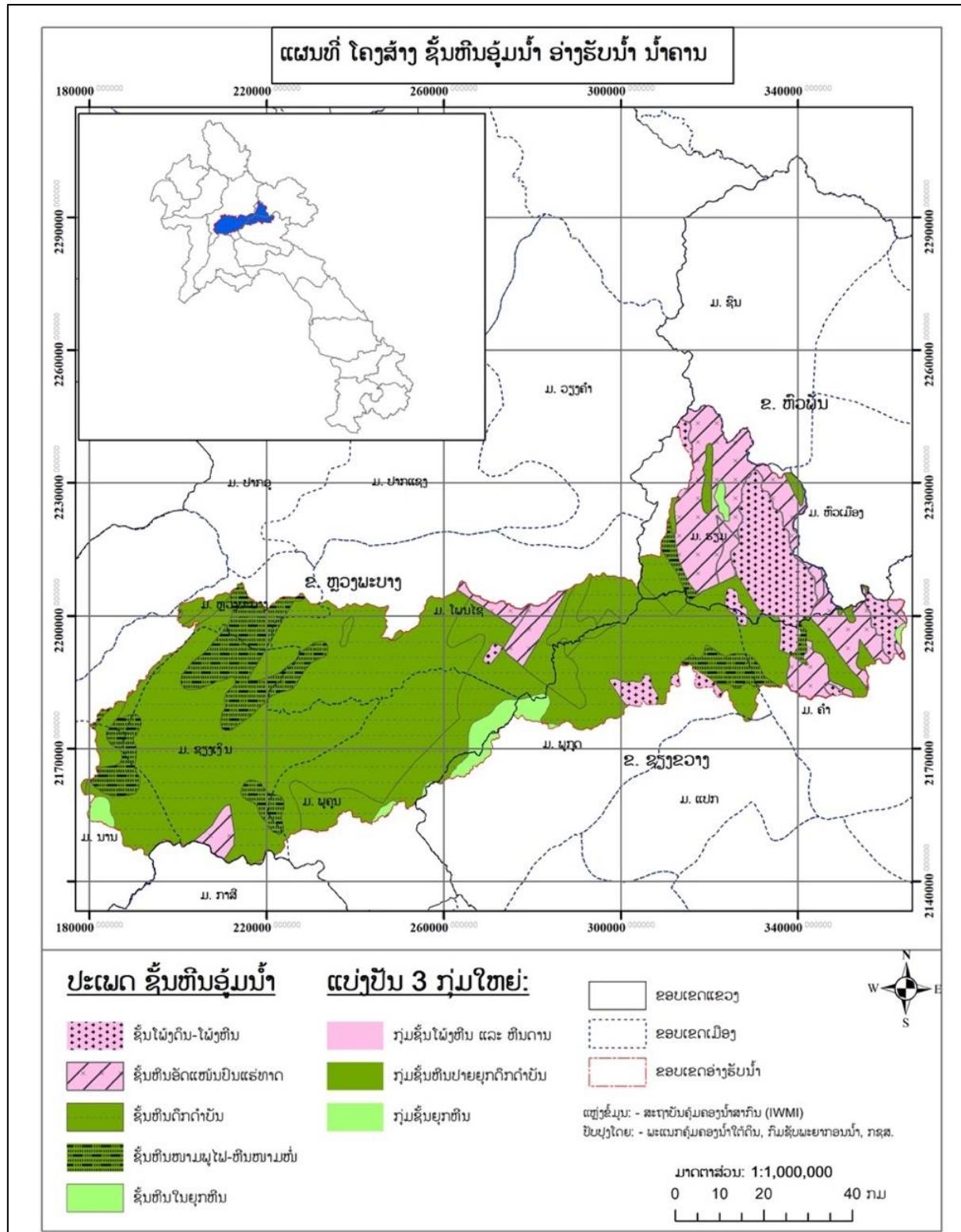
- ນະຄອນຫຼວງພະບາງ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2002, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2016, 2018, 2019
- ເມືອງໄພນໄຊ: ນໍ້າປ່າໄຫຼຊ 2008, ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2008, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2016
- ເມືອງຊຽງເງິນ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2019
- ເມືອງນານ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2008, 2010, 2012, 2016, 2019
- ເມືອງພູຄູນ: ນໍ້າປ່າໄຫຼຊ 2008, ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2008, 2011, 2014, 2016
- ເມືອງພູກູດ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2006, 2010, 2011
- ເມືອງຄໍາ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 2006, 2008, 2010, 2011, 2013, 2014
- ເມືອງຮົມ: ນໍ້າຖ່ວມຊ່ວງປີ 1996, 2006, 2008, 2010

ສ່ວນໄພແຫ່ງແລ້ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນເຂດບັນເມືອງຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ປີ 2009 ແລະ ໄພແລ້ງທີ່ເກີດໃນບາງເຂດຂອງເມືອງ ພູກູດແຂວງຊຽງຂວາງ ໃນປີ 2012, ແລະ ເມືອງຄໍາ ແຂວງຊຽງ
ຂວາງ ໃນປີ 2006, 2007, 2010 ແລະ ໄພແຫ່ງແລ້ງເກີດຢູ່ເມືອງຮົມ ຂ່ວງຫົວພັນ ຂ່ວງປີ 2010.

2.3.4 ນໍ້າໃຕ້ດິນ

ນໍ້າໃຕ້ດິນເປັນແຫ່ງນໍ້າຫົ່ງທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ເປັນສ່ວນປະກອບທີ່ສໍາຄັນໃນວິຈອນອຸທິກະກະສາດຂອງອ່າງຮັບ
ນໍ້າ ນໍ້າຄານ. ມາຮອດປະຈຸບັນ, ບໍ່ນໍ້າສ້າງ ແລະ ບໍ່ນໍ້າບາດານ ແມ່ນແຫ່ງນໍ້າສະອາດຕົ້ນຕໍ່ ທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ການ
ຊົມໃຊ້ນໍ້າ ຢ່າເຂດເມືອງຮົມ ແຂວງຫົວພັນ ຢ່າເຂດຕອນທີ່ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ບັນດາເມືອງຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ຕາມລ້ອງ
ແມ່ນໍ້າສາຍຫຼັກ ໄປທາງທິດຕາເວັນຕິກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ບັນດາໂຮງງານຜະລິດນໍ້າດື່ມ ທັງໝົດຢູ່ຕາມຕົວເມືອງຕ່າງໆ

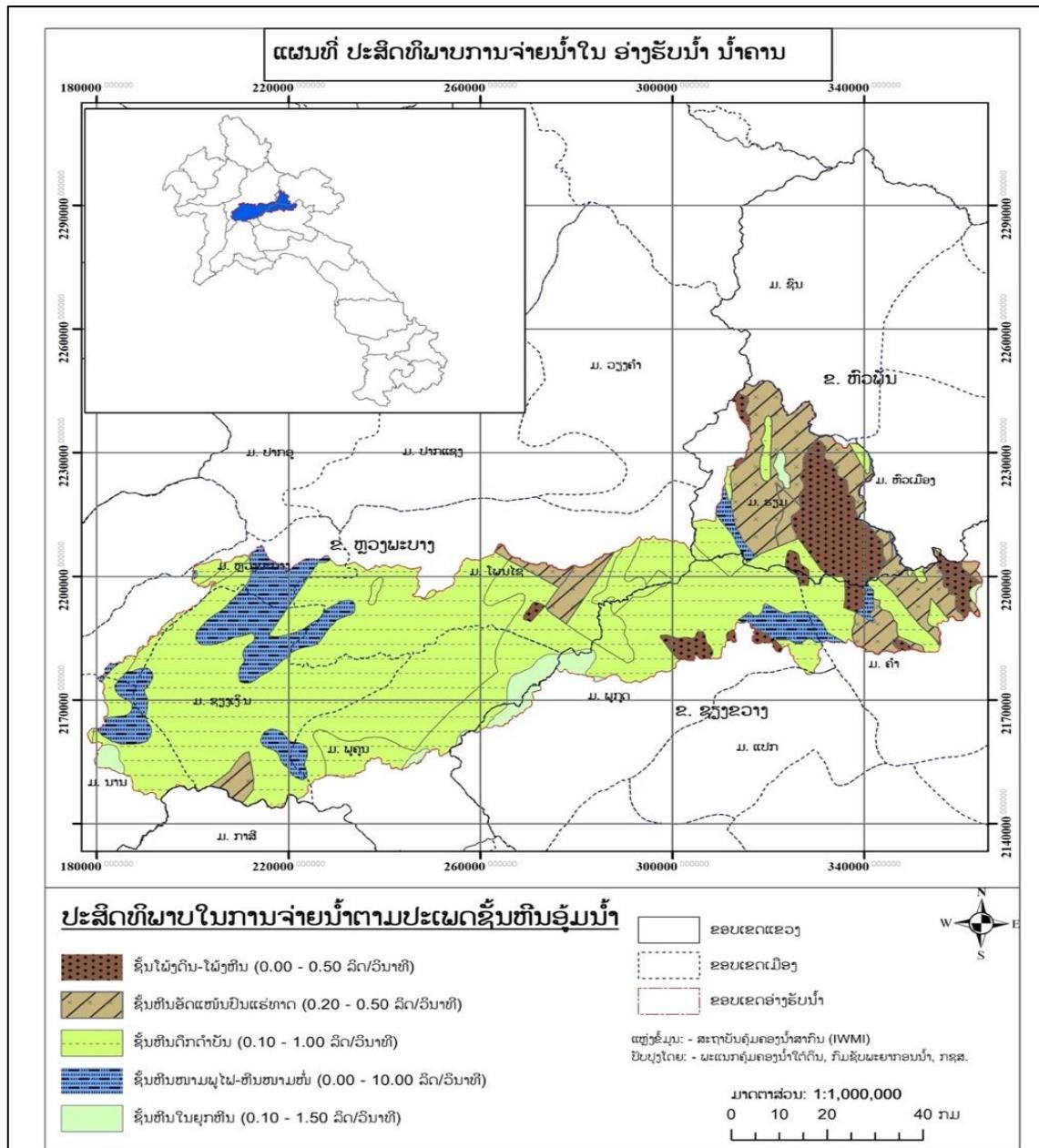
ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ນໍາໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການຜະລິດ. ອຸທິກທ່ລະນີວິທະຍາຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໄດ້ຖືກຈັດແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຊັ້ນໄຟ້ງຫົນ ແລະ ຫົນດານ, ກຸ່ມຊັ້ນຫົນປາຍຍຸກດິກຳດໍາບັນ ແລະ ກຸ່ມຊັ້ນຍຸກຫົນ. ສ່ວນ 5 ປະເພດ ຊັ້ນຫົນອຸ້ມນໍ້າ ປະກອບມີ: ຊັ້ນໄຟ້ງດິນ-ໄຟ້ງຫົນ, ຊັ້ນຫົນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ທາດ, ຊັ້ນຫົນດິກຳດໍາບັນ, ຊັ້ນຫົນໜາມພູໄຟ-ຫົນໜາມໜໍ່, ຊັ້ນຫົນໃນຍຸກຫົນ (ຮູບທີ 8).

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸນຄອງນໍ້າສາກົນ (IWMI), 2021);

ຮູບທີ 8: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງຊັ້ນຫົນອຸ້ມນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ປະກອບດ້ວຍຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າທີ່ມີທ່າແຮງເກັບກັກນໍ້າຕໍ່າ ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຫຼາຍຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ. ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນ ຢູ່ເຂດຕອນທີ່ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໃນບໍລິເວນເມືອງ ຮັງມ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນທີ່ເປັນຊັ້ນທຶນດານ ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນໍ້າໄດ້ປະມານ 0,0 ຫາ 0,5 ລົດ/ວິນາທີ, ແລະ ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນທີ່ເປັນ ຂັ້ນທຶນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ທາດ ແມ່ນມີຄວາມສາມາດສະໜອງນໍ້າໄດ້ປະມານ 0,2 ຫາ 0,5 ລົດ/ວິນາທີ. ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າທີ່ເປັນຊັ້ນທຶນໝາມພູໄຟ-ທຶນໝາມໜໍ່ ຈະພົບເຫັນກະແຈກກະຈາຍຢູ່ຖຸກເມືອງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ, ຊັ້ນທຶນດັ່ງກ່າວນີ້ ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນໍ້າໄດ້ປະມານ 0,0 ຫາ 10 ລົດ/ວິນາທີ. ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າທີ່ເປັນຊັ້ນຕະກອນຍຸກທຶນດິກດຳບັນ ໄດ້ກວມເອົາພື້ນທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ທາງພາກຕາເວັນຕົກ ແລະ ຍາວປຽດໄປທາງພາກຕາເວັນອອກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ, ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າດັ່ງກ່າວນີ້ ທີ່ມີຄວາມສາມາດສະໜອງນໍ້າໄດ້ປະມານ 0,1 ຫາ 1,0 ລົດ/ວິນາທີ. ຊັ້ນທຶນອຸ້ມນໍ້າ ທີ່ເປັນຊັ້ນຕະກອນຍຸກທຶນຈະສ້າງເກັດເຫັນມີພຽງເລັກນ້ອຍເຫັນໜັ້ນຢູ່ຕາມເຂດຊາຍແດນລະຫວ່າງເມືອງພູຄຸນ ແລະ ເມືອງພູກຸດ ແລະ ອົກສ່ວນໜ້ອຍນີ້ຢູ່ເມືອງງານານ (ຮູບທີ 9).

(ແນ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸມຄອງນໍ້າສາກົນ (IWMI), 2021);

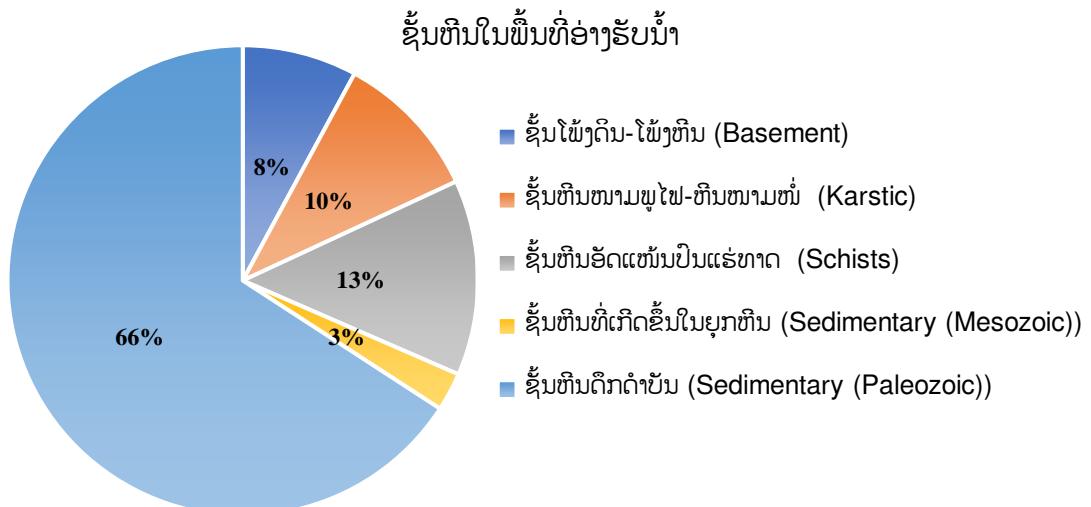
ຮູບທີ 9: ປະສິດທິພາບການຈ່າຍນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

2.3.5 ທຳລະນີສາດ

ລັກສະນະຫາງທຳລະນີສາດຢ່າງພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີຄວາມຊັບຊ້ອນຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ຊັ້ນທຶນຕະກອນຂອງບຸກປາລາໂອໂຊອີກ ຈະປະກອບດ້ວຍ ຫິນດານແຂງ, ຫິນຕະກອນ, ແລະ ຫິນຊາຍ ທີ່ມີການເຊື່ອມສານກັບຫົົນພູເຂົາໄຟ ເຊັ່ນ: ແອນແດໄຊດ (Andesite), ຫົົນພູເຂົາໄຟໃນຮູບແບບ ໄດ້ໄຊດ (Dacite) ແລະ ອາຍໂລ ໄລດ (Rhyolite). ນອກຈາກນັ້ນ, ຫົົນປຸນຂອງເພີມຽນ (Permian) ເຖິງບຸກຂອງການກໍ່ຕົວເປັນຫົົນຄາໂບນີເພີຣດ (Carboniferous) ແມ່ນໄດ້ພືບເຫັນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້າ. ຊັ້ນທຶນດັ່ງກ່າວ ຖືກປົກຄຸມດ້ວຍດິນຊັ້ນທຶງ ແລະ ດິນຕິມຈາກແມ່ນ້າ. ຊັ້ນທຶນປຸນ ຈະມີຮອຍແຕກຫັກ ແລະ ເປັນໂຄ້ງ.

ທຳລະນີສາດຂອງອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ບໍ່ໄດ້ຖືກອະທິບາຍໄວ້ຢ່າງຈະເຈົ້າໃນບັນດາເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແຕ່ສາມາດສັງເກດໄດ້ວ່າ ທຳລະນີສາດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້າ ແມ່ນຖືກປົກທຸ່ມດ້ວຍ ທຳລະນີສາດຂອງຫົົນປຸນປະສົມກັບຫົນຊາຍບາງສ່ວນ. ນີ້ແມ່ນ ການທັບຊ້ອນ ທີ່ໄດ້ຮັບອິດທີ່ພິນຈາກລະບົບດີໂວນຽນ (Devonian) ແລະ ເພີມຽນ (Permian) ຂອງບຸກຫົົນປາລາໂອໂຊອີກ (Palaeozoic) ທີ່ຢູ່ສ່ວນເທິງຂອງບຸກປາລາໂອໂຊອີກ ແລະ ໄດ້ຮັບອິດທີ່ພິນຈາກຊັ້ນທຶນໄຫຼອາສີກ (Triassic), ຈຸຮສສີກ (Jurassic) ແລະ ຄຣີເທຊຽດ (Cretaceous) ຂອງບຸກເມໂຊໂຊອີກ (Mesozoic) ຢູ່ໃນເຂດພາກຕາເວັນອອກຂອງໂຄງການໄຟຟ້ານ້ຳຄານ.

ໃນພື້ນທີ່ຂອງອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ມີຄຸນລັກສະນະຫາງທຳລະນີສາດທີ່ປະກອບດ້ວຍ ຊັ້ນໂພ່ງດິນ-ໂພ່ງທຶນ (Basement) ປະມານ 8%, ຊັ້ນທຶນໝາມພູໄຟ-ຫົົນໝາມໜໍ່ (Karstic) ປະມານ 10%, ຊັ້ນທຶນອັດແໜ້ນປິນແຮ່ຫາດ (Schists), ປະມານ 13%, ຊັ້ນທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຍຸກທຶນ (Sedimentary (Mesozoic)) ປະມານ 3% ແລະ ຊັ້ນທຶນໃນຍຸກທຶນດີກຳດຳບັນ (Sedimentary (Paleozoic)) ປະມານ 66% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດຂອງອ່າງຮັບນ້າ (ຮູບທີ 10).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸມຄອງນ້ຳສາກົນ (IWMI), 2021);

ຮູບທີ 10: ປະເພດຊັ້ນທຶນໃນອ່າງຮັບນ້າ

2.3.6 ປ່າໄມ້, ຫີ່ດິນ ແລະ ຂີວະນາງພັນ

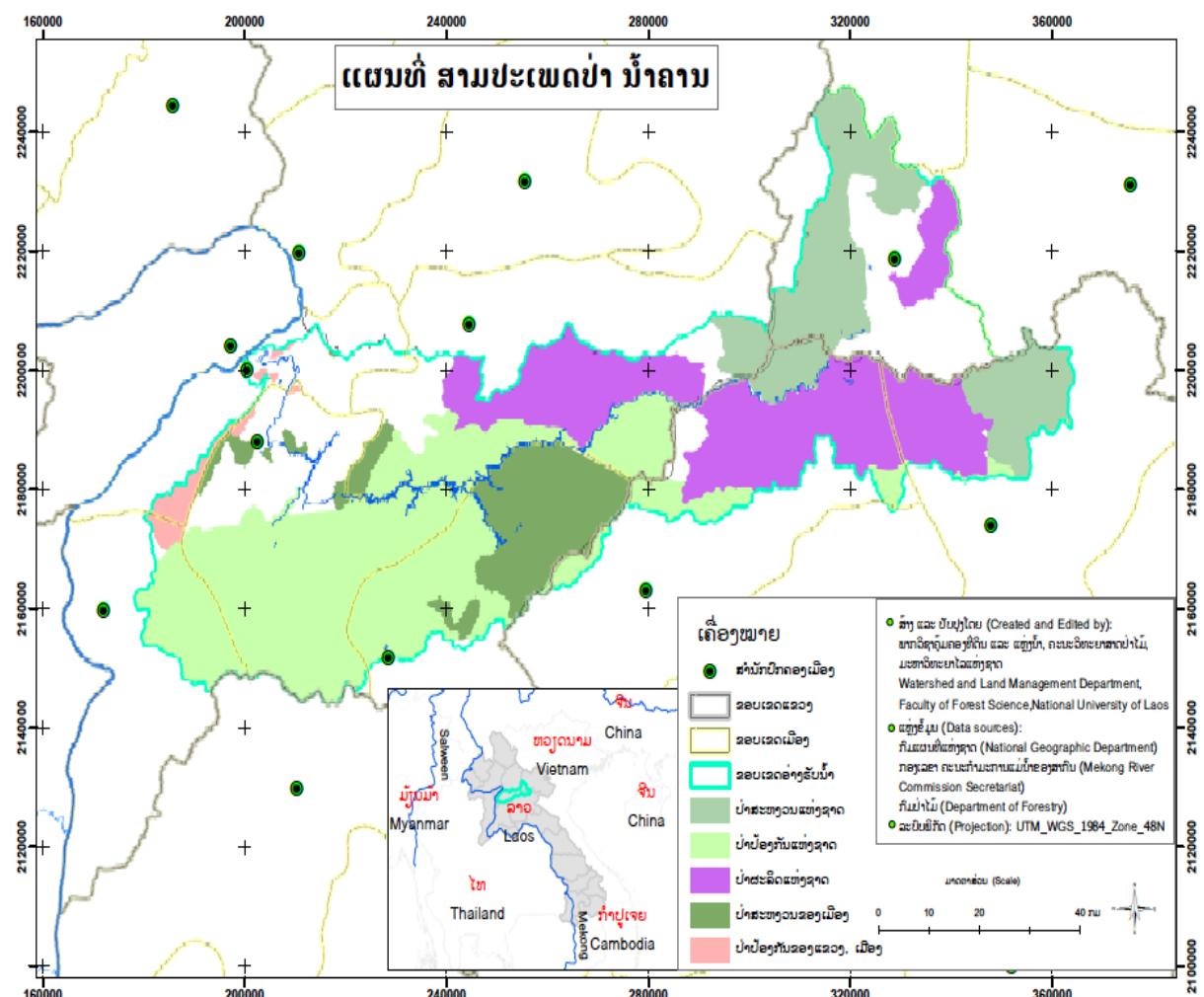
ໃນເຂດ ອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ມີເນື້ອທີ່ ປະມານ 7.459 km^2 ກວມເອົາເຂດອຸທິຍານແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ທາງດ້ານທີດເໜືອ ແລະ ຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອກວົມເອົາເນື້ອທີ່ຂອງເມືອງຮັງມົມ, ເມືອງໂພນໄຊ ແລະ ເມືອງພູກູດ ແລະ ມີປະມານ 29.712 ເຮັກຕາ ເປັນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູສະບິດ-ບຸ່ງຈອງ ທີ່ນອນຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານທາງທີດຕາເວັນອອກສ່ຽງໄດ້ ຫຼື ເຂດອ່າງຮັບນ້າສາຂານ້ຳຄາວ. ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ມີປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ 3 ແຫ່ງ ເຊັ່ນ: ປ່າຜະລິດສາຍນ້ຳຄານ, ປ່າຜະລິດລ້ອງຄາວ-ລ້ອງ

ຕານ, ແລະ ບ່າຜະລິດຫ້ວຍຄໍ ທີ່ເມືອງຮັງວຸມ ທີ່ກວມເອົາເນື້ອທີ່ ຫ້າງໝົດປະມານ 154.045 ເຮັກຕາ, ບ່າບ້ອງກັນແຫ່ງຊາດແຫ່ງນໍ້າຄານປະມານ 247.507 ເຮັກຕາ, ບ່າບ້ອງກັນຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແດພູທຶນ, ແດກົວຕະລູນ, ພຸຊວງ, ພູເສັກ, ຫ້ວຍແສ້ ມີເນື້ອທີ່ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ປະມານ 11.450 ເຮັກຕາ. ພື້ນທີ່ ທີ່ກຳນົດເປັນບ່າສະຫງວນຂອງເມືອງໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້ແກ່ ບ່າສະຫງວນພູຈອມແງ, ພູຜາແກ້ວ, ພູວຽງ, ແດແກ້ງຫຼວງ-ຜາວີ, ພູກ້ວປົກ-ພູປານກະເລັນ ແລະ ພູຟ້າ-ໜ້າອັງຜີ ມີເນື້ອທີ່ລວມກັນປະມານ 68.798 ເຮັກຕາ (ຮູບທີ 11). ການກຳນົດເນື້ອທີ່ການຄຸ້ມຄອງປະເພດປ່າໄມ້ ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ຂອງເມືອງທີ່ຢູ່ນອກ 3 ປະເພດປ່າໄມ້ ຂອງເມືອງຄໍາ ແລະ ເມືອງພູຖຸດ ມີເນື້ອທີ່ໜ້ອຍກວ່າແຂວງອື່ນໆ (ຕາຕະລາງທີ 5).

ຕາຕະລາງທີ 5: ເນື້ອທີ່ປະເພດການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ (ຫົວໜ່ວຍ: ເຮັກຕາ)

ແຂວງ	ບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ	ບ່າບ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ	ບ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ	ບ່າບ້ອງກັນຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ	ບ່າສະຫງວນເມືອງ	ພື້ນທີ່ນອກ 3 ປະເພດປ່າໄມ້	ລວມ
ຫຼວງພະບາງ	9.369	226.078	50.648	11.450	68.675	97.379	463.599
ຫົວໜ່ວຍ	58.558	-	13.662	-	-	50.283	122.503
ຊຽງຂວາງ	41.951	21.428	89.734	-	124	6.581	159.818
ລວມຫ້າງໝົດ	109.878	247.507	154.045	11.450	68.798	154.243	745.921

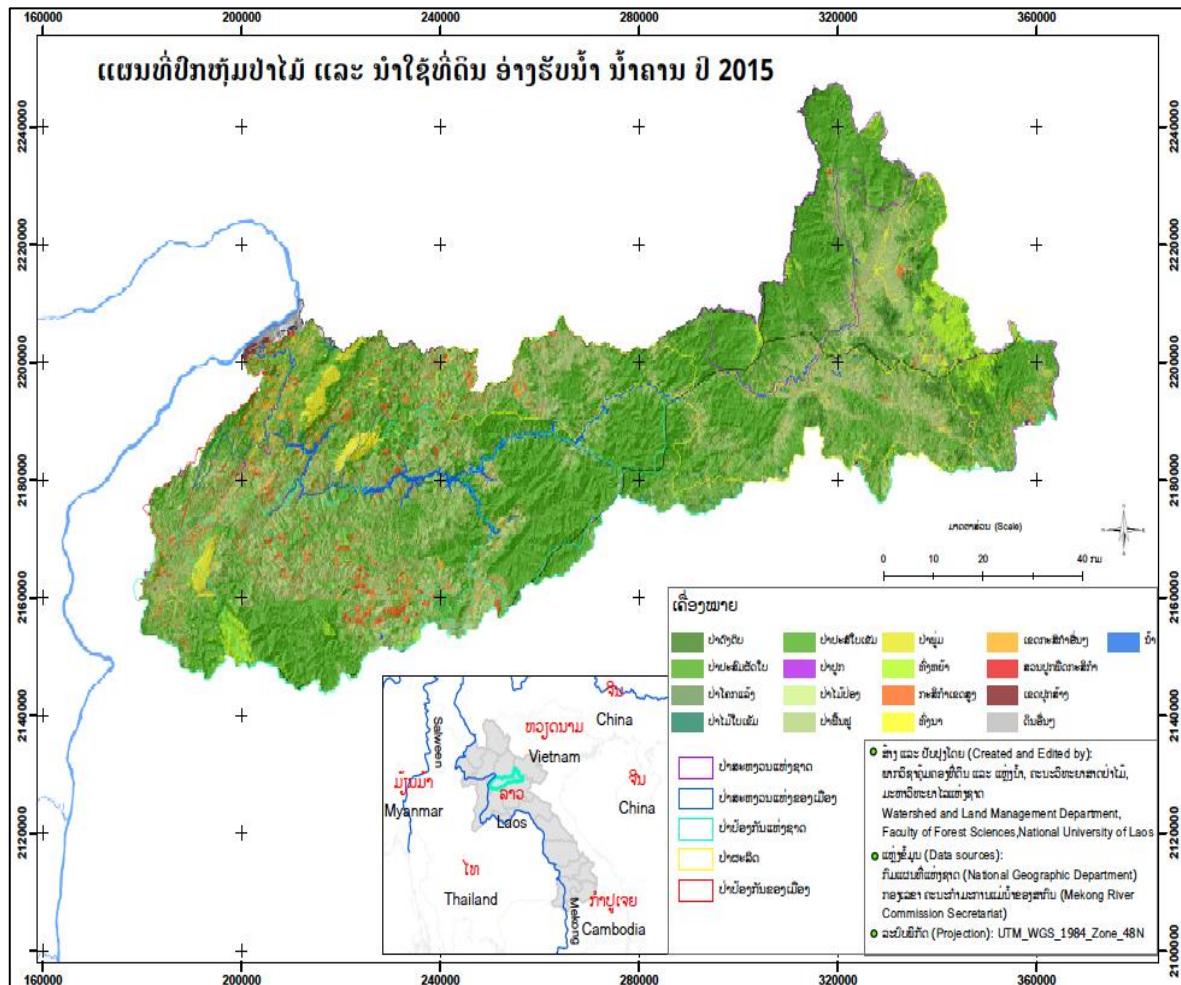
(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2021)

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2021)

ຮູບທີ 11: ແຜນທີ່ສາມປະເພດປ່າໄມ້ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ໃນປີ 2015, ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ກວມເອົາປະມານ 93 ເປີເຊັນ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ, ໃນນັ້ນ 1,5 ເປີເຊັນ ແລະ 57 ເປີເຊັນ ເປັນປ່າດິງຕິບ ແລະ ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ ຕາມລໍາດັບ. ນອກຈາກນັ້ນ, ປະມານ 34 ເປີເຊັນ ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນປ່າທີ່ສາມາດພື້ນຝັກມາເປັນປ່າໄມ້ ເຊິ່ງລວມມີປ່າໄມ້ປ່ອງ ແລະ ປ່າຫຼົງ (ຮູບທີ 12).

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2021)

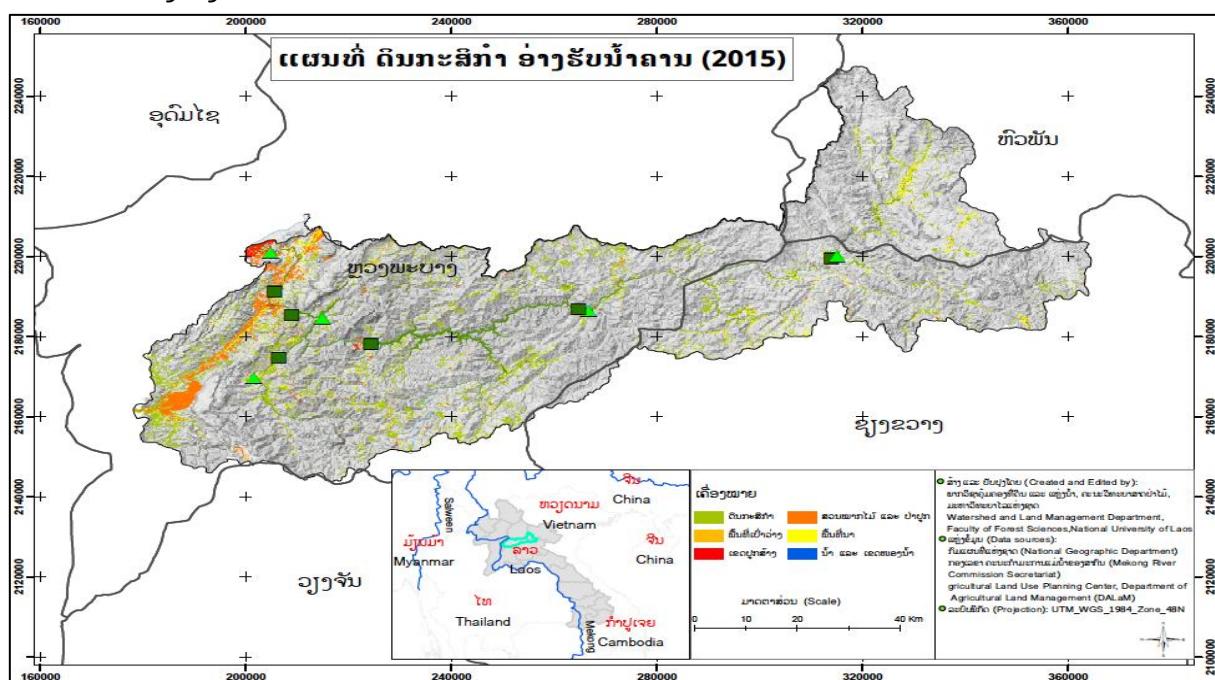
ຮູບທີ 12: ແຜນທີ່ປຶກທຸມປ່າໄມ້ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປີ 2015 ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ເຂດອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູສະບິດ-ປຸ່ງຈອງມີຊີວະນາງພັນທີ່ສໍາຄັນຫຼາຍຊະນິດ. ໃນນີ້ ເຂດອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ມີຊະນິດພັນທີ່ສໍາຄັນສູງຫຼາຍກວ່າ 5 ຊະນິດ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ, ເຊິ່ງແຕ່ລະຊະນິດເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ ຄວາມອຸດິມສົມບຸນຂອງລະບົບນິເວດຄື: ເສືອ, ກະທິງ (ເມີຍ), ທະນີແກ້ມຂາວຖິ່ນເໜືອ, ກວາງປ່າ (ກວາງແຊມຫາ) ແລະ ນາກໍາ້າ. ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງສັດກິນຊື້ນ ເຊິ່ງລວມມີ 6 ຊະນິດສັດສາຍພັນແມວ (ເສືອໂຄ່ງ, ເສືອດາວ, ເສືອລາຍເມກ, ເສືອໄຟຟ້ອລາຍທິນອ່ອນ ແລະ ເສືອແມວ), ຫ້າປ່າ (ສະຖານະພາບ: ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນພັນ), ມີໜີ 2 ຊະນິດ ເຊັ່ນ: ຫົມຄວາຍ (ຫົມດຳ) ແລະ ເໜືອຍ, ມີສະຖານະພາບ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນພັນ ແລະ ນອກນັ້ນຍັງມີສັດກິນຊື້ນທີ່ມີຂະຫາດນ້ອຍ 11 ຊະນິດ ລວມທັງ ເຫັນ, ເຫັນໜີ (ເຫັນຫາຍໍ) ແລະ ຈອນຝອນ. ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ເປັນບ່ອນຢ່ອງ ໄສຂອງນິກຫຼາຍກວ່າ 299 ຊະນິດ, ແລະ ສັດເຕິ່ງບົງກເຄີ່ນໜ້າ ແລະ ສັດເລືອຄານຫຼາຍກວ່າ 30 ຊະນິດ.

ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍຫາງດ້ານຊີວະນາງພັນສັດນໍ້າ ເຊິ່ງເປັນແຫ່ງອາຫານທີ່ມີຫາດໂປ່ງຕົນທີ່ສໍາຄັນ. ມີປໍາຫຼັກຍາຍກວ່າ 50 ຊະນິດ ທີ່ຖືກລັດພົບຢູ່ໃນແມ່ນ້ຳຄານ. ປະເພດປາເກັດ ແລະ ປາດຸກ ເປັນກຸ່ມປາທີ່ອຸດິມສົມບຸນທີ່ສຸດ. ມີຫຼາຍເຂດວ່າສະຫງວນປາ (ເຂດອະນຸລັກປາ) ຢູ່ຕາມລໍາແມ່ນ້ຳຄານ ແລະ ແມ່ນ້ຳສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຄານ, ມີຫຼາຍບ້ານໄດ້ກຳນົດ ໃຫ້ມີວັງສະຫງວນ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຫາປາ, ການກຳນົດໂດຍມີຈຸດປະສົງຂອງເພື່ອອະນຸລັກສັດນໍ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນປາ ເພື່ອຮັກສາພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວເປັນບ່ອນລ້ຽງປາ ແລະ ການນຳໃຊ້

ແບບຍືນຍົງໃນອະນາຄົດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ, ແມ່ນ້ຳຄານມີພື້ນທີ່ຈໍາກັດ, ເຊິ່ງອາດຮັດໃຫ້ສັດຫຼາຍຊະນິດຕ້ອງໄດ້ມີການຍ້າຍຖື່ນຖານ ຕາມລະດູການ. ປາເກັດ ແລະ ປາດຸກ ຖືວ່າເປັນວ່ົມທີ່ມີການຍົກຍ້າຍຖື່ນຖານຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນລະບົບແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສະພາບເງື່ອນໄຂທາງທຳມະຊາດຕາມສາຍນ້ຳຄານ ແລະ ນ້ຳສາຂາ ມີຄວາມເໝາະສົມຫຼາຍ ສໍາລັບການວາງໄຂຂອງສັດນ້ຳຫຼາຍຊະນິດ ລວມທັງຊະນິດພັນທ້ອງກົ່ນ ແລະ ຊະນິດພັນທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍມາຈາກແມ່ນ້ຳຂອງ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ສໍາຄັນອື່ນໆໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ລວມມີ ແຂດທີ່ຫຍໍາ ແລະ ບໍ່ພຸ່ມ ປະມານ 3,8 ເປີເຊັນ ແລະ ແຂດການກະສິກຳອື່ນໆ 1,5 ເປີເຊັນ ເປັນພື້ນທີ່ຂະໜາດໜ້ອຍກະຈາຍຕາມເຂດອ່າງຮັບນ້ຳທຸກເຂດ. ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເນື້ອທີ່ປຸກເຂົ້ານາ ຫ້ອຍຫຼາຍ ປະມານ 0,66 ເປີເຊັນ ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ, ທີ່ງານຈະກະຈາຍຕາມເຂດທີ່ພຽງນ້ອຍ ລຽບຕາມສາຍນ້ຳຄານ ແລະ ນ້ຳສາຂາ. ພື້ນທີ່ປຸກພິດມີຢູ່ຢ່າງກະເຈກະຈາຍຕາມຮ່ອມພູ ແລະ ເນີນພູ, ມີພື້ນທີ່ກະສິກຳເຂດເນີນສູງກະຈາຍຢູ່ທີ່ວ່າເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊິ່ງເນື້ອທີ່ປຸກພິດຕື່ມຕຳແມ່ນແຜ່ກະຈາຍຢູ່ທາງຕາເວັນຕີກຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ (ຮູບທີ 13). ແຂດພື້ນທີ່ຂອງຕົວເມືອງທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນເຂດປາກແມ່ນ້ຳຄານ ບ່ອງໃສ່ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ. ສ່ວນການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ກະສິກຳ ໃນຊ່ວງເວລາ 10 ປີນັ້ນມີແນວໂນມເພີ່ມຂຶ້ນພຽງເລັກໜ້ອຍ ແລະ ພື້ນທີ່ການປ່າໄມ້ ແລະ ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ມີການປ່ຽນແປງມາເປັນພື້ນທີ່ປ່າເຫຼົ້າເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 3%. ເນື່ອງຈາກອ່າງຮັບນ້ຳ ຍັງມີພື້ນປ່າໄມ້ປົກຫຼຸມໃນອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງ ໂອກາດໃນການຫັນປ່ຽນເປັນພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ, ການຊັດລິ້ນບຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ແລະ ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆນັ້ນ ຈະພາໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ປ່າໄມ້, ມີການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ແລະ ລະບົບນະເວດຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເພີ່ມຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2021; ອີງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້, 2021)

ຮູບທີ 13: ແຜນທີ່ດິນກະສິກຳ ຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ

ຕາຕະລາງທີ 6: ປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປີ 2005, 2010, 2015 ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ການຈັດປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	ເນື້ອທີ່ (ຮັກຕາ ແລະ ເປີເຊັນ (%))
---------------------------	----------------------------------

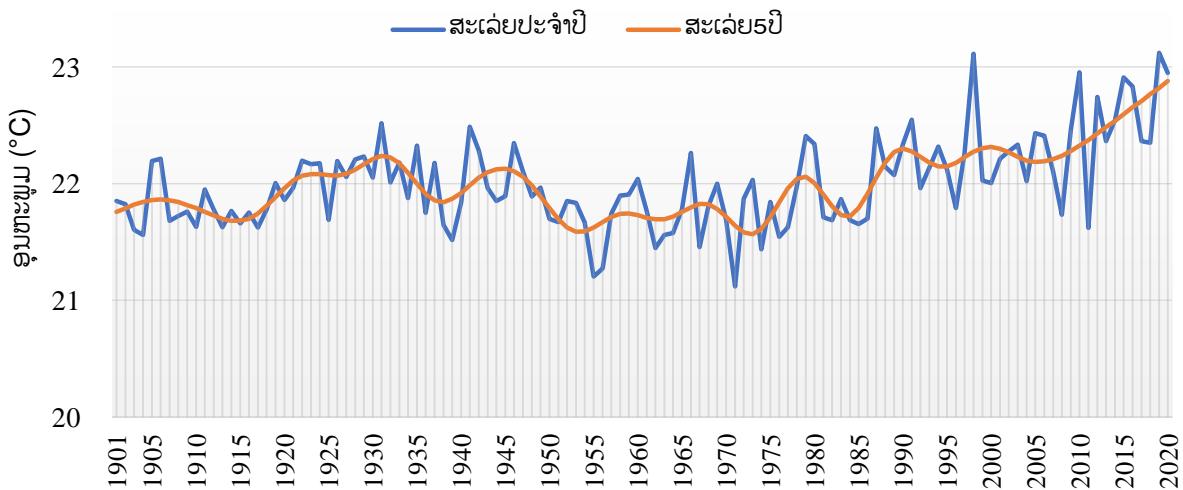
ປະເພດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກຸ່ມ ໃຫຍ່ (ລະດັບ 1)	ປະເພດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ກຸ່ມຢ່ອຍ (ລະດັບ 2)	2005		2010		2015	
ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ປະຈຸບັນ	ປ່າດົງຕົບ	11.057	1,48%	11.142	1,49%	11.135	1,49%
	ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ	427.072	57,25%	426.594	57,19%	422.769	56,68%
	ປ່າໂຄກ	84	0,01%	59	0,01%	59	0,01%
	ປ່າມ້ຳໃບແຫຼມ	1.039	0,14%	1.039	0,14%	1.037	0,14%
	ປ່າປະສົມລະຫວ່າງໄມ້ ໃບແຫຼມ ແລະ ໄມ້ ໃບກວ້າງ	879	0,12%	879	0,12%	879	0,12%
	ປ່າໄມ້ປຸກ	259	0,03%	1.893	0,25%	1.889	0,25%
ລວມຢ່ອຍ	ປ່າໄມ້ປະຈຸບັນ	440.391	59,04%	441.607	59,20%	437.768	58,69%
ພື້ນທີ່ອາດຈະສາມາດ ເປັນປ່າໄມ້	ປ່າໄມ້ປ່ອງ	1.154	0,15%	1.282	0,17%	1.246	0,17%
	ປ່າຫຼົ້າ	235.792	31,61%	238.302	31,95%	253.598	34,00%
ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ອື່ນງົງ	ປ່າຝູ່ມ	10.382	1,39%	10.415	1,40%	10.410	1,40%
	ຫົ່ງຫຍໍາ	18.392	2,47%	18.394	2,47%	18.235	2,44%
ພື້ນທີ່ປຸກພິດ	ເຂດປຸກພິດເນີນສູງ	21.300	2,86%	19.729	2,64%	3.613	0,48%
	ຫົ່ງນາ	4.587	0,62%	4.798	0,64%	4.893	0,66%
	ເຂດກະສິກຳອື່ນງົງ	10.087	1,35%	6.459	0,87%	11.344	1,52%
	ເຂດປຸກພິດກະສິກຳ	102	0,01%	1.052	0,14%	832	0,11%
ທີ່ຢູ່ອາໄສ	ເຂດປຸກສ້າງ	1.042	0,14%	1.047	0,14%	1.152	0,15%
ທີ່ດິນອື່ນງົງ	ທີ່ດິນອື່ນງົງ	560	0,08%	702	0,09%	692	0,09%
ນໍ້າ	ນໍ້າ	2.131	0,29%	2.133	0,29%	2.137	0,29%
ລວມທັງໝົດ	ທຸກປະເພດ	745.921	100%	745.921	100%	745.921	100%

(ເຫັ້ນຂຶ້ນມູນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລເຫັ້ງຊາດ, 2021; ອີງໄສຂຶ້ນຈາກກົມປ່າໄມ້, 2021)

2.3.7 ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

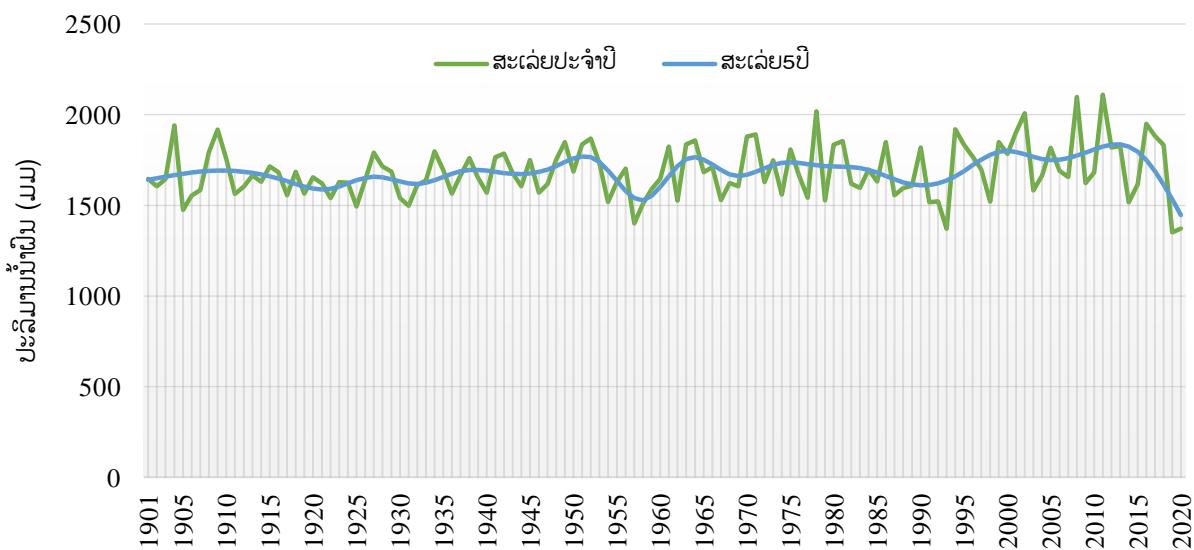
ການປະເມີນຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮ່ວມມືກັບອີງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອທີ່ຢ່ອງໄສ (UN HABITAT) ໃນປີ 2019 ເປີດເຜີຍວ່າ ສາມແຂວງຄື: ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ຫົວພັນ ແມ່ນມີຄວາມບອບບາງຕໍ່ກັບໄພອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ຈາກຂໍ້ມູນສະເລ່ຍການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມຈາກ 3 ແຂວງ ຂອງທາງທະນາຄານໄລກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມສະເລ່ຍໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ນັ້ນມີແນວໂນັ້ມເພີ່ມສູງຂຶ້ນ. ໃນຊ່ວງປີ 1915-1930 ອຸນນະພູມມີແນວໂນັ້ມສູງຂຶ້ນໃນຊ່ວງຊຸມປີ 1930. ອຸນນະພູມສະເລ່ຍ ໃນຊ່ວງຊຸມປີ 1950-1975 ຈະຕໍ່າກວ່າທຸກຊ່ວງ. ແຕ່ວ່າ ຖ້ານັບຕັ້ງແຕ່ຊຸມປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ ອຸນນະພູມໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນເພີ່ມສູງຂຶ້ນຈາກ 22 ອິງສາເຊ ($^{\circ}\text{C}$) ມາເປັນ 23° ອິງສາເຊ ($^{\circ}\text{C}$) (ຮົບທີ 14).

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີບຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອີງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/lao-pdr>)
ຮູບທີ 14: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍປະຈຳປີ ຢູ່ເຂດອ່າງຮັບນໍາ ປີ 1901-2020

ສໍາລັບປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍປະຈຳປີຈາກສາມແຂວງ ແຕ່ 1901 ຫາ 2018 ແມ່ນມີລັກສະນະຄົງທີ່ໄດ້ປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍ ແມ່ນບໍ່ຫຼຸດ 1,500 ມີລີແມັດ (ມມ) ຕໍ່ປີ. ແຕ່ວ່າ ປະລິມານນໍ້າຝຶນ ຫຼຸດລົງໜ້ອຍໜຶ່ງໃນປີ 2019 ແລະ 2020 ແລະ ມີປະລິມານຕໍ່ກວ່າ 1,400 ມີລີແມັດຕໍ່ປີ (ຮູບທີ 15).

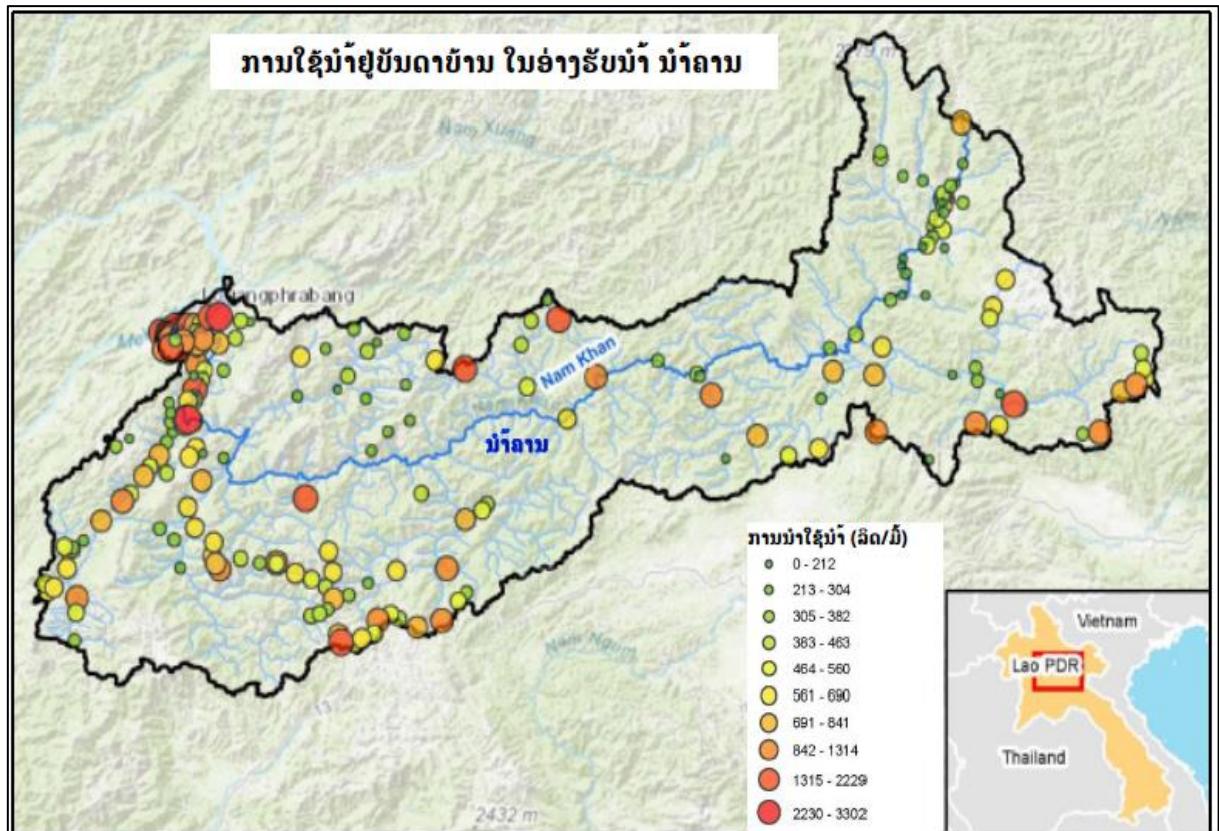
(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີບຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອີງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/lao-pdr>)
ຮູບທີ 15: ປະລິມານນໍ້າຝຶນສະເລ່ຍ ຢູ່ເຂດອ່າງຮັບນໍາ ປີ 1901-2020

2.4 ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນໍ້າ

2.4.1 ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຕໍ່ຫົວຄືນເພີ່ມຂຶ້ນ ໄປພ້ອມກັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ. ຢູ່ຊື່ນນະບົດຫຼາຍເຂດຍັງຂາດນໍ້າປະປາໃຊ້, ເຊິ່ງແຕກຕ່າງຈາກການໃຊ້ນໍ້າໃນຕົວເມືອງ ທີ່ມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າປະປານອກເໜືອໄປຈາກການບໍລິໂພກຂັ້ນພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ລ້າງລິດ, ຫົດສວນ ແລະ ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ. ຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2020) ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄ່າສະເລ່ຍການໃຊ້ນໍ້າຕໍ່ຫົວ

ຄົນຢູ່ທີ່ປະມານ 50 ລິດ/ຄົນ/ວັນ ໃນເຂດຊືນນະບົດ, 90 ເຖິງ 160 ລິດ/ຄົນ/ວັນ ໃນເຂດຕົວເມືອງນ້ອຍ ແລະ 225 ລິດ/ຄົນ/ວັນ ໃນເຂດເມືອງໃຫຍ່. ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ມີປະມານ 7,6 ເມໂກລິດ/ວັນ, ການນຳໃຊ້ຢູ່ເຂດຊືນນະບົດປະມານ 4,4 ແລະ ຕົວເມືອງ 3,2 ເມໂກລິດ/ວັນ. ຮູບທີ 16 ສະແດງ ເຖິງ ການກະຈາຍການນຳໃຊ້ນໍ້າທຸກ່ອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຈະຢູ່ເຂດທີ່ມີພິນລະເມືອງອາໄສຢູ່ຫາເຫັນ ເຊັ່ນ ນະ ຄອນຫຼວງພະບາງ, ເມືອງຊຽງເງິນ ແລະ ອອງລົງມາແມ່ນເຂດລຽບຕາມເສັ້ນທາງໄປເມືອງນານ, ທາງ 13 ເທິອມາທາງເມືອງພຸດຸນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຢູ່ເຂດເມືອງຮັງກັນ ແລະ ເຂດລ້ອງຄາວ.

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, 2021)
ຮູບທີ 16: ການໃຊ້ນໍ້າຢູ່ບັນດາບ້ານໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ການນຳໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ສະເລ່ຍປະມານ 3 ລ້ານ ມ³/ປີ ຫຼື ປະມານ 0,04 ເປີເຊັນ ຂອງປະລິມານສະເລ່ຍຂອງນໍ້າໄຫຼ້ຂຶ້າອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ໃນແຕ່ລະປີ. ການນຳໃຊ້ນໍ້າປະເພດນີ້ ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຕາມລະດູການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການແມ່ນຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ. ການນຳໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແມ່ນຍັງມີໜ້າອຍຫຼາຍ ແລະ ບໍ່ມີສັນຍາວ່າຈະມີການຂາດແຄນນໍ້າເພື່ອຄຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ. ການນຳໃຊ້ນໍ້າດັ່ງກ່າວນີ້ ຂຶ້ນກັບການກະຈາຍຕົວເຂອງປະຊາກອນທີ່ຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ. ເຂດທີ່ມີການນຳໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າຫຼາຍກວ່າຫຼຸ່ມ ແມ່ນເຂດນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເຂດທີ່ແມ່ນນໍ້າຄານ ບ່ອງອອກສູ່ນໍ້າຂອງ. ເຂດນີ້ມີຄວາມຫາເຫັນຂອງປະຊາກອນສູງກວ່າເຂດອື່ນ ແລະ ໂດຍສະເລ່ຍມີການນຳໃຊ້ນໍ້າປະມານ 1,41 ລ້ານ ມ³/ປີ (ຮູບທີ 17); ແລະ ນອກນີ້ ຍັງມີຫຼາຍພື້ນທີ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ທີ່ເປັນບ້ານນ້ອຍງ່າຍ ແລະ ບໍ່ມີປະຊາກອນອາໄສຢູ່ຫຼາຍນັ້ນ ມີການຊົມໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນໜ້ອຍຫຼາຍເປັນຕົ້ນ ແມ່ນອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ເຂດຍອດນໍ້າຄານ, ຫ້ວຍນໍ້າຮາງ, ນໍ້າກາງ, ຫ້ວຍສະພິນ, ນໍ້າຊາ, ທວງ-ນໍ້າທີ ແລະ ນໍ້າລາວ ເຊິ່ງມີນໍ້າໃຊ້ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ <0,05 ລ້ານມ³/ປີ.

ການນໍາໃຊ້ນ້ຳເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ

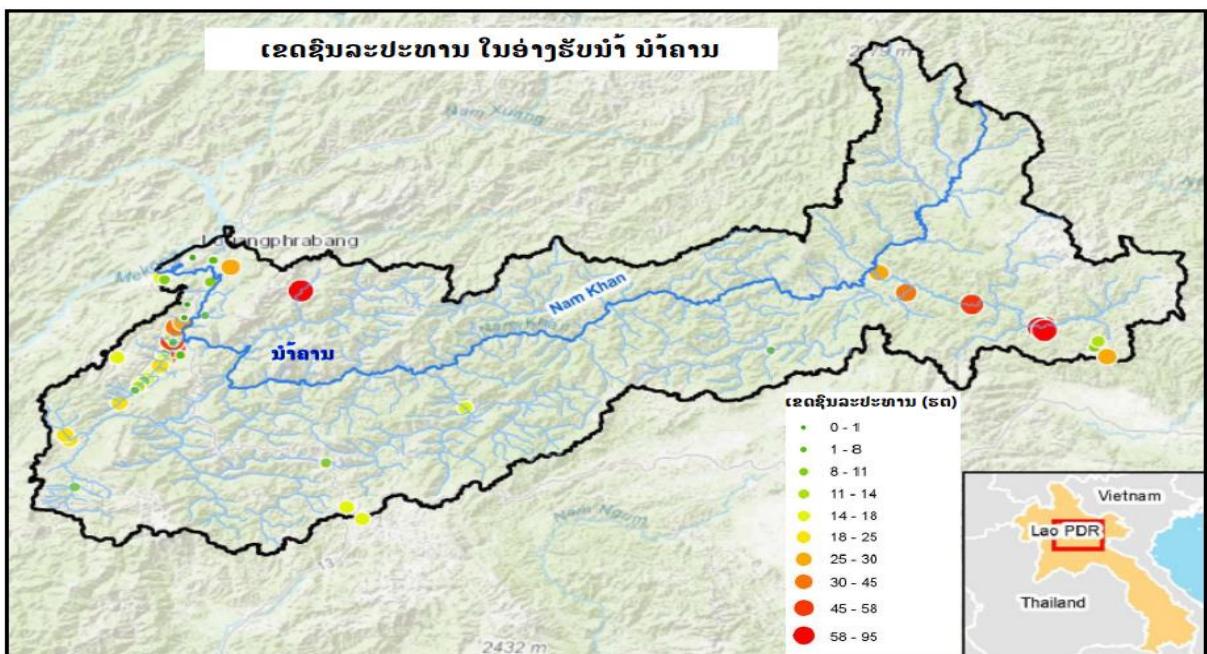

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 17: ການນໍາໃຊ້ນ້ຳເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ (ລ້ານ ມ³/ປີ)

2.4.2 ການກະສິກຳ-ຊົນລະປະຫານ

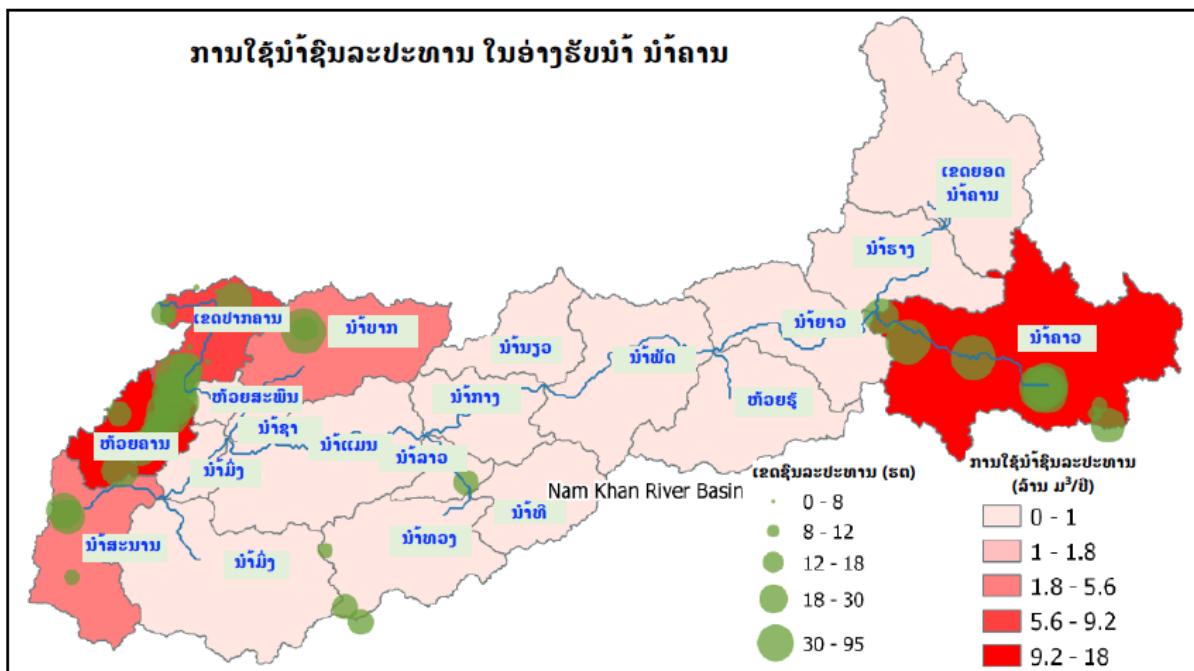
ໂດຍທີ່ໄປແລ້ວ ພື້ນທີ່ການກະສິກຳສ່ວນໃຫຍ່ ຈະບູ້ໃກ້ກັບບັນດາບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຮາບພຽງ. ພື້ນທີ່ການຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ຈະຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ຕາມແຄມແມ່ນ້ຳ ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ຕາມລ້ອງແມ່ນ້ຳຄານ ແລະ ແມ່ນ້ຳສາ ຂາຂອງແມ່ນ້ຳຄານ. ພື້ນທີ່ຊົນລະປະຫານໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະຢູ່ຕາມລ້ອງແມ່ນ້ຳຄານ, ຫ້ວຍຄານ, ເຂດຊຽງເງິນ ໄປທາງເມືອງນານ ແລະ ເຂດລ້ອງນ້ຳບາກ ທີ່ຢູ່ທາງທິດຕາເວັນຕິກສ່ຽງເໜືອຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ເຂດລ້ອງນ້ຳວາ ທີ່ຢູ່ທາງທິດຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ (ຮູບທີ 18).

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 18: ເຂດຊົນລະປະຫານ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ຈາກການປະເມີນ ດັ່ງຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານມີ ຈຳນວນໜ້ອຍຫຼາຍ ເມື່ອທຽບປິສະປະລົມານໍ້າໄຫຼວຂຶ້ນອ່າງຮັບນໍ້າທັງໝົດ. ການດຸດນໍ້າໄປໃຊ້ເພື່ອການຊົນລະປະທານໃນແຕ່ລະບີ ຢ່າງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ທັງໝົດແມ່ນປະມານ 46 ລ້ານ ມ³/ປີ ຫຼື ປະມານ 0,48 ເປີເຊັນ ຂອງປະລົມານໍ້າຝຶນປະຈຳປີ ສະເລ່ຍ ທີ່ຕີກໃນເຂດບໍລິເວອນອ່າງຮັບນໍ້າ. ປະມານ 22 ເປີເຊັນ (10 ລ້ານ ມ³/ປີ) ຂອງປະລົມານໍ້າທີ່ສູບມາໃຊ້ເພື່ອຊົນລະປະທານ ຈະໄຫຼວກັບຄືນສູ່ແຫ່ງນໍ້າທຳມະຊາດ ໂດຍຜ່ານການປ່ອຍນໍ້າອອກຈາກພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ; ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານສຸດທິຕົວຈິງ (ເທົ່າວັນປະລົມານໍ້າທີ່ສູບມາໃຊ້ທັງໝົດລົບໃຫ້ປະລົມານໍ້າທີ່ໄຫຼວກັບຄືນສູ່ແຫ່ງນໍ້າທຳມະຊາດ) ແມ່ນປະມານ 35 ລ້ານ ມ³/ປີ ຫຼື ປະມານ 0,37 ເປີເຊັນ ຂອງປະລົມານໍ້າຝຶນສະເລ່ຍລາຍເປີທີ່ຕີກໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ. ເຂດທີ່ສູບນໍ້າມາໃຊ້ໃນການຊົນລະປະທານ ຫຼາຍກວ່າໜຸ້ມຸ່ແມ່ນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າຄາວ 18,4 ລ້ານ ມ³/ປີ, ເຂດຫ້ວຍຄານນຳໃຊ້ປະມານ 10,1 ລ້ານ ມ³/ປີ ແລະ ເຂດໃກ້ປາກຄານ ນຳໃຊ້ປະມານ 7,8 ລ້ານ ມ³/ປີ; ແລະ ປະລົມານການນຳໃຊ້ນໍ້າ ອອງລົງມາແມ່ນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າບາກ, ແລະ ນໍ້າສະນານ (ຮູບທີ 19).

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 19: ການໃຊ້ນໍ້າສໍາລັບຊົນລະປະທານ

2.4.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ

ໃນປະຈຸບັນ ຢ່າງໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ 2 ແຫ່ງທີ່ກາລັງຕາເນີນການຜະລິດຢູ່ ຄື: ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2 ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 3. ທັງສອງໂຄງການນີ້ ຕັ້ງຢູ່ຕາມລໍາແມ່ນໍ້າຄານ ເຂດເມືອງຊຽງເງິນ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ. ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2 ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 3 ດັ່ງລື່ມດຳເນີນການກໍ່ສ້າງມາແຕ່ປີ 2016 ໂດຍບໍລິສັດຊີໂນໄຣໂດຣ (Sinohydro Corporation) ຈາກ ປະເທດຈີນ.

ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2 ເປັນໂຄງການແບບອ່າງເກັບນໍ້າ ປະກອບດ້ວຍ 2 ເຄື່ອງຈັກ ທີ່ມີກຳລັງຕິດຕັ້ງ 130 ເມກວັດ ແລະ ກຳລັງການຜະລິດສະເລ່ຍ 65 ເມກວັດ ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ. ເຂື່ອນໄຟຟ້າດັ່ງກ່າວ ອາດຈະສາມາດຜະລິດກະແສໄຟຟ້າໄດ້ 558 ກິໂລວັດໂມງຕໍ່ປີ. ເຂື່ອນດັ່ງກ່າວຕັ້ງຢູ່ຫ່າງຈາກຕົວເມືອງຫຼວງພະບາງໄປຫາງທິດຕາເວັນອອກສຽງໄຕປະມານ 30 ກິໂລແມ່ດ, ໄກກັບບ້ານແກ້ງກັງ. ເຂື່ອນສາມາດບັນຈຸນໍ້າໄດ້ໃນລະດັບສູງສຸດ ປະມານ 475 ແມ່ດ ເໜີອລະດັບນໍ້າທະເລ ແລະ ພື້ນທີ່ຫັ້ນໍ້າໃນລະດັບນໍ້າສູງສຸດມີເນື້ອທີ່ປະມານ 38 ກິໂລຕາແມ່ດ ແລະ ມີ

ບໍລິມາດນີ້ເກັບກັກ ປະມານ 1,366 ລ້ານແມ່ດກອນ. ໂດຍທີ່ວໄປ, ອ່າງເກັບນີ້ຈະມີປະລິມານທີ່ເຕັມອ່າງໃນຊ່ວງ ລະດຸຜົນ ເຊິ່ງເລີ່ມຕົ່ນເດືອນສິງຫາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ຈະຫຼຸດລົງໃນລະດັບຕໍ່ສຸດທີ່ 455 ແມ່ດ ໜີ້ລະດັບນີ້ ນີ້ທະເລ ໃນທ້າຍລະດຸແລ້ງ. ເຊື່ອນໄຟຟ້ານີ້ຄານ 3 ຕັ້ງຢູ່ເຂດລຸ່ມຂອງເຊື່ອນໄຟຟ້ານີ້ຄານ 2 ປະມານ 50 ກິໂລ ແມ່ດ. ເຊື່ອນສາມາດບັນຈຸນີ້ໄດ້ໃນລະດັບສູງສຸດ ຂອງອ່າງເກັບນີ້ຢູ່ທີ່ລະດັບຄວາມສູງປະມານ 349 ແມ່ດໜີ້ອ ລະດັບນີ້ທະເລ, ສາມາດບັນຈຸນີ້ໄດ້ປະມານ 224 ລ້ານແມ່ດກອນ ທີ່ມີພື້ນທີ່ໜ້ານີ້ປະມານ 7 ກິໂລຕາແມ່ດ (km^2). ເຄື່ອງຈັກກັງໜັນສາມາດຜະລິດກະແສໄຟຟ້າໄດ້ 240 ໂລວດໂມງຕື່ປີ.

ລະດັບນ້ຳຢູ່ດ້ານລຸ່ມເຂື່ອນ ອາດຈະມີການປ່ຽນແປງຢ່າງກະທັນຫັນ ເນື່ອງຈາກການປ່ອຍກະແສນ້້ອກຈາກເຂື່ອນ ອາດປ່ຽນແປງຫຼັງຈາກການເລີ່ມຕົ້ນ ຫຼື ປິດເຕືອງຈັກຜະລິດໄຟຟ້າ. ການປ່ຽນແປງລາຍວັນຂອງລະດັບນ້ຳຢູ່ດ້ານໃຕ້ຂອງເຂື່ອນ ຈະຂຶ້ນກັບຄວາມຕ້ອງການພະລັງງານໃນແຕ່ລະວັນ ແລະ ອັດຕາການໄຫ້ຂອງແມ່ນໍ້າ. ແຜນຄຸ້ມຄອງຢ່າງຮັບນີ້ ຈະຊ່ວຍຄວບຄຸມການປ່ຽນແປງລະດັບນ້ຳຢ່າງໄວ່ວາ ຢູ່ດ້ານລຸ່ມຂອງເຂື່ອນທີ່ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ມະນຸດ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ນັບແຕ່ປີ 2015 ເປັນຕົ້ນມາປະລິມານລະເຫີຍອາຍຈາກອ່າງເກັບນ້ຳຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ນ້ຳຄານ 2 ສະເລ່ຍປະມານ 22,2 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ, ແລະ ນັບແຕ່ປີ 2016 ເປັນຕົ້ນມາ ປະລິມານການລະເຫີຍອາຍອອກຈາກເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ນ້ຳຄານ 3 ສະເລ່ຍ ປະມານ 4,5 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ. ປະລິມານນ້ຳທີ່ລະເຫີຍ ອັນເນື່ອງມາຈາກການສ້າງເຂື່ອນນັ້ນ ຈະໄລ່ເປັນປະລິມານນ້ຳທີ່ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳນຳໃຊ້. ຖ້າທ່ານມີການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳເພີ່ມຂຶ້ນ ການລະເຫີຍອາຍ ຈາກອ່າງເກັບນ້ຳຈະມີແນວໂນມເພີ່ມຂຶ້ນເລັກໜ້ອຍ ໃນອະນາຄົດ.

ມີໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ທຶນອນຢູ່ໃນແຜນການຈະພັດທະນາກໍສ້າງຢູ່ພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ, ລວມມີເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຄານ 1, ນ້ຳຄານ 4, ນ້ຳຄານ 5, ແລະ ນ້ຳມຶ່ງ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເອີສຊີສເຕັມ, 2021). ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຄານ 4 ກໍາລັງດຳເນີນການກໍສ້າງ. ມີຫຼາຍໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ທີ່ຢູ່ຢູ່ຂັ້ນຕອນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປດ້ຍໍໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແຫ່ງນີ້(ຕາຕະລາງທີ 7).

ຕາຕະລາງທີ 7: ການພັດທະນາເຂື້ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນັ້ນຢູ່ອ່າງຮັບນັ້ນ

ລຳດັບ	ເຊື້ອນ/ ໂຄງການ	ອ່າງຮັບມ້າ	ເມືອງ	ແຂວງ	ກໍາລັງງານຜະລິດ (ເມກາວັດ)	ປີນໍໃຊ້	ໝາຍເຫດ
1	ນ້ຳຄານ 2	ນ້ຳຄານ	ຊຽງເງິນ	ຫຼວງພະບາງ	130	2015	ດໍາເນີນການ ຜະລິດ
2	ນ້ຳຄານ 3	ນ້ຳຄານ	ຊຽງເງິນ	ຫຼວງພະບາງ	60	2016	
3	ນ້ຳຄານ 1	ນ້ຳຄານ	ຫຼວງພະບາງ	ຫຼວງພະບາງ	101,8	-	
4	ນ້ຳມື່ງ	ນ້ຳຄານ	ພຸຖຸນ	ຫຼວງພະບາງ	60	-	
5	ນ້ຳສະນານ	ນ້ຳຄານ	ຊຽງເງິນ	ຫຼວງພະບາງ	15	-	
6	ນ້ຳຄານ 4	ນ້ຳຄານ	ພຸກູດ	ຊຽງຂວາງ	15	-	
7	ນ້ຳຄານ 3A	ນ້ຳຄານ	ພຸກູດ	ຊຽງຂວາງ	15	-	
8	ນ້ຳຄານ 3B	ນ້ຳຄານ	ພຸກູດ	ຊຽງຂວາງ	15	-	
9	ນ້ຳກົມືນ	ນ້ຳຄານ	ພຸກູດ	ຊຽງຂວາງ	9	-	
10	ນ້ຳຄານ5	ນ້ຳຄານ	ຮັງມ	ຫົວພັນ	15	-	
11	ນ້ຳວັງ	ນ້ຳຄານ	ຮັງມ	ຫົວພັນ	0,5	-	
12	ນ້ຳຮາງ	ນ້ຳຄານ	ຮັງມ	ຫົວພັນ	5	-	

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2021).

2.4.4 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍຣັກ

ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ຈະມີໂຮງງານອຸດສາຫະກຳຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ສ່ວນໜຶ່ງ. ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດຕອນລຸ່ມ ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ. ບັນດາໄຮງງານທີ່ສໍາຄັນທີ່ມີການນຳໃຊ້ ປະລິມານນັ້ນຈໍານວນໜຶ່ງ ແລະ ອາດສິ່ງຜົນສະຫຼອນຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ນັ້ນປະກອບມີ ໂຮງງານ: ໂຮງງານຊຸດຄົນ ແລະ ຂີບຫີນ, ໂຮງງານແປຮູບ ແລະ ໂຮງງານຂະໜາດນ້ອຍ ໃນການຫຼຸມທີ່ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ໂຮງງານດິນຈີ່, ໂຮງງານອົບສາລີ, ໂຮງງານຂ້າສັດ, ພາມລັງສັດ, ໂຮງງານປຸ່ງແຕ່ງໄມ້, ໂຮງງານຜະລິດເຈັຍ ໂຮງງານອື່ນໆ ແລະ ລວມທັງບໍ່ນ້ຳມັນຕ່າງໆ. ເນື່ອງຈາກບໍ່ມີຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນ້ຳລະອຽດ ຈາກ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແຕ່ລະປະເພດ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດລະບຸໄດ້ ເຖິງຄວາມຕ້ອງການນັ້ນໃຊ້ນ້ຳໃນຂະແໜງການນີ້.

ນອກນີ້ຢັ້ງມີບໍລິສັດທີ່ດໍາເນີນການສໍາຫຼວດຊອກຄົນແຮ່ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການສໍາຫຼວດ ແລະ ຊອກຄົນ ແຮ່ເຫັນ ປຸ່ເຊດເມືອງຮົງມ ແຂວງຫົວພັນ, ເມືອງພູກູດ ແລະ ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ ການສໍາຫຼວດຊອກຄົນແຮ່ຄຳ, ແຮ່ທອງແດງ ແລະ ແຮ່ຕິດພັນອັນອື່ນໆ, ການສໍາຫຼວດຊອກຄົນ ແຮ່ ບາລິດ, ຖ່ານ ຫີນ, ຫີນປຸນ ແລະ ຫີນແຂງ ແມ່ນກຳລັງດໍາເນີນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ. ການຊຸດຄົນ ແລະ ປຸ່ແຕ່ງແຮ່ຄຳ ແລະ ທອງ ປຸ່ເມືອງຮົງມ ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ການຊຸດຄົນ ປຸ່ແຕ່ງແຮ່ຄຳ ປຸ່ເມືອງພູກູດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ຈະເຮັດໃຫ້ ປະລິມານນຳໃຊ້ນ້ຳໃນເຂດຂອງໂຮງງານນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສາມຄາມ ທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການ ປຸ່ແຕ່ງແຮ່ອາດຈະມີຜົນກະທີບຕໍ່ກັບແຫຼ່ງນ້ຳອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງສາຍນ້ຳຄານ ແລະ ລະບົບນີ້ ເວັດຂອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້.

2.4.5 ທ່ອງທ່ຽວ

ເປັນອ່າງຮັບນ້ຳ ທີ່ມີຈຸດທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳທີ່ສໍາຄັນ ເພາະສ່ວນໜຶ່ງຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເມືອງມໍລະດົກໄລກນັ້ນ ມອນຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ. ມີສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທາງປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ພື້ນທີ່ທຳມະຊາດ ຫຼາຍແທ່ງ; ພ້ອມທັງເປັນພື້ນທີ່ ທີ່ມີທ່າແຮງບໍ່ມີຊ່ອນ ໃນການຂະຫຍາຍການທ່ອງທ່ຽວໃນອະນາຄົດ ເຊື້ອມຕໍ່ກັບແລວທາງລົດໄຟ. ນອກນັ້ນ, ມີຫຼາຍເມືອງ ມີທ່າແຮງ ແລະ ສາມາດສິ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວຕິດພັນກັບການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ວິຖີການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ເຊັ່ນ: ຈັດງານເປີດບີທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ປະກວດນາງສາວງາມຊົນເຜົ່າປະຈຳແຕ່ລະບີ, ຈັດງານຝຶກອົບຮົມການບໍລິການເຮືອນພັກ ແລະ ຮັ້ນອາຫານ ແລະ ຈົດທະບຽນຈຸດບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວຕ່າງໆ. ມີການສິ່ງເສີມການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ເຊື້ອມຕໍ່ກັບນະຄອນຫຼວງພະບາງ ກັບເມືອງອ້ອມຂ້າງ ໂດຍຊູກຍູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນແຕ່ລະບັນ ທີ່ມີແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວດັ່ງກ່າວ ເພື່ອດຶງດຸດນັກທ່ອງທ່ຽວມາໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ທ່ຽວຊົມຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ນອກນີ້ ຍັງສິ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວວັດທະນາທຳຕາມບ້ານຕ່າງໆທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ພັດທະນາສາຍນ້ຳຄານຕອນໃຕ້, ອ່າງຮັບນ້ຳຄານ 2 ແລະ 3 ແລະ ນ້ຳມື່ງ ໃຫ້ກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ຊຸກຍູ້ພາກສ່ວນທຸລະກິດຕ່າງໆ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງຮັນອາຫານ, ເຮືອນພັກ, ສະຖານທີ່ບັນເທິງ ເພື່ອຮອງຮັບການທ່ອງທ່ຽວ ໃນອະນາຄົດ.

2.4.6 ຄົມມະນາຄົມທາງນ້ຳ

ສາຍນ້ຳຄານ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນໃນການເດີນທາງໂດຍທາງເຮືອ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການ ເດີນທາງລະຫວ່າງເມືອງຫາມເມືອງ ແລະ ບ້ານຫາບ້ານ. ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ການເດີນທາງ ໂດຍເຮືອຂະໜາດນ້ອຍ ສາມາດເຊື້ອມໄຍງແຕ່ມະຄອນຫຼວງພະບາງ ຫາຊຽງເງິນ ແລະ ຂຶ້ນລ້ອງຄານ ໄປຍັງໂພນໄຊ ແລະ ເບື້ອງຕໍ່ເມືອງ ພູກູດ. ປະຊາຊົນສ່ວນໜຶ່ງນຳໃຊ້ເຮືອ ເພື່ອເດີນທາງໄປເຂດພື້ນທີ່ການຜະລິດຂອງເຂົ້າເຈົ້າ. ນອກນີ້ ໃນນ້ຳສາຂາ ຂອງນ້ຳຄານ ປະຊາຊົນ ແລະ ນັກທ່ອງທ່ຽວ ຍັງໄດ້ມີການເດີນເຮືອເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ, ພະຈິນໄພ ແລະ ພັກຜອນຕາມລ້ອງນ້ຳຄານ ແລະ ນ້ຳສາຂາ.

2.5 ອົງການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

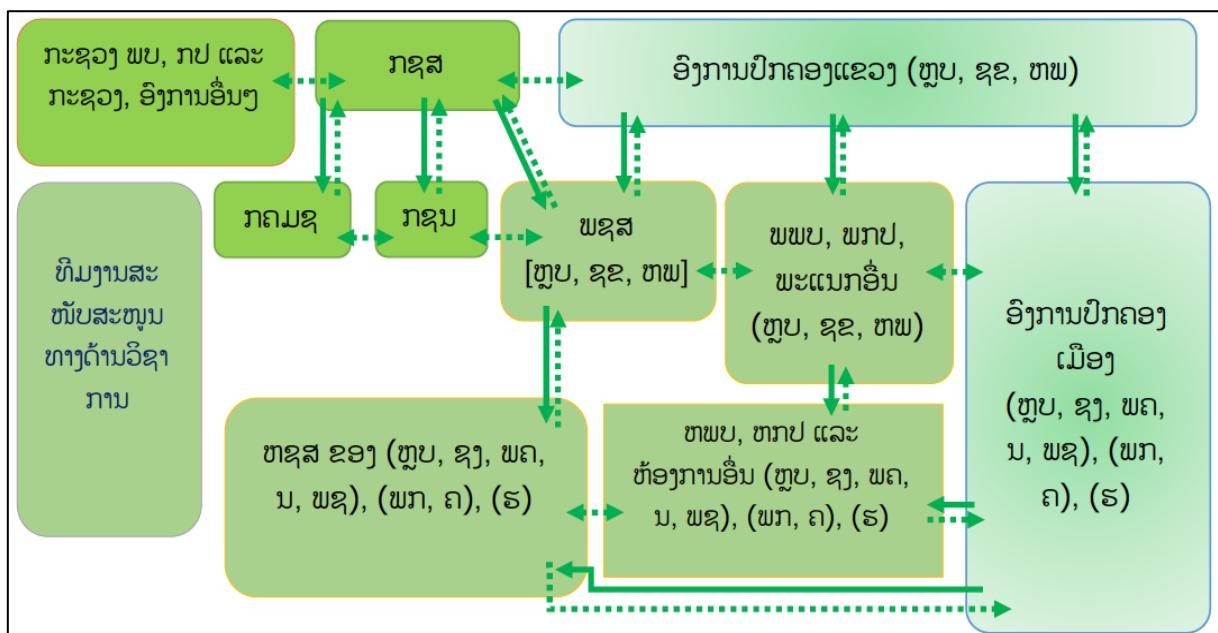
ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເວັບນໍ້າ ສະບັບເລກທີ 20/ລບ (ລົງວັນທີ 20/01/2021) ໄດ້ກຳນົດວ່າ ກຊສ ເປັນອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການຄຸມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເວັບນໍ້າ. ກຊສ ມີພາລະປິດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (ກພບ), ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ (ກປ) ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນງໍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອໍານາດການປົກຄອງຂຶ້ນທົ່ວຖິ່ນ. ໂຄງສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງ ສາຍຕັ້ງຂອງຄະນະຄຸມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນໍ້າ ປະກອບມີ ກຊສ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວັດລ້ອມເຂວງ (ພຊສ), ທ້ອງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວັດລ້ອມເມືອງ (ຫຊສ).

ກຊສ ຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອໍານາດການປົກຄອງທົ່ວຖິ່ນ ໃນການສ້າງຢູດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ແລະ ດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການປະເມີນ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງ ການກະກຽມ ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼາຍ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ໄດ້ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງ ການຈະອີງໃສ່ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ຂອງສູນກາງ ແລະ ແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນລະດັບສູນກາງ, ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (ກຊນ) ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຈາກກົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງແຫ່ງຊາດລາວ (ກຄມຊ) ຢູ່ພາຍໃຕ້ ກຊສ ຈະຖືກຊື້ນໍາ ແລະ ນໍາພາໃນການ ວາງແຜນ, ການປະສານງານ ແລະ ປົກສາຫາລືຂອງ ກ່ຽວກັບ ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ໃນຂັ້ນແຂວງ, ພຊສ ແຂວງ ຈະຕິດຕາມກວດກາຫຼຸກກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ທຊສ ເມືອງ.

ໃນລະດັບແຂວງ ຈະມີ ພສຊ ຂອງທັງ 3 ແຂວງເປັນພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີບັນດາ ພະແນກການ ອ້ອມຂ້າງແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ສ່ວນໃນລະດັບເມືອງ ແມ່ນ ຫຊສ ຂອງບັນດາເມືອງ ທີ່ມີເຂດແຕນນອນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊັ່ນ: ແຂວງ ຫວງພະບາງ ຈະມີ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ (ນບ), ຊຽງເງິນ (ຊງ), ພຸດຸນ (ພດ), ນໍານ (ນ), ໂພນໄຊ (ພຊ); ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ຈະມີເມືອງ ພຸກຸດ (ພກ), ເມືອງຄໍາ (ຄ), ແຂວງ ຫົວພັນ ແມ່ນເມືອງ ຮັງມ (ຮ) (ຮູບທີ 20).

ຮູບທີ 20: ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

3.1 ການປະເມີນປະລິມານ້ຳໜ້າດິນ

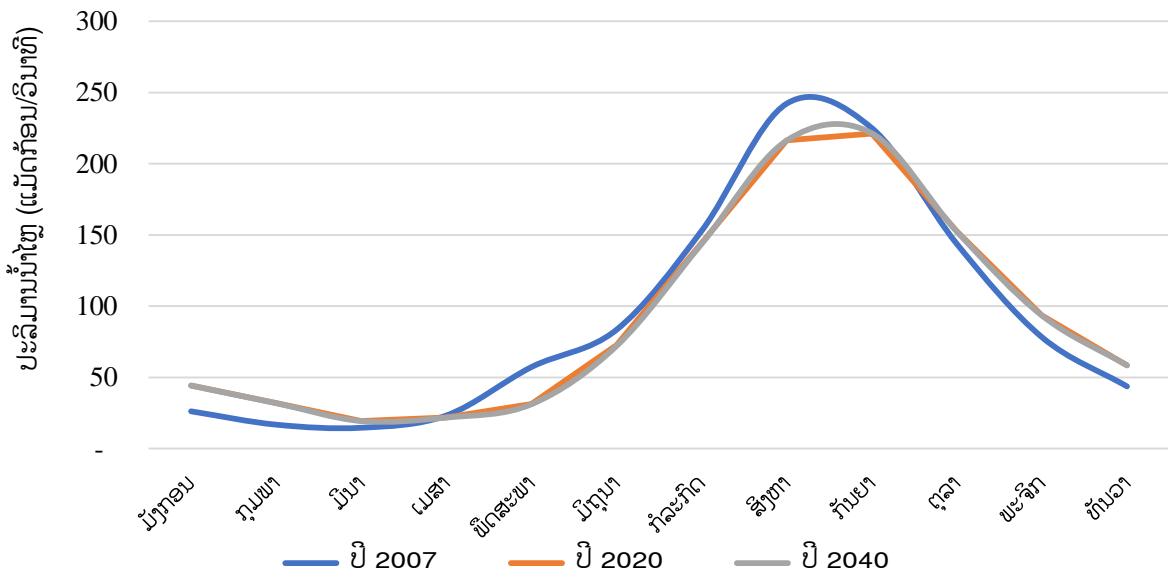
ກະແສການໄຫຼ້ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ແມ່ນປະມານ 92 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ. ຜ່ານການສືມທຽບ ແລະ ການຄາດຄະເນີນລະຫວ່າງປີ 2007, 2020 ແລະ 2040 ເຫັນວ່າຈະມີກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນຄົງທີ່ຢູ່ປະມານ 92 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ, ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍຕໍ່ສຸດ ຂອງປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ແມ່ນຈະຢູ່ໃນປະລິມານດຽວກັນ ເຊິ່ງແມ່ນ 19 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນ ມິນາ, ເຊັ່ນດຽວກັບ ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍສູງສຸດ ໃນປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ກໍຈະຢູ່ໃນປະລິມານດຽວກັນ ເຊິ່ງແມ່ນ 221 ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນເດືອນ ກັນຍາ. ເຫັນໄດ້ວ່າ ປະລິມານ້ຳໄຫຼ້ລາຍເດືອນ ສໍາລັບປີ 2020 ແລະ 2040 ແມ່ນຈະຢູ່ໃນລະດັບໃກ້ຄຽງກັນ (ຕາຕະລາງທີ 8 ແລະ ອຸປະກອດທີ 21).

ຕາຕະລາງທີ 8: ສືມທຽບກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2007, ປີ 2020 ແລະ ຄາດຄະເນີນປີ 2040

ເດືອນ	ປະລິມານ້ຳໄຫຼ້ 2007 (ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ)	ປະລິມານ້ຳໄຫຼ້ 2020 (ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ)	ປະລິມານ້ຳໄຫຼ້ 2040 (ແມ່ດກ້ອນ/ວິນາທີ)
ມັງກອນ	26	44	44
ກຸມພາ	17	32	32
ມິນາ	15	19	19
ເມສາ	23	22	22
ພຶດສະພາ	57	31	31
ມີຖຸນາ	83	73	72
ກໍລະກິດ	153	144	144
ສິງຫາ	242	216	216
ກັນຍາ	225	221	221
ຕຸລາ	144	152	152
ພະຈິກ	78	94	93
ຫັນວາ	44	59	58
ສະເລ່ຍ	92	92	92

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທີການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ເຖິງວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງດິນຝ້າອາກາດ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳກໍ່ຕາມ, ຈາກການປະເມີນຄາດຄະເນີນປ່ຽນແປງປະລິມານ້ຳຝຶນ, ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊູ່ມ ແລະ ບັດໃຈອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ ເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງສູງໜ້າຍ ຖ້າທຽບໃສ່ສະຖິຕິ ແລະ ຜົນການປະເມີນໃນປະຈຸບັນ. ສະນັ້ນ, ການຄາດຄະເນປະລິມານກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳຕາມ ຮອດປີ 2040 ຈະມີການປ່ຽນແປງຫຼຸດລົງຈາກ ກະແສການໄຫຼ້ໃນປະຈຸບັນພຽງເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກໍາມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 21: ສິນທຽບປະລິມານນ້ຳໄຫຼ້ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2007, ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040

ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີການວັດແທກກະແສການໄຫຼ້ຂອງນ້ຳຢູ່ສະຖານມີບ້ານມູດ ແລະ ປາກນ້ຳຄານ, ເຊິ່ງການວັດແທກປະລິມານການໄຫຼ້ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນັ້ນຍັງບໍ່ມີຈຸດວັດແທກ. ສະນັ້ນ, ການຄາດຄະເນ ປະລິມານນ້ຳ ຈຶ່ງນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທີ່ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນລະຫວ່າງປີ 2000 – 2019 ເຊິ່ງມີການວາງລະດັບກະແສການໄຫຼ້ ໃນແບບຈຳລອງຈາກກະແສການໄຫຼ້ຕໍ່າສຸດ ຫາ ກະແສການໄຫຼ້ສູງສຸດ (ຕາຕະລາງທີ 9).

ຕາຕະລາງທີ 9: ການກຳນົດລະດັບກະແສການໄຫຼ້ໃນແບບຈຳລອງ

ລະດັບກະແສການໄຫຼ້	ສະຖານມີບ້ານມູດ (m ³ /ວິນາທີ)	ປາກແມ່ນ້ຳຄານ (m ³ /ວິນາທີ)
ກະແສການໄຫຼ້ຕໍ່າສຸດ (1st percentile)	6	8
ກະແສການໄຫຼ້ຕໍ່າຫຼາຍ (5 th percentile)	8	8
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບຕໍ່າ (10th percentile)	9	9
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບກາງຕໍ່າ (25 th percentile)	12	12
ຄ່າກາງ (Median)	25	26
ຄ່າສະເໝີຍ(Average)	100	104
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບປານກາງຫຼາຍ (75 th percentile)	111	114
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບຫຼາຍ (90 th percentile)	315	328
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ (95 th percentile)	441	455
ກະແສການໄຫຼ້ ໃນລະດັບສູງສຸດ (99 th percentile)	690	707

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງເວດລ້ອມ, 2021)

ຈາກການຄາດຄະເນກະແສການໄຫຼ້ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານັ້ນແມ່ນອີງໃສ່ລະດັບກະແສການໄຫຼ້ໃນຂ້າງເທິງລວມທັງຂໍ້ມູນຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ເຊັ່ນ: ປະລິມານນໍ້າຝຶນ, ພູມສັນຖານ, ເນື້ອທີ່ ເປັນຕົ້ນ. ຕາຕະລາງທີ 10. ສະແດງເຖິງຂໍ້ມູນກະແສການໄຫຼ້ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ສະເລ່ຍປະຈຳປີ ແລະ ໃນຊ່ວງລະດຸຝຶນ ແລະ ລະດຸແລ້ງ. ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງກະແສການໄຫຼ້ ສະເລ່ຍຕໍ່ສຸດຂອງສາຂາຮັບນໍ້າທີ່ມີປະລິມານສູງກວ່າ 1 ແມ່ດັກອັນຕໍ່ວິນາທີ່ມີປະມານ 6 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ເຊັ່ນ: ນໍ້າມື່ງ-ນໍ້າສະນານ, ນໍ້າຄາວ, ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ່-ນໍ້າທວງ, ແຂດນໍ້າຮາງ. ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ມີປະລິມານກະແສການໄຫຼ້ທີ່ສູງນັ້ນ ໄດ້ແກ່ ນໍ້າມື່ງ-ນໍ້າສະນານ, ນໍ້າຄາວ, ແຂດນໍ້າຮາງ ແລະ ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ່-ນໍ້າທວງ.

ຕາຕະລາງທີ 10: ກະແສການໄຫຼ້ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ (ແມ່ດັກອັນ/ວິນາທີ)

ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍ	ຍອດນໍ້າຄານ	ນໍ້າຄານ(ນໍ້າຮາງ)	ນໍ້າຄາວ	ນໍ້າຄານ(ນໍ້າຍາວ)	ນໍ້າງວ	ປາກຄານ	ນໍ້າບາກ	ນໍ້າຄານ(ນໍ້າພາດ-ຫາດເງັບ)
ປະຈຳປີ	8,50	4,50	11,50	4,90	3,00	3,50	5,80	6,90
ລະດຸຝຶນ	15,90	21,70	21,70	9,40	5,60	6,70	10,80	12,90
ລະດຸແລ້ງ	1,00	1,30	1,30	0,40	0,40	0,20	0,80	0,70
ກະແສການໄຫຼ້ສະເລ່ຍ	ຫ້ວຍຮຸ້	ນໍ້າຄານ(ນໍ້າກາງ-ຫ້ວຍຊີ)	ຫ້ວຍຄານ	ນໍ້າຄານ(ຫ້ວຍສະພິນ)	ນໍ້າຄານ(ນໍ້າແມນ-ນໍ້າຊາ)	ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ່-ນໍ້າທວງ	ນໍ້າມື່ງ-ສະນານ	
ປະຈຳປີ	5,50	3,30	3,30	1,30	8,80	5,00	14,40	
ລະດຸຝຶນ	10,20	6,40	6,30	2,50	16,60	19,70	32,30	
ລະດຸແລ້ງ	0,70	0,40	0,40	0,20	1,00	1,20	2,00	

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນດັບຄວ້າຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງແວດລ້ອມ, 2021)

ຜົນຂອງການປະເມີນ ກ່ອນກາງສ້າງເຂື່ອນ ໂດຍສະເລ່ຍປະລິມານນໍ້າຝຶນທີ່ໄດ້ຮັບເຂົ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານທັງໝົດປະມານ 9.271 ລ້ານມ³/ປີ. ການສູນເສຍນໍ້າຕາມທຳມະຊາດ ຈາກການລະເທີຍອາຍ ແລະ ການຊົມຜົນຊັ້ນດິນ ແລະ ໄຕັດິນ ປະມານ ແມ່ນ 65% ຂອງປະລິມານນໍ້າຝຶນທີ່ໄດ້ຮັບເຂົ້າອ່າງຮັບນໍ້າ. ສ່ວນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຕົວຈິງທັງໝົດ (ການໃຊ້ນໍ້າໃນເຂດຊົນລະປະຫານສຸດທິ ແລະ ນໍ້າໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ) ແມ່ນປະມານ 38 ລ້ານ ມ³/ປີ; ຖ້າລວມ ກັນແລ້ວ ການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງຂອງມະນຸດ ລວມທັງການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ສິງແວດລ້ອມນັ້ນ ສະເລ່ຍປະມານ 3.205 ລ້ານ ມ³/ປີ. ຜ່ານມາຍັງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ສໍາລັບອຸດສາຫະກຳໃຫຍ່ ແລະ ສະເພາະການລະເທີຍອາຍ ຈາກອ່າງເກັບນໍ້າຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນໍ້າຄານ 2 ແລະ 3 ແມ່ນສະເລ່ຍປະມານ 26 ລ້ານ ມ³/ປີ ເລີ່ມຕົ້ງແຕ່ປີ 2015 ແລະ 2016 ເປັນຕົ້ນມາ. ປະລິມານນໍ້າທີ່ມີ ປະມານ 3.141 ລ້ານ ມ³/ປີ (33,88%) ຂອງປະລິມານນໍ້າໜ້າດິນນັ້ນ ແມ່ນໄຫຼ້ອກຈາກອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານສູ່ແມ່ນໍ້າຂອງ (ຕາຕະລາງທີ 11). ປະລິມານນໍ້າເຫຼົ່ານີ້ສະແດງເຖິງປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງມີໃຊ້ເພື່ອການຂະຫຍາຍຕົວໃນອະນາຄົດໃນຂົງເຂດຊົນລະປະຫານ, ການນໍາໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສິງແວດລ້ອມ. ຊາຍຄວາມວ່າ ມີປະລິມານນໍ້າໜ້າດິນ ຍັງມີປະລິມານເຫຼືອຫຼາຍຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຊົມໃຊ້ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ. ເພະວ່າການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຕົວຈິງຂອງມະນຸດຍັງໜ້ອຍຫຼາຍ, ການສູນເສຍນໍ້າຈາກການເທີຍອາຍຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ ໃນປະຈຸບັນມີໜ້ອຍເຊັ່ນກັນ ມີປະລິມານຕໍ່ກາວ່າ 1% ຂອງປະລິມານນໍ້າທີ່ໄຫຼ້ເຂົ້າອ່າງຮັບນໍ້າ. ນອກນີ້ການສູນເສຍນໍ້າຈາກການລະເທີຍອາຍ ແລະ ການຊົມຜົນລົງ

ຊັ້ນໃຕ້ດິນ ແມ່ນສູງ, ເນື້ອທຽບກັບອ່າງຮັບນໍ້າອື່ນໆ ໃນພາກໄຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ. ແຕ່ວ່າ, ເນື້ອງຈາກບໍ່ມີຂໍ້ມູນວັດແທກການໄຫຼຂອງນໍ້າ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດກວດສອບປະເມີນປະລິມານນໍ້າທີ່ສູນເສຍນັ້ນໄດ້.

ຕາຕະລາງທີ 11: ຄວາມດຸ່ນດ້ຽງຂອງນ້ຳ ຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ (10^6 ລ້ານ ມ 3)

ទីក្រុងក្រសួង	របៀបបង្កើត	រាយការណ៍សាស្ត្រខ្លួនខ្លួន	
		ឆ្នាំ ២០០០ – ២០១៤	ឆ្នាំ ២០១៥ – ២០១៩
ប្រធានបទ	ប្រធានបទ	9.271	10.263
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	46	46
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	10	11
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	35	35
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	3	3
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	2	0
ប្រធានបទ	ការបង្កើតរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល	6.030	6.509
ប្រធានបទ	ប្រព័ន្ធឌីជីថល	3.141	3.692

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ອີເສຊືສຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນດຶນຄວ້າຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

ສໍາລັບປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງບັນດາຂະແໜງການໃນປີ 2020 ແລະ ລວມທັງການຄາດຄະເນ ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2040 (ຕາຕະລາງທີ 12).

ຕາຕະລາງທີ 12: ສະຫຼຸບການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ປີ 2020 ແລະ ອາດຄະເນປີ 2040 (ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານ ມ³/ປີ)

ປະລິມານນັ້ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ນັ້ນ	ປີ 2020	ປີ 2040
ປະລິມານນັ້ນທັງໝົດທີ່ມີ	10.263	9.750
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນັ້ນ ສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	3	4,5
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນັ້ນ ສໍາລັບ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນັ້ນ	26	=/>26
ປະລິມານການນຳໃຊ້ນັ້ນ ສໍາລັບກະສິກຳ ແລະ ຊິນລະປະທານ	46	47

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງເວດ ລ້ອມ, 2021)

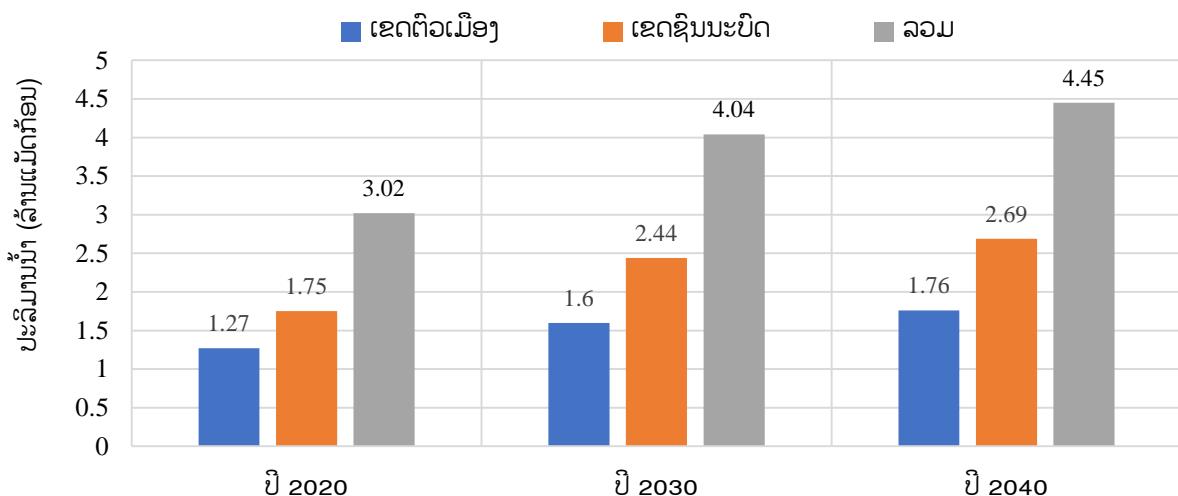
3.2 ภาระเบี้ยนภาษีน้ำใช้ในอุตสาหกรรม

ການປະເມີນການໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ຈົນຮອດປີ 2030 ແລະ ປີ 2040, ເປັນການປະເມີນເພື່ອສຶກສາທ່າແຮງທີ່ມີຂອງປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ເພື່ອການຈັດສັນແບ່ງປັນການນຳໃຊ້ນໍ້າໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການໄດ້ນຳໃຊ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ສາມາດຮອງຮັບຕໍ່ການຂະໜາຍຢັງຕົວໃນອະນາຄົດໄດ້ດັ່ງນີ້:

3.2.1 ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ

ການຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃກ່ເຮືອນ ແມ່ນອີງໃສ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ເຊິ່ງການຂະຫຍາຍຕົວແມ່ນຄົດໄລ່ ໂດຍອີງຕາມອັດຕາການເຕີບໂຕແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າຕໍ່ທົວຄົນຂອງຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ດໍາລົງຊີວິດໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ເຊິ່ງຄາດວ່າຄ່າສະເລ່ຍຂອງປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຈາກຄົວເຮືອນ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 3,02 ລ້ານແມັດກ້ອນ ໃນປີ 2020 ເປັນປະມານ 4,04 ລ້ານແມັດກ້ອນ ໃນປີ 2030 ເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງ 2020-2030 ປະມານ 2,5% ຕໍ່ປີ ແລະ ປະມານ 4,45 ລ້ານແມັດກ້ອນໃນປີ 2040 ເຊິ່ງປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງ 2030-2040 ປະມານ 1% ຕໍ່ປີ (ຮູບທີ 22). ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ກວມເອົາປະມານ 60% ແລະ ຈະສູງກວ່າຄວາມຕ້ອງການຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ແພະປະຊາກອນສ່ວນໜ້າຢໍາລົງຊີວິດຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ (ຕາຕະລາງທີ 13).

ຕາດຄະເນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນຄົວເຮືອນ

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, ອົງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນດັ່ງຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 22: ການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນຄົວເຮືອນ ປີ 2020, ປີ 2030 ແລະ ປີ 2040

ຕາຕະລາງທີ 13: ການປະເມີນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຕໍ່ວັນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ສະຖານທີ່	ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຕໍ່ວັນ (ເມກາລິດ)			
	2015	2020	2030	2040
ເຂດຕົວເມືອງ	3,22	3,48	4,37	4,82
ເຂດຊົນນະບົດ	4,43	4,80	6,67	7,36
ລວມ	7,65	8,29	11,04	12,18

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, ອົງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ, ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນດັ່ງຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ສະເພາະການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນຄົວເຮືອນ ຂອງບັນດາອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານັ້ນ ຈະມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນພຽງເລັກນ້ອຍ. ໃນປີ 2030 ແລະ 2040 ປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ແຕ່ລະເດືອນ ມີການປ່ຽນແປງເລັກນ້ອຍ ແລະ ນໍ້າໃຊ້ໃນປະລິມານໄກ້ຄຽງກັນ. ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ຈະມີການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຢໍາຍກວ່າສາຂາອື່ນນັ້ນ ຍັງຄົງແມ່ນອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ: ນໍ້າຄາວ, ນໍ້າມື່ງ-ນໍ້າສະນານ, ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ-ນໍ້າຫວງ, ແລະ ປາກຄານ (ຕາຕະລາງທີ 14).

ຕາຕະລາງທີ 14: ປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າຈາກຄົວເຮືອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040 (ລ້ານ ມ³)

ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ	2020		2030		2040	
	ປະຈຳປີ	ເດືອນພະຈິກ-ເມສາ	ປະຈຳປີ	ເດືອນພະຈິກ-ເມສາ	ປະຈຳປີ	ເດືອນພະຈິກ-ເມສາ
ຍອດນໍ້າຄານ	0,1907	0,0946	0,1949	0,0967	0,1965	0,0975
ນໍ້າຄານ (ນໍ້າຮາງ)	0,0341	0,0169	0,0348	0,0173	0,0351	0,0174
ນໍ້າຄາວ	0,2904	0,1440	0,2967	0,1472	0,2992	0,1484
ນໍ້າຄານ (ນໍ້າຍາວ)	0,0511	0,0253	0,0522	0,0259	0,0527	0,0261
ນໍ້ານຽວ	0,1017	0,0505	0,104	0,0516	0,1048	0,052
ປາກຄານ	1,4109	0,6999	1,4417	0,7152	1,4541	0,7213
ນໍ້າບາກ	0,0916	0,0454	0,0936	0,0464	0,0944	0,0468
ນໍ້າຄານ (ນໍ້າພາດ-ຫາດເກັບ)	0,0640	0,0318	0,0654	0,0325	0,066	0,0327
ຫ້ວຍຮູ້	0,0714	0,0354	0,0729	0,0362	0,0735	0,0365
ນໍ້າຄານ (ນໍ້າກາງ-ຫ້ວຍຊີ)	0,0055	0,0027	0,0056	0,0028	0,0057	0,0028
ຫ້ວຍຄານ	0,1868	0,0926	0,1908	0,0947	0,1925	0,0955
ນໍ້າຄານ (ຫ້ວຍສະພິນ)	0,0379	0,0188	0,0387	0,0192	0,039	0,0194
ນໍ້າຄານ (ນໍ້າແມນ-ນໍ້າຊາ)	0,0929	0,0461	0,0949	0,0471	0,0957	0,0475
ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ-ນໍ້າທວງ	0,342	0,1696	0,3495	0,1733	0,3524	0,1749
ນໍ້າມຶ່ງ-ສະນານ	0,3562	0,1768	0,364	0,1806	0,3671	0,1822

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນດືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ການປະເມີນການໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ຈົນຮອດປີ 2030 ແລະ ປີ 2040 ເປັນການປະເມີນເພື່ອສຶກສາຫ່າແຮງທີ່ມີຂອງປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ເພື່ອການຈັດສັນແບ່ງປັນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃຫ້ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ດັ່ນໃຊ້ພຽງຝໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ສາມາດຮອງຮັບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນອະນາຄົດໄດ້. ຕາຕະລາງທີ່ 15 ຄາດຄະເນປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການຊົນລະປະທານ ແມ່ນຈະມີແນວໂນມເພີ່ມສູງຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຮອດປີ 2030 ປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍປະມານຕໍ່າກວ່າ 0.5 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ ລະຫວ່າງ ປີ 2030 ຫາ 2040. ສ່ວນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານໃນຊ່ວງ ລະດູແລ້ງຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງແລະເພີ່ມຂຶ້ນພຽງເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ. ການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າສໍາລັບຄົວເຮືອນ ເພີ່ມຂຶ້ນພຽງເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ແລະ ເຂື່ອນພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2 ແລະ 3 ມີປະລິມານການລະເຫີຍອາຍ ລັກສະນະຄົງທີ່ປະມານ 26 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ. ຖ້າຫາກມີການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າຄານ ເພີ່ມຂຶ້ນ ການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າສໍາລັບເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າຈະມີແນວໂນມເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ.

ຕາຕະລາງທີ 15: ຄາດຄະເນປະລິມານການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ປີ 2030 ແລະ 2040 (10⁶ ລ້ານ ມ³)

ອ່າງຮັບນໍ້າ	ປີ 2030				ປີ 2040			
	ປະຈຳປີ		ລະດຸແລ້ງ		ປະຈຳປີ		ລະດຸແລ້ງ	
	ຊົນລະປະທານ	ຄົວເຮືອນ	ຊົນລະປະທານ	ຄົວເຮືອນ	ຊົນລະປະທານ	ຄົວເຮືອນ	ຊົນລະປະທານ	ຄົວເຮືອນ
ເຂດຍອດຂອງນໍ້າຄານ	-	0,195	-	0,097	-	0,197	-	0,098
ນໍ້າຄາວ	19,12	0,297	11,75	0,147	19,13	0,299	11,83	0,148
ຫ້ວຍຮູ້	0,28	0,073	0,17	0,036	0,28	0,074	0,17	0,036
ນໍ້ານຽວ	-	0,104	-	0,052	-	0,105	-	0,052
ນໍ້າລາວ-ນໍ້າ	1,85	0,349	0,71	0,173	1,85	0,353	0,72	0,175

ທີ-ນ້ຳຫວາງ								
ນ້ຳສະນາມ-ນ້ຳມັ່ງ	2,52	0,364	1,45	0,181	2,52	0,367	1,46	0,182
ຫ້ວຍຄານ	10,71	0,191	3,85	0,095	10,71	0,192	3,88	0,095
ນ້ຳບາກ	5,11	0,094	3,01	0,046	5,12	0,094	3,03	0,047
ລວມທັງໝົດ ອ່າງຮັບນ້ຳ	46,81	3,41	26,23	1,69	46,83	3,43	26,40	1,70

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງເວດລ້ອມ, 2021)

3.2.2 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ

ການລະເທີຍອາຍອອກຈາກເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຄານ 2 ແລະ ນ້ຳຄານ 3 ແມ່ນປະມານ 26 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ. ໃນປະຈຸບັນ ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນຍັງປ່ອຍນ້ຳອອກສູ່ລຸ່ມເຂື່ອນຢ່າງປົກກະຕິ ໂດຍ ສະເລ່ຍໃນຈຸດວັດແທກການໄຫຼຂອງນ້ຳທີ່ຈຸດບ້ານມຸດ ແມ່ນ 100 ມ³/ວິນາທີ, ແລະ ທີ່ປາກແມ່ນ້ຳ ແມ່ນ 104 ມ³/ວິນາທີ ແລະ ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງ ສະເລ່ຍປະມານ 36 ມ³/ວິນາທີ ແລະ ຄາດວ່າໃນອະນາຄົດການປ່ຽນແປງປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ເຂດກ້ອງເຂື່ອນນ້ຳຄານ 2 ແລະ 3 ໃນຊຸມປີ 2030 ແລະ 2040 ນັ້ນແມ່ນມີການປ່ຽນແປງພຽງເລັກນ້ອຍ ແລະ ຈະມີແວວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນ ຖ້າຫາກມີການສ້າງເຂື່ອນເພີ່ມຂຶ້ນຕື່ມອີກ.

3.2.3 ກະສິກຳ ແລະ ຂຸນລະປະຫານ

ຂຸນລະປະຫານ ແມ່ນພາກສ່ວນນຳໃຊ້ນ້ຳຕົ້ນຕໍ່ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ. ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການປະເມີນໄດ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ສໍາລັບຂຸນລະປະຫານ ໃນຊ່ວງປີ 2015–2019 ແມ່ນປະມານ 46 ລ້ານ ມ³/ປີ. ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານກະສິກຳ ຄາດວ່າຈະຕ້ອງການປະລິມານນ້ຳຈາກອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ການຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງການກະສິກຳ ແມ່ນສະແດງຢູ່ໃນ ຕາຕະລາງທີ 16. ປະລິມານນ້ຳທີ່ຕ້ອງການສໍາລັບຂົງ ເຂດຂຸນລະປະຫານໃນປີ 2040 ຈະເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 1 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ. ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຂດຂຸນລະປະຫານ ຕ້ອງການໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງ ມີປະມານ 57% ຂອງປະລິມານຄວາມຕ້ອງການຂຸນລະປະຫານແຕ່ລະປີ.

ຕາຕະລາງທີ 16: ຄາດຄະເນຄວາມນຳໃຊ້ນ້ຳຂຸນລະປະຫານໃນອະນາຄົດຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ

ຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ	ຂໍ້ມູນທຽບຖານ	ປີ 2030	ປີ 2040
ຄາດຄະເນພື້ນທີ່ກະສິກຳ (ກມ ²)	202	204	208
ຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂຸນລະປະຫານ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	45,7	46,1	46,6
ຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂຸນລະປະຫານໃນຊ່ວງເດືອນ ພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ (ລ້ານ ມ ³ /ຊ່ວງລະດຸແລ້ງ)	25,7	26,2	26,4

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງເວດລ້ອມ, 2021)

3.2.4 ການປ່ຽນແປງການນ້ຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການປົກທຸ່ມຂອງປ່າໄມ້ໃນລະດັບສູງ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເຖິງ 93 ເປີເຊັນ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງເນື້ອປ່າໄມ້ມີ ຫ້ອຍ. ສ່ວນການຂະຫຍາຍກະສິກຳ ໃນອະນາຄົດຈະເປັນ ການປ່ຽນແປງການນ້ຳໃຊ້ທີ່ດິນຕົ້ນຕໍ່ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳ ຄານເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ. ການປະເມີນ ຮອດປີ 2040 ເນື້ອທີ່ ບໍ່ໄມ້ນັ້ນຈະ ບໍ່ມີ

ການປ່ຽນແປງ, ມີພຽງແຕ່ການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ກະສິກຳ ທີ່ມີການພັດທະນາ ແລະ ມີການປ່ຽນແປງເນື້ອທີ່ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 3% ໃນລະຫວ່າງ 2020 ຫາ 2040 (ຕາຕະລາງ 17).

ຕາຕະລາງທີ 17: ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

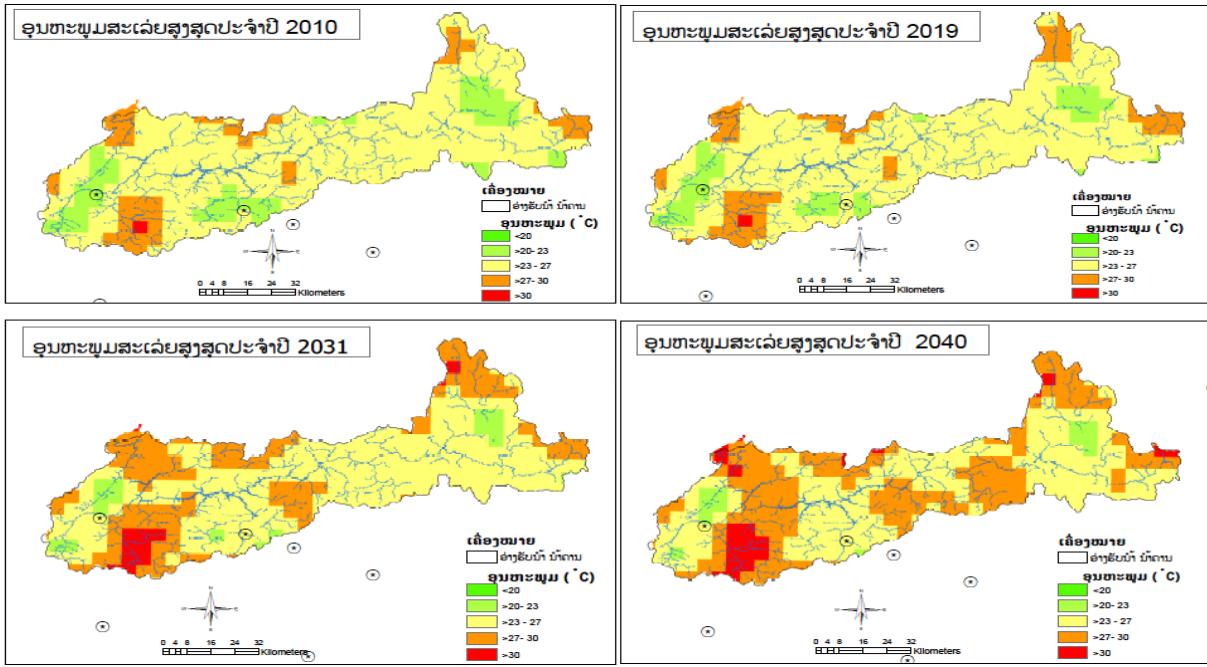
ປະເພດການປົກຫຼຸມຂອງທີ່ດິນ	ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ (ກມ ²)			
	2015	2020	2030	2040
ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ຫຼັງໝົດ	6.744	6.744	6.744	6.744
ເນື້ອທີ່ ກະສິກຳຫຼັງໝົດ	198	202	204	208
ທີ່ດິນທີ່ມີການຫັນປ່ຽນ (ທີ່ງຫຍໍາ, ດິນບໍລິເວນນໍ້າ)	256	252	249	245
ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ (ນໍ້າ, ຕົວເມືອງ, ດິນເປົ່າວ່າງ ແລະ ຫິນ)	36	36	36	36
ເນື້ອທີ່ຫຼັງໝົດ	7.233	7.233	7.233	7.233

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

ເນື້ອງຈາກວ່າການປະເມີນການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນບໍ່ໄດ້ດໍາເນີນການລະອຽດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ແຕ່ລະສິກປີ. ການປະເມີນຜ່ານມາຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະເມີນເຖິງສາຍກ່ຽວພັນຂອງການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງຂອງປະລິມານນໍ້າທີ່ມີໃນອ່າງຮັບນໍ້າ. ໃນສະພາບຄວາມເປັນຈິງການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານນີ້ ຈະມີຜົນຕໍ່ກັບປະລິມານນໍ້າຕໍ່ຫຼາຍ, ເພາະວ່າປະລິມານນໍ້າຫຼັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້ານັ້ນ ຈະຂຶ້ນກັບປະລິມານນໍ້າຝຶນທີ່ຕົກໃນແຕ່ລະປີເປັນຫຼັກ.

3.2.5 ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

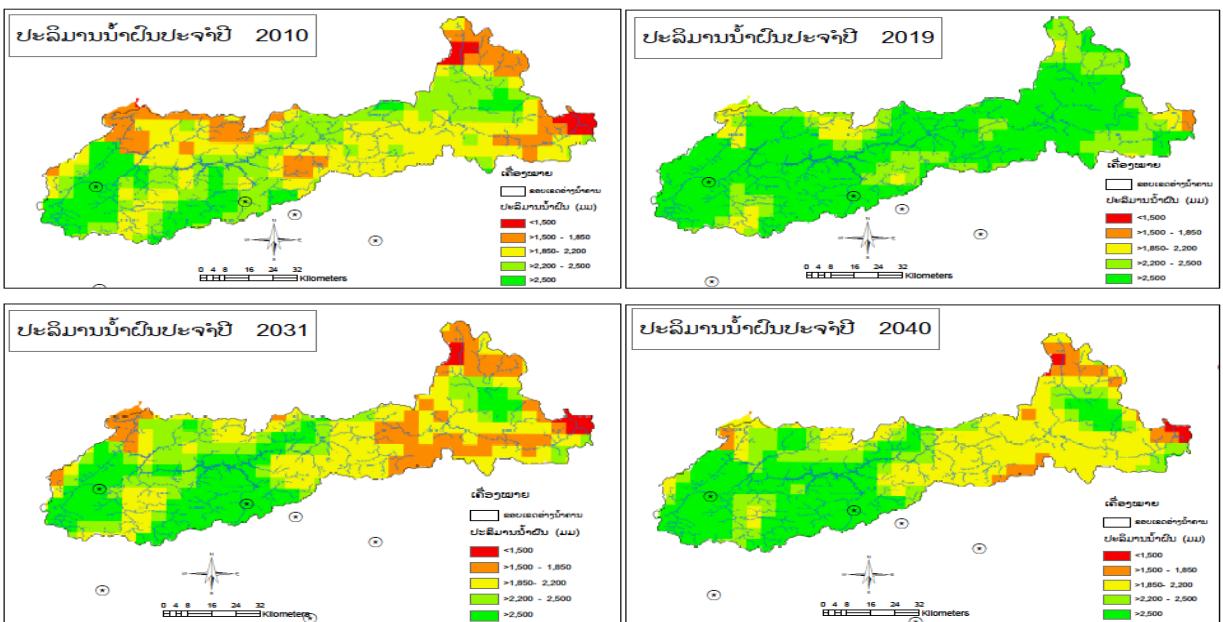
ສະພາບອາກາດ ແລະ ປະລິມານນໍ້າຝຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທີ່ພິນສູງ ຈາກການກະຈາຍໂຕຂອງຂຶ້ນບັນຍາກາດໃນວົງກວ້າງ ລວມທັງ ພາວະອາກາດຜັນຍວນໃນພາກໃຕ້ (El Niño-Southern Oscillation) ແລະ ເຂດພາກພື້ນອາຊີປາຊີຟິກ (Interdecadal Pacific Oscillation-IPO). ສະພາບອາກາດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນເຂດຮ້ອນມໍລະສຸມ ທີ່ມີລະດຸຝຶນແຕ່ ເດືອນພິດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດຸແລ້ງແຕ່ ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ. ລັກສະນະຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ, ປະລິມານນໍ້າຝຶນ ແລະ ແສງແດດ ຮອດປີ 2040 ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແມ່ນມີແນວໂນມການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມສູງ, ປະລິມານນໍ້າຝຶນ ແລະ ປະລິມານແສງແດດ (ດັ່ງສະແດງໃນຮູບທີ 23, 24 ແລະ 25), ເຊິ່ງຄາດຄະເນວ່າ ອຸນຫະພູມ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ຈະມີແນວໂນມພື້ມສູງຂຶ້ນ ໃນຊູມປີ 2030 ແລະ 2040 ປະມານ 2 ອົງສາເຊ, ເຊິ່ງເຂດທີ່ມີແນວໂນມອຸນຫະພູມສູງຂຶ້ນຈະແມ່ນເຂດດ້ານຕາເວັນຕີກຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2021; ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://lirms-dalam.net/>)

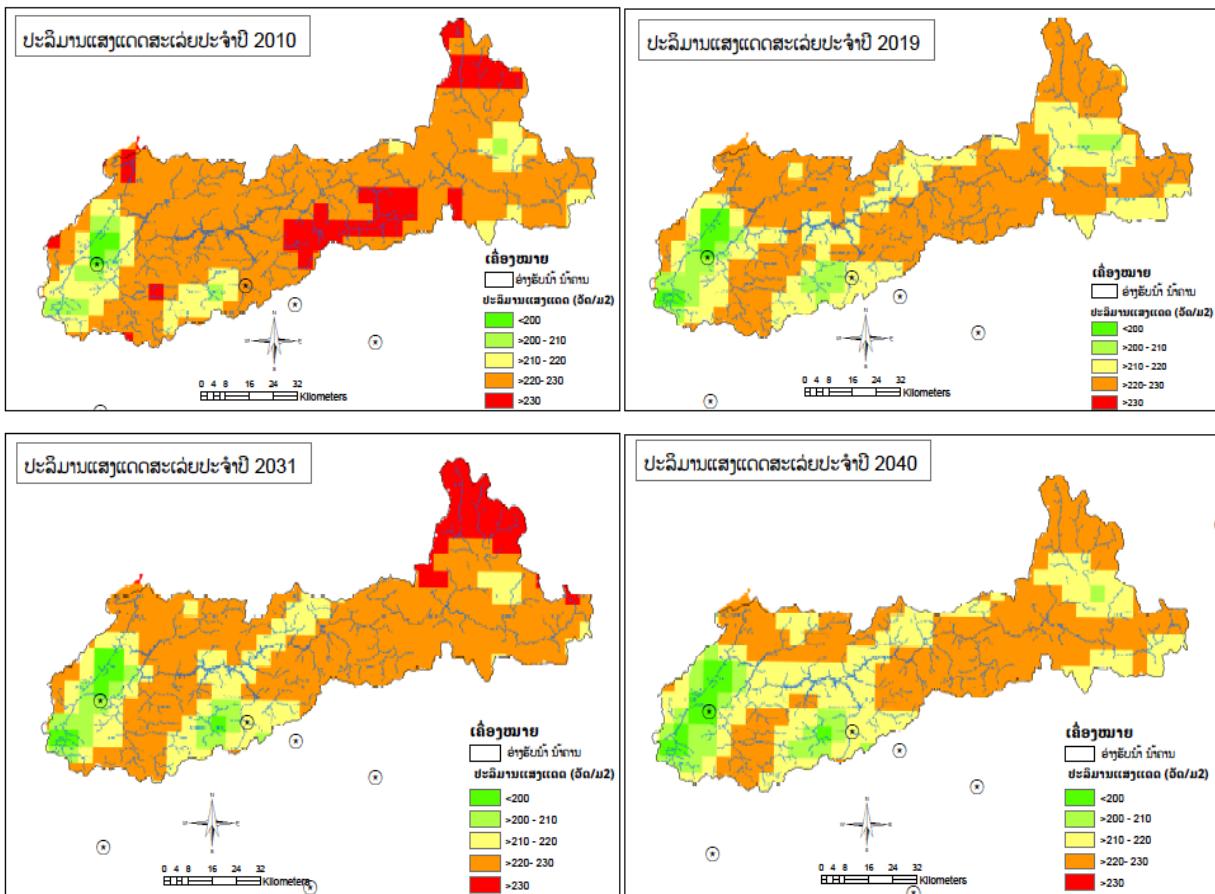
ຮູບທີ 23: ຕາດຄະເນການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມສູງສຸດ ຢູ່ອ່າງຮັບນໍາ

ສໍາລັບປະລິມານນໍ້າຝຶນນັ້ນຈະມີ ແນວໂນັ້ນຫຼຸດລົງໃນປີ 2030 ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນຄືນໃນຊ່ວງປີ 2040. ສ່ວນປະລິມານແສງແດດນັ້ນ ຈະມີແນວໂນັ້ນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນຊ່ວງຊຸມປີ 2030 ແລະ 2040. ການປ່ຽນແປງອຸນຫະພູມ, ປະລິມານນໍ້າຝຶນ ແລະ ປະລິມານແສງແດດດັ່ງກ່າວໄດ້ສຶກຜົນສະຫອນຕໍ່ການປ່ຽນແປງປະລິມານການໃຫ້ຂອງນໍ້າໃນແຕ່ລະສາຂາອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາໃນແຕ່ລະເດືອນ. ສ່ວນການປ່ຽນແປງປະລິມານນໍ້າຝຶນຈະຮັດໃຫ້ການຮັບນໍ້າເຂົ້າມາໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າມັນມີການປ່ຽນແປງ.

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2021; ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://lirms-dalam.net/>)

ຮູບທີ 24: ຕາດຄະເນການປ່ຽນແປງປະລິມານນໍ້າຝຶນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2021; ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ <https://lrims-dalam.net/>)
ຮູບທີ 25: ຕາດຄະເນການປ່ຽນແປງປະລິມານແສງແດດ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

3.3 ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງຫ້າຫາຍ

3.3.1 ກາລະໂອກາດ

ປະລິມານນີ້ທີ່ເຫື້ອຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນຍັງມີຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນເຖິງອັນໄຂບັດ ຈຸບັນ ສົມທີບກັບການສູນເສຍນ້ຳຕາມທຳມະຊາດທີ່ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. ນອກຈາກນີ້, ເຖິງວ່າຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງພື້ນທີ່ກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄ່ງລ່າງ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ ເມືອງການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ. ປະລິມານນ້ຳຍັງມີພຽງຟໍ່ທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍສະເພາະຢູ່ແມ່ນ້ຳສາຍຫຼັກ ແລະ ສາຂາ. ສະນັ້ນ, ຂັບພະຍາກອນນີ້ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຕີເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ແລະ ຂະແໜງກະສິກຳ-ຊົນລະປະຫານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ຍັງສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນ ພ້າອາກາດ ໂດຍການນຳໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ຄຽງຄຸກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື້ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນ້ຳໃນ ລະດຸແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດປະລິມານນ້ຳໃນລະດຸຝຶນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທົາການເກີດໄຟແຫ່ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນພ້າອາກາດ. ນອກຈາກຂະແໜງການນ້ຳໃຊ້ນ້ຳໄດ້ກົງ

ແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນຳໃຊ້ນໍ້າທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະ ການທ່ອງທ່ຽວກໍເປັນຫ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງວັດທະນາທຳ ແລະ ທຳມະຊາດທີ່ ສໍາຄັນ ໃນການປະກອບສ່ວນ ໃນການສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ.

3.3.2 ສິ່ງທ້າທາຍ

ບັນຫາທີ່ພາໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ສາມາດກຳນົດໄດ້ຕັ້ງນີ້:

- **ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມກະທັນທັນ:** ໄພນໍ້າຖ້ວມເກີດຂຶ້ນເກືອບທຸກປີ ຢູ່ເຂດຕອນເທິງ ແລະ ຕອນລຸ່ມ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊັ່ນ: ໄພນໍ້າຖ້ວມຮຸນແຮງໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ເກືອບທຸກປີຢູ່ເມືອງນານ. ໄພນໍ້າຖ້ວມດັ່ງກ່າວໄດ້ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ທຳລາຍເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ພື້ນທີ່ກະສິກຳ ເຊິ່ງມີມູນຄ໏າ ຄວາມເສຍຫາຍຫຼາຍຕີ້ກີບ. ນອກຈາກນັ້ນ, ໄພນໍ້າຖ້ວມຍັງມີການເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງຊຽງເງິນ, ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງໂພນໄຊ ໃນຊ່ວງລະດຸຜົນ ແລະ ໄດ້ເກີດທີ່ຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ໃນປະຈຸບັນນີ້. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ໄພນໍ້າຖ້ວມແບບກະທັນທັນ ຍັງເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງຮົງມ ແລະ ໄດ້ທຳລາຍຊັບສິນ ແລະ ຜິນລະປູກທາງການກະເສດຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ.
- **ການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ:** ຜິນກະທີບຂອງການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າຕໍ່ ກັບລະບົບນີ້ເວດ ແລະ ຊົວໝາງພັນຂອງສັດນໍ້າ, ການປ່ຽນແປງຂອງອຸທິກະກະສາດຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມ ແລະ ການຕົກຕະກອນ, ການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບນໍ້າ ທັງຢູ່ຕອນເທິງ ແລະ ຕອນລຸ່ມຂອງແມ່ນໍ້າ. ການຈັດສັນ ໂຍກໍາຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າໄດ້ສິ່ງຜິນກະທີບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນກັນ, ໂດຍສະເພາະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜິນກະທີບໂດຍກິງ ຈາກການສ້າງເຂື່ອນ.
- **ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກທຸມຂອງປ່າໄມ້:** ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກທຸມຂອງປ່າໄມ້ ມີການປ່ຽນແປງເນື່ອງຈາກການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານກະສິກຳ ລວມທັງການຖາງປ່າເຮັດໄຮແບບເລື່ອນລອຍ, ການຍົກຍ້າຍ ແລະ ການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ ເພື່ອຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່. ເນື່ອງຈາກມີພື້ນທີ່ປຸກຝັງຈໍາກັດ ຢູ່ໃນເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່, ຊາວບ້ານບາງທ້ອງຖິ່ນຈຶ່ງໄດ້ມີການບຸກເບີກພື້ນທີ່ເຮັດໄຮເລື່ອນ ລອຍຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ຍອດນັ້ນຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ.
- **ການເຮັດກະສິກຳແບບບໍ່ຍືນຍົງ:** ການຂະຫຍາຍການປຸກພິດເປັນສິນຄ໏າ, ການປຸກພິດແບບເລື່ອນລອຍ (ການຖາງປ່າເຮັດໄຮແບບເລື່ອນລອຍ ແມ່ນເກີດຈຶ້ນຢູ່ເຂດເນີນສູງ ຢູ່ເຂດເມືອງຊຽງເງິນ, ເມືອງໂພນໄຊ, ເມືອງພູຄູນ. ການຂະຫຍາຍສວນຫຍໍາລ້ຽງສັດໃຫຍ່, ການນຳໃຊ້ຜູ່ນຸ່ມຸຍ, ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຖຸພິດ, ການນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ຢາປາບສັດຖຸພິດເຂົ້າໃນການປຸກຝັງ ກໍ່ຍັງເກີດຂຶ້ນຫຼາຍເຊັ່ນກັນ. ປະຊາຊົນບາງຄົນໄດ້ ຫັນປ່ຽນຈາກການປຸກຫຍໍາເພື່ອລ້ຽງສັດ ມາເປັນການປຸກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ເປັນປ່າ).
- **ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ການສໍາປະຫານ:** ລວມມີການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ເຫຼັກ, ຄໍາ ແລະ ທອງແຕງ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ, ໂດຍສະເພາະ ການສໍາປະຫານຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ທອງແຕງ-ຄໍາ ໃນເຂດຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊິ່ງ ກາວມເອົາຫຼາຍກີໂລຕາແມັດ ແລະ ເປັນເວລາສໍາປະຫານຍາວຟໍສົມຄວນ. ແຜນການດັ່ງກ່າວແມ່ນສິ່ງຜົນ ສະຫອນຕໍ່ເຂດອ່າງຮັບນໍ້າຕອນເທິງ.
- **ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ:** ການສ້າງເສັ້ນທາງໄປສູ່ເຂດບ້ານທ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງ ເມືອງຫາມເມືອງ ແລະ ຈາກເມືອງພູກຸດ ຫາ ເມືອງໂພນໄຊ. ການກໍ່ສ້າງທາງລົດໄຟຟ້ານເມືອງຫຼວງພະບາງ, ແຜນການການກໍ່ສ້າງທາງດ່ວນ ຖຽງຄຸ້ກັບທາງລົດໄຟຟ້າ. ການຂະຫຍາຍເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ທີ່ຕິດພັນ ກັບການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2 ແລະ 3 ຢູ່ເມືອງຊຽງເງິນ. ການພັດທະນາເຫຼົ່ານີ້ ພາໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ສະພາບຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ, ທິດທາງ ແລະ ປະລິມານການໄຫຼືຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ, ລວມທັງການ ແຊະ ເຈື່ອນຂອງດິນ ແລະ ການຕົກຕະກອນ.

- **ໄພແຫ້ງແລ້ວ:** ໄພແຫ້ງແລ້ວ ມັກເກີດຂຶ້ນຢ່າເຂດເນີນສູງ ແລະ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງຂອງປະລິມານນ້ຳ ຜົນ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຈະມີໄພແຫ້ງແລ້ວເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຝຶນຂາດຊ່ວງ.
- **ການເຊາະເຈື່ອນ/ການພັງທະລາຍຂອງດິນ:** ການເຊາະເຈື່ອນຕາມແຄມຝັ່ງແມ່ນ້າ (ເຂດຕອນລຸ່ມ, ແຄມທາງ, ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນທີ່ເກີດຈາກໄພທຳມະຊາດ ແລະ ກິດຈະກຳການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການຊຸດດິນຊາຍຕາມລຳແມ່ນ້າຄານ ແລະ ແມ່ນ້າສາຂາຕ່າງໆ. ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ ແລະ ການເຈື່ອນຂອງຕາຟັງແຄມແມ່ນ້າ ຍັງເປັນສາເຫດຫຼັກ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຕິກະຕະກອນຂອງແມ່ນ້າ, ການອຸດຕັນທາງນ້ຳໃຫ້ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແມ່ນ້າຕົ້ນເຂັ້ມ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດບັນຈຸກະແສການໄຫ້ຂອງແມ່ນ້າຫຼຸດລົງ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ການໄຫ້ລັ້ນຕາຟັງຂອງແມ່ນ້າໃນຊ່ວງລະດຸຜົນ.
- **ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແລະ ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳທ້ອງຖິ່ນ:** ສ້າງຕັ້ງໂຮງງານ, ພັດທະນາເຂດອຸດສາຫະກຳໃໝ່ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບຕາໜ່າງທາງລົດໄຟ ໃນເມືອງຫຼວງພະບາງ ຈະພາໃຫ້ຄວາມໜ້າກ້າວຂອງຊີວະນາງພັນຫຼຸດລົງ ແລະ ຂັບພະຍາກອນມີເວດວິທະຍາ ເສື່ອມໄຊມ ອັນເນື່ອງຈາກການລະບາຍນ້ຳເສຍຈາກການນຳໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ, ກິດຈະກຳຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ໂຮງງານທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງການຖື່ມຂີ້ເຫັນ.
- **ລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ (UXO):** ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ຈາກສິງຄາມອິນດຸຈິນ ໄດ້ກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທັງສາມແຂວງທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນມີຄວາມໜ້າເຫັນສູງຢ່າງຂວາງຂວາງ.

ອີກປະເດັນໜຶ່ງທີ່ຕິດພັນກັບບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດລຽງບຸລິມະສິດການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊິ່ງເປັນການພົວພັນກັບຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄະລາກອນ, ກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງສະຖາບັນ, ຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານ ຂອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ຫົນຮອນ ແລະ ການບໍລິຫານ ກິດຈະກຳກ່າວງວຂອງ ເຊັ່ນ:

- **ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ການປະສານງານການໃຊ້ນ້ຳ:** ມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ (IWRM) ທີ່ມີຕໍ່ແຕ່ລະຂະແໜງການນຳໃຊ້ນ້ຳ. ແຕ່ລະຂະແໜງການຕ້ອງການໃຊ້ນ້ຳຕ່າງກັນ, ໂດຍສະເພາະການຜະລິດກະສິກຳ, ການສະໜອງນ້ຳຄົວເຮືອນ ແລະ ການຜະລິດພະລັງງານ ເຊິ່ງຍັງຕ້ອງການກົນໄກການປະສານງານທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ການວາງແຜນແບບເຊື່ອມສານ, ການປະສານງານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມກັນ ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ມີປະສິດທະພາບຕີ້ນ້ຳ.
- **ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຂອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ:** ເນື່ອງຈາກວ່າຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອ່າງຮັບນ້ຳຕິດພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງການ ແລະ ຍັງຈາດລະບົບຂໍ້ມູນລວມສູນ ທີ່ເຊື່ອມໄຢງວັນ. ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນແບບຮີບດ່ວນໃນການຈັດຕັ້ງລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ພ້ອມທັງກຳນິດເດືອງມີທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການກັບກຳ, ຮັກສາ, ວິຄາະ ແລະ ປະເມີນຜົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແບບເຊື່ອມສານຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໄຢງເຂົ້າກັບ ອ່າງຮັບນ້ຳອື່ນໆ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງມີແນວທາງລວມ ຂອງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ທີ່ສ້າງຄວາມກົມກຽວກັນ ລະຫວ່າງການພັດທະນາຊັນນະບົດແບບຍືນຍົງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (ເຊັ່ນ: ການກະສິກຳກົມກຽວຂີແບບຍືນຍົງ, ການຄຸ້ມຄອງປ່ໄມ້, ການຜະລິດໄຟຟ້ານ້ຳຕິກ, ການສະໜອງນ້ຳສະອາດ, ການປະມົງ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ຕາມບັນດາອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ.
- **ຄວາມກົມກຽວກັນຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະແຜນພັດທະນາຕ່າງໆ ຂອງຂະແໜງການໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ:** ເນື່ອງຈາກວ່າ ມີການພັດທະນາແຜນຕ່າງໆຂຶ້ນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ແຕ່ວ່າຄວາມກົມກຽວຂອງແຜນເຫຼົ່ານັ້ນ ຍັງມີຄວາມຈໍາເປັນ. ເນື່ອງຈາກຫົນຮອນທີ່ມີ

ຈាກັດ ແຜນພັດທະນາສ່ວນຫຼາຍ ຈຶ່ງກຳນົດແບບລວມໆ ແລະ ຂາດການຜັນຂະຫຍາຍໃນການຈັດຕັ້ງວຽກງານຕົວຈີງ. ການເຊື່ອມສານ ເຂົ້າກັນຂອງແຜນຂະແໜງການ ແມ່ນຍັງບໍ່ເປັນລະບົບເທົ່າທີ່ຄວນ. ສະນັ້ນ, ການພັດທະນາແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ຈໍາເປັນຕ້ອງມີແວວຫາງລວມຂອງການຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ທີ່ສ້າງຄວາມກົມກຽວກັນ ລະຫວ່າງການພັດທະນາຊື່ນນະບົບແບບຍືນຍົງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (ເຊັ່ນ: ການກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ແລະ ການຄຸມຄອງປ່າໄມ້, ການຜະລິດໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ, ການສະໜອງນໍ້າທີ່ສະອາດ, ການປະມົງ, ການທ່ອງທ່ຽວອານຸຮັກ ແລະ ອື່ນໆ) ດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນລະດັບອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ໜີ້ນີ້ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ລະບຸ.

3.4 ການຈັດສັນນໍ້າ

ການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແມ່ນການແບ່ງປັນນໍ້າ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມສະເໜີພາບ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການສະໜອງນໍ້າທີ່ພຽງພໍ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້. ການຈັດສັນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້ານີ້ ເປັນຂະບວນ ການທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສໍາຄັນໃນເວລາທີ່ມີປະລິມານນໍ້າ ຈໍາກັດ ຫຼື ບໍ່ພຽງພໍ ໂດຍສະເພາະໃນລະດຸແລ້ງ ຫຼື ບີທີ່ເກີດໄຟແຫ້ແລ້ງ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງນໍ້າໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້ານີ້ ແມ່ນເພື່ອ: (i) ສ້າງຄວາມສະເໜີພາບໃນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ ໂດຍໃຫ້ສິດແກ່ບັນດາຜູ້ນໍ້າໃຊ້ນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່ ຫຼື ຂົງເຂດອ່າງຮັບນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນ; (ii) ສິ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດ ເຊັ່ນຄວບຄຸມການໄຫຼູຂອງຕະກອນ, ເພີ່ມປະລິມານນໍ້າໃຫ້ແກ່ນໍ້າໄດ້ດິນ, ລວມທັງການຊ່ວຍບໍາບັດສິ່ງເສດຖື້ອຕ່າງໆ; ແລະ (iii) ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຮັບປະກັນໃຫ້ມີ ການສະໜອງນໍ້າໃຫ້ຜູ້ນໍ້າ ໃຊ້ນໍ້າໃນແຕ່ລະຂະແໜງການຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ນໍາໃຊ້ນໍ້າຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານນີ້ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຈຸດຝີເສດ ແລະ ສະພາບຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍມີຂະບວນການຫຼັກໃນການຈັດສັນນໍ້າທີ່ລວມເອົາ: ການປະເມີນນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ລວມທັງ ປະລິມານນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ໄດ້ດິນ; ການປະເມີນນໍ້າເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການກຳນົດປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ; ການປະເມີນປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການດໍາລົງຊີວິດຂອງພິນລະເມືອງ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ; ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການໃນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ໜີ້ນັ້ນ; ແລະ ການປະເມີນນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ໃນທົ່ວອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ.

ທາງເລືອກໃນການຈັດສັນນໍ້າ ນໍ້າຄານນີ້ ທຳອິດຄວນໃຫ້ບຸລິມະສິດການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກຂອງພິນລະເມືອງ, ບຸລິມະສິດຮອງລົງມາ ແມ່ນການຈັດສັນນໍ້າໄວ້ ເພື່ອຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ສ່ວນປະລິມານນໍ້າທີ່ຢັງເຖິງ ແມ່ນຈັດສັນສໍາລັບຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ ຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ແຜນການຈັດສັນນໍ້າສະບັບນີ້ແມ່ນ ໄດ້ຈັດສັນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ກະສິກຳ ແລະ ຊຸນລະປະທານ, ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ແຜນຈັດສັນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າສະບັບນີ້ ອາດຍັງບໍ່ສົມບຸນ ເນື່ອງຈາກ ຂໍ້ມູນການປະເມີນນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ໃນໄລຍະຜ່ານມານັ້ນ ມີຄວາມຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ຫັນຄວບຄຸມເອົາທຸກຂະແໜງການທີ່ໃຊ້ນໍ້າ ລວມທັງຍັງຂາດການປະເມີນກ່ຽວກັບ ປະສິດທິພາບຂອງການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ.

3.4.1 ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ

ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້າ ນ້ຳຄານ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອການບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ ຂອງພິນລະເມືອງ ແມ່ນຫົມຍອບຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ກັບປະລິມານນ້ຳທີ່ມີໃນອ່າງຮັບນ້ຳທັງໝົດ ແລະ ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ ຍັງບໍ່ມີການລາຍງາຍ ກ່ຽວກັບ ການຂາດແຄນນ້ຳໃຊ້ໃນເດືອນໄດ້ນີ້ຂອງປີ. ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ, ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນໄດ້ກໍານົດຢ່າງຈະ ແຈ້ງວ່າການຄຸມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ ເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຕ້ອງການ ນ້ຳຂອງພິນລະເມືອງ ຈາກການພັດທະນາໃນອະນາຄົດ ທີ່ຈະມີການການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳເພີ່ມຂຶ້ນ. ແຜນຈັດ ສັນນ້ຳສໍາລັບການບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ ຂອງພິນລະເມືອງ ຈະໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ເອົາຕາມຫຼັກການຂອງຄວາມສະເໜີ ພາບ ພາຍໃຕ້ການປະເມີນການຄຸມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການມີນ້ຳໃຊ້ໃນລະດຸແລ້ງ ໃນເວລາທີ່ ເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ, ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ:

- ບໍ່ມີຄົວເຮືອນໃດຈະຂາດສິດນຳໃຊ້ນ້ຳ;
- ປະຊາຊົນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການຊົມໃຊ້ນ້ຳ, ທຸກເມືອງ ໂດຍບໍ່ຈໍາແນກຂະໜາດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຢູ່ ລຽບຕາມແມ່ນ້ຳ ແມ່ນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງແຫ້ງນ້ຳ;
- ໃນໄລຍະເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ-ຈະຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ແບ່ງບັນນີ້ໃຊ້ໃຫ້ມີຄວາມສະເໜີພາບກັນ, ເຊິ່ງຈະຖືກກຳນົດໂດຍແຜນຈັດສັນນ້ຳ. ຕົວຢ່າງ: ບັນດາເມືອງຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳຕອນເທິງເຂດຍອດນ້ຳຕ້ອງໄດ້ ປ່ອຍນ້ຳໃຫ້ແກ່ບັນດາເມືອງທີ່ຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ໃຫ້ມີປະລິມານທີ່ພຽງພໍໃນການນຳໃຊ້;
- ການຮັບປະກັນສິດການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ເຊິ່ງຕ້ອງມາກ່ອນການພິຈາລະນາການນຳໃຊ້ ນ້ຳ ຂອງຂະແໜງການອື່ນໆ;
- ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເມືອງ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ສິດການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງພິນລະເມືອງທຸກຄົນທີ່ມອນຢູ່ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳນັ້ນກ່ອນ.

ກຊສ ປະກາດແຜນການຈັດສັນນ້ຳປະຈໍາປີໃນທຸກໆເດືອນຕຸລາ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາຂອງປົກການ ຈັດສັນນ້ຳ ຄື ແຕ່ເດືອນພະຈິກ ປີນີ້ ທາ ເດືອນຕຸລາ ປີຖຸດໄປ. ການຈັດສັນນ້ຳແມ່ນ ແບ່ງອອກສໍາລັບລະດຸແລ້ງ ແລະ ລະດຸຟິນ ເຊິ່ງສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຂອງພິນລະເມືອງໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນຖືກຈັດສັນ ໃຫ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳໄດ້ 100 ເປົ້າແລ້ນ ໃນຊ່ວງລະດຸແລ້ງ (ເດືອນພະຈິກ-ເດືອນເມສາ) ແລະ ສາມາດໃຊ້ໄດ້ຢ່າງບໍ່ຈໍາກັດໃນ ຊ່ວງລະດຸຟິນ (ເດືອນພິດສະພາ-ເດືອນຕຸລາ).

ໃນການຈັດສັນນ້ຳປະຈໍາປີ ປະລິມານນ້ຳທີ່ຈັດສັນໄດ້ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ຖ້າຖືກປີທີ່ມີຟິນຫຼາຍ ເຊິ່ງຈາກການປະເມີນຜ່ານມາປະລິມານນ້ຳທີ່ສາມາດຈັດສັນ ສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນປະລິມານນ້ຳສູງສຸດ ທີ່ນ້ຳໃຊ້ຕາມປະລິມານທີ່ໄດ້ປະເມີນຜ່ານມາ. ຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ຂອງປະຊາຊົນ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ 3 ລ້ານແມັດກອນ/ປີ.

ເຊື່ອດຽວກັນ ວິທີການຈັດສັນນ້ຳ ສໍາລັບອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ທີ່ບໍ່ມີເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແມ່ນນອກຈາກປີທີ່ແຫ້ງແລ້ງ ແລ້ວ ຜູ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດ ໄດ້ຮັບການຈັດສັນນ້ຳ 100 ເປົ້າແລ້ນ ແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ບົກການຈັດສັນນ້ຳ ຂອງທຸກໆປີ ເຊິ່ງແມ່ນ ເດືອນພະຈິກ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ການຈັດສັນນ້ຳ ສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນມີຢ່າງບໍ່ຈໍາກັດ, ທາງການແມ່ນບໍ່ ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການດຸດນ້ຳ ເມື່ອນ້ຳໃນແມ່ນ້າຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່ກ່າວ່າທີ່ກໍານົດ ແລະ ຈໍາເປັນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳຜ່ານມາ, ປະລິມານນ້ຳສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ຂອງພິນລະເມືອງໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ແມ່ນສາມາດຈັດສັນນຳໃຊ້ປະຈໍາປີ (ຕາຕະລາງ 18).

ຕາຕະລາງທີ 18: ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ (10^6 ລ້ານ ມ³ຕໍ່ປີ)

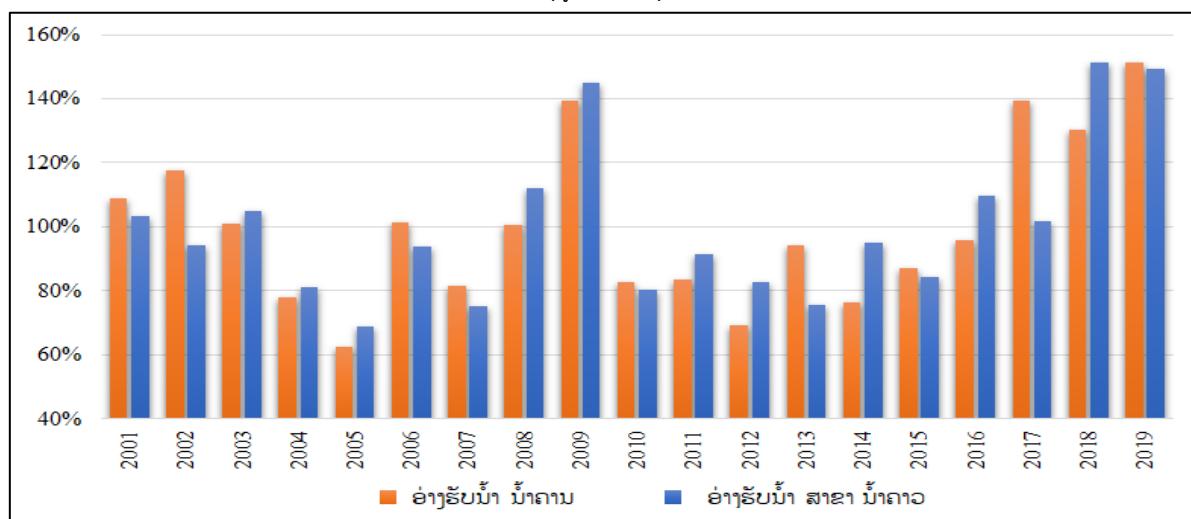
ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ	ປະລິມານນ້ຳທັງໝົດທີ່ມີ	ການບໍລິໂພກ-ອຸປະໂພກ
----------------	-----------------------	--------------------

ຍອດຂອງນ້ຳຄານ	844	0,191
ນ້ຳຄາວ	1.146	0,290
ຫ້ວຍຮູ້	523	0,071
ນໍານຽວ	336	0,102
ນ້ຳລາວ-ນ້ຳທີ-ນ້ຳທວງ	1.013	0,342
ນ້ຳສະນານ, ນ້ຳມົງ	1.579	0,356
ຫ້ວຍຄານ	319	0,187
ນ້ຳບາກ	580	0,092

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີປຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອີງໄສຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

3.4.2 ກະສິກຳ-ຊຸນລະປະຫານ

ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ປະມານ 60 ເປີເຊັນ ຂອງນ້ຳຊຸນລະປະຫານຕໍ່ປີ ແມ່ນໄດ້ດຸດ ຂຶ້ນມານຳໃຫ້ໃນລະດູແລ້ງ ປະມານ 25,7 ລ້ານ ມ³ ໃນຈານວນ 45,7 ລ້ານ ມ³. ການຈັດສັນນັ້ນໃນອ່າງຮັບນ້ຳນີ້ ຈະມີຄວາມສໍາຄັນໃນລະດູແລ້ງເທົ່ານັ້ນ. ການຈັດສັນນັ້ນໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ຄື ແຕ່ເດືອນພິດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແມ່ນບໍ່ຈຳກັດ. ແຕ່ວ່າ ການຈັດສັນດັ່ງກ່າວຈະມີຈຸດປະສົງເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຕ້ອງການນຳທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສໍາລັບປີທີ່ມີໄພແຫ້ງແລ້ງ ເຊັ່ນຕົວຢ່າງໃນຊ່ວງປີ 2004 ແລະ 2005 ແລະ ຊ່ວງປີ 2010-2015; ສໍາລັບປີທີ່ນ້ຳຫຼາຍ ຫຼື ນ້ຳທຸວມ ການຈັດສັນແມ່ນຈະເກີນ 100% ເຊັ່ນປີ 2009, 2017-2019 (ຮູບທີ 26).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີປຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອີງໄສຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 26: ປະລິມານນ້ຳສະເລ່ຍທີ່ມີຢູ່ໃນລະດູແລ້ງທຽບກັບ 100% ຂອງວ່າງຮັບນ້ຳຄານ ແລະ ວ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳຄາວ ແຕ່ປີ 2001-2019

ໃນການຈັດສັນນ້ຳປະຈຳປີ ປະລິມານນ້ຳທີ່ຈັດສັນໄດ້ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ຖ້າຖືກປີທີ່ມີຜົນຫຼາຍ ເຊິ່ງຈາກການປະເມີນຜ່ານມາ, ປະລິມານນ້ຳທີ່ສາມາດຈັດສັນສໍາລັບຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ຊຸນລະປະຫານແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນປະລິມານນ້ຳສູງສຸດ ເຊິ່ງຄາດການຢູ່ທີ່ 46 ລ້ານແມ້ດກ້ອນ/ປີ.

ສໍາລັບການຈັດສັນນຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການດຸດນຳ ເມື່ອນຳໃນແມ່ນ້ຳຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່ກ່າວ່າທີ່ກໍານົດ, ເຊິ່ງອີງຕາມການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳຜ່ານມາ, ການຈັດສັນນຳ ສໍາລັບຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ຂົນລະປະຫານ (ຕາຕະລາງ 19).

ຕາຕະລາງທີ 19: ການຈັດສັນນຳ ສໍາລັບຂະແໜງຂົນລະປະຫານ (10^6 ລ້ານ ມ³ ຕໍ່ປີ)

ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ	ປະລິມານນຳທັງໝົດທີ່ມີ	ຂົນລະປະຫານ
ຍອດຂອງນ້ຳຄານ	844	-
ນ້ຳຄານ	1.146	18,4
ຫ້ວຍຮູ້	523	0,27
ນ້ຳນຽວ	336	-
ນ້ຳລາວ-ນ້ຳຫີ-ນ້ຳຂວງ	1.013	1,85
ນ້ຳສະນານ, ນ້ຳມຶ່ງ	1.579	2,37
ຫ້ວຍຄານ	319	10,71
ນ້ຳບາກ	580	4,93

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໄມວາ, 2021; ອີງໄສຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງເວດລ້ອມ, 2021)

3.4.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ

ໃນປະຈຸບັນ ການໃຊ້ນ້ຳຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີພຽງ 2 ແຫ່ງ ຄື: ເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳຄານ 2 ແລະ ເຂື່ອນນ້ຳຄານ 3 ເຊິ່ງແມ່ນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນປະລິມານ 26 ລ້ານແມ້ດກ້ອນຕໍ່ປີ ແລະ ໃນອະນາຄີດ ກໍບໍ່ມີແຜນການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳທີ່ມີອ່າງເກັບນ້ຳຂະໜາດໃຫຍ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ. ສະນັ້ນ, ການຈັດສັນນຳປະຈຳປີ ສໍາລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳ ຈຶ່ງຄາດການບໍ່ໃຫ້ເກີນປະລິມານ 26 ລ້ານແມ້ດກ້ອນ/ປີ (ຕາຕະລາງທີ 20).

ຕາຕະລາງທີ 20: ການຈັດສັນນຳ ສໍາລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳ

ລຳດັບ	ເຂື່ອນ/ໂຄງການ	ເມືອງ	ແຂວງ	ກໍາລັງການປະລິດ (ເມກວັດ)	ປີນໍໃຊ້	ປະລິມານນ້ຳທັງໝົດທີ່ມີ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳ (ປີ 2020 ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານການຈັດສັນນຳ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)
1	ນ້ຳຄານ 2	ຊຽງເງິນ	ຫຼວງພະບາງ	130	2015	10.263	26	26
2	ນ້ຳຄານ 3	ຊຽງເງິນ	ຫຼວງພະບາງ	60	2016			

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2021)

3.4.4 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຢ້າງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກໍາເປັນລະບົບ, ແຜນສະບັບນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອະນາຄີດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້າງແຜນຈັດສັນນຳ ສໍາລັບຂະແໜງການດັ່ງກ່າວໄດ້. ແຕ່ຈາກການສັງເກດເຫັນວ່າ ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ມີແນວໂນມຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ: ໂຮງງານຊຸດຄົ້ນ ແລະ ຂີບຫີນ, ໂຮງງານແປຮູບ ແລະ ໂຮງງານໃນການຫຼຸ້ມຫໍ່ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ໂຮງງານດິນຈີ່, ໂຮງງານອົບສາລີ, ໂຮງງານຂ້າສັດ, ພາມລ້ຽງສັດ, ໂຮງງານປຸ່ງແຕ່ງໄມ້, ໂຮງງານຜະລິດເຈັຍ ໂຮງງານອື່ນງ;

ການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ບຸງແຕ່ແຮ່ຄໍາ ແລະ ທອງ ຢູ່ເມືອງຮຽນ ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ເມືອງຄໍາ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນ ບຸງແຕ່ງແຮ່ຄໍາ ຢູ່ເມືອງພຽງ ແຂວງຊຽງຂວາງສະນັບປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແມ່ນຈະເພີ່ມຂຶ້ນໃນຂົງ ແຂດນີ້ (ຕາຕະລາງທີ 21).

ຕາຕະລາງທີ 21: ການຈັດສັນນຳ ສໍາລັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ລ/ດ	ປະເພດໂຄງການ	ປະລິມານນຳຫັງໝົດທີມີ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳ (ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານການຈັດສັນນຳ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)
1	ໂຮງງານຂົບໜົນ	10.263	N/A	N/A
2	ໂຮງງານຂ້າສັດ			
3	ໂຮງງານຫຼຸມຫໍ່ ແລະ ແບ ຮູບພິດກະສິກຳ			
4	ໂຮງງານຜະລິດເຈັຍ			
5	ໂຮງງານຊຸດຄົ້ນແຮ່ຄໍາ ແລະ ທອງແດງ			

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີບົກສາອິນໄມວາ, 2021; ອົງໄສຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສັງເວດລ້ອມ, 2021)

3.4.5 ແຜນການຈັດສັນນຳ

ກ. ແຜນຈັດສັນນຳປະຈຳປີ 2022-2023:

ແຜນຈັດສັນນຳປະຈຳປີແມ່ນ ການຈັດສັນນຳທີ່ປະຕິບັດຕາມຮອບວຽນປະຈຳປີ, ເຊິ່ງໃນຫົວຂໍ້ນີ້ແມ່ນກວມ ເອົາສີກປີ 2022-2023 ເປັນຕົວແບບຈໍາລອງໃນການສ້າງແຜນ. ແຜນຈັດສັນນຳປະຈຳປີບໍ່ບອກເຖິງຜູ້ໃຊ້ນ້ຳແຕ່ລະ ພາກສ່ວນ ທີ່ມີປະລິມານນຳໃຊ້ປະຈຳປີຂອງຕົນເອງ. ກຊສ ຈັດສັນນຳສໍາລັບໝົງປີການຈັດສັນນຳທີ່ມີປະລິມານສໍາ ລັບລະດຸຟິນ ແລະ ລະດຸແລ້ງ. ການຈັດສັນນຳຈະອີງໄສປະລິມານນຳທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ແລະ ມີຢູ່ດ້ານເທິງຂອງ ອ່າງຮັບນ້ຳ, ການພະຍາກອນອາກາດ, ການນຳໃຊ້ແມ່ນ້ຳ ແລະ ການບົກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍບໍ່ມີ ການຂັດກັບຫຼັກການຕົ້ນຕໍ່ຂອງແຜນການນີ້.

ການຈັດສັນນຳ ແມ່ນສະແດງເປັນສ່ວນຮ້ອຍຕາມສິດທິນໍາໃຊ້ນ້ຳຫັງໝົດຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້ນ້ຳ ຕົວຢ່າງ: ຖ້າເມືອງ ທີ່ມີສິດທິນໍາໃຊ້ນ້ຳຫັງໝົດແມ່ນ 100 ມ³ຕໍ່ປີ ຈະໄດ້ຮັບການຈັດສັນໃຫ້ 50 ເປົ້າໃນລະດຸແລ້ງ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເມືອງ ດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາເອົານໍາມາໃຊ້ໄດ້ແຕ່ 50 ມ³ ໃນລະຫວ່າງເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ (ລະດຸແລ້ງ). ເປົ້າໃນ ອາດຈະກາຍເປັນ 0 ຫຼື 100 ເປົ້າໃນ ຈົນເຖິງ ບໍ່ຈໍາກັດ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ຫຼື ປີທີ່ມີປະລິມານນຳຫຼາຍ. ຊຶ່ງຮູບແບບ ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນການຈັດສັນນຳໂດຍທົ່ວໄປ ດັ່ງນີ້:

- ກຊສ ປະກາດແຜນການຈັດສັນນຳປະຈຳປີໃນຫຼຸກງານເດືອນຕຸລາ ແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາຂອງປີ ການຈັດສັນນຳ ຄື ແຕ່ເດືອນພະຈິກ ປີນີ້ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ປີທັດໄປ;
- ການຈັດສັນນຳໃນເດືອນຕຸລາ ແມ່ນອີງໄສການຄໍານວນປະລິມານນຳລະດັບປານກາງ. ຖ້າມີນໍາຫຼາຍຂຶ້ນໃນ ຊ່ວງບິດໍ່ກ່າວ, ການຈັດສັນປະລິມານນຳ ອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນຕື່ມອີກ;
- ການຈັດສັນ ແມ່ນສະແດງເປັນເປົ້າໃນຂອງສິດທິນໍາໃຊ້ປະຈຳປີຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້;
- ການຈັດສັນອາດຈະແຕກຕ່າງກັນຈາກ 0 ເປົ້າໃນ ໄປຮອດ ບໍ່ຈໍາກັດປະລິມານ ແລະ ແບ່ງອອກເປັນ ລະດຸແລ້ງ ແລະ ລະດຸຟິນ;

- ຜູ້ໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດທີ່ຢູ່ໃນປະເພດຽວກັນ ຄວນມີອັດຕາສ່ວນການຈັດສັນດຽວກັນ;
- ອັດຕາສ່ວນການຈັດສັນນໍ້າ ປະຕິບັດຕາມການຈັດບຸລິມະສິດການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ. ຕົວຢ່າງ: ຖ້າການຈັດສັນການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນ 80 ເປີເຊັນ ການຈັດສັນເພື່ອນນໍ້າໃຊ້ ຂອງຂະແໜງການທີ່ຕິດພັນກັບການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ: ການກະສິກຳ ແລະ ຊຸນລະປະທານ, ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮກ ແມ່ນ 80 ເປີເຊັນ ຫຼື ທັນຍອກວ່າ.

ຕາຕະລາງທີ 22: ສັງລວມການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ປະຈຳສຶກປີ 2022/2023

ປະເພດການຈັດສັນ	ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2020 (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານນໍ້າທີ່ຈັດສັນສໍາລັບຂະແໜງການ (ສຶກປີ 2022/2023) (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ລະດຸແລງ ສຶກປີ (2022/2023) (ພະຈິກ- ເມສາ) (ເປີເຊັນ)	ລະດຸຝິນ ສຶກປີ (2022/2023) (ພິດສະພາ-ຕຸລາ) (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)
ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	3	3	100 ເປີເຊັນ	1,5 ບໍ່ຈຳກັດ =/>1,5
ກະສິກຳ- ຊຸນລະປະທານ	46	46	80 ເປີເຊັນ	18,4 100 ເປີເຊັນ 23
ພະລັງງານໄຟຟ້າ ພະລັງນໍ້າ	26	26	80 ເປີເຊັນ	10,4 100 ເປີເຊັນ 13
ອຸດສາຫະກຳ-ບໍ່ແຮກ	N\A	N\A	80 ເປີເຊັນ	N\A 100 ເປີເຊັນ N\A

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີປຶກສາອິນໂນວາ, 2021; ອີງໄສຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນຄືນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

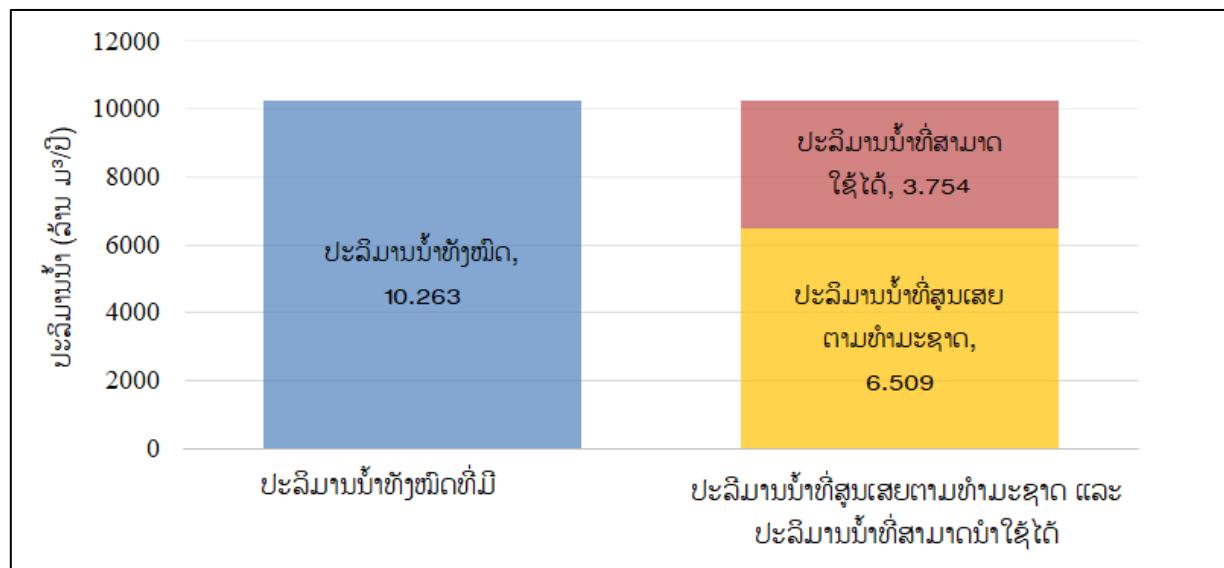
ການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແລະ ບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ສໍາຄັນນີ້ (ຕາຕະລາງທີ 23) ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນໍ້າໃຊ້ໄດ້ທີ່ວ່ອອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ມີປະມານ 3.754 ລ້ານ ມ³/ປີ ກວມປະມານ 37% ຂອງປະລິມານນໍ້າທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ. ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນໍ້າໃຊ້ໄດ້ ເປັນສ່ວນທີ່ຍິງເຫຼືອຈາກປະລິມານນໍ້າທີ່ສູນເສຍຕາມທຳມະຊາດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ (ຮູບທີ 27). ສ່ວນການຈັດສັນອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານີ້ ແມ່ນໃຫ້ມີຈຸດສຸມໃນເຂດທີ່ມີການພັດທະນາ ຕົວເມືອງ, ການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ມີການນໍ້າໃຊ້ນໍ້າທີ່ຫຼາຍກວ່າເຂດອື່ນໆ ເຊັ່ນ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາທີ່ກວມເອົາເຂດຫ້ວຍຄານ, ເຂດນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ເມືອງຊຽງເງິນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງຮຽມ ແຂວງຫຼວພັນ ເປັນຕົ້ນ. ບັນດາອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາດັ່ງກ່າວ ມີປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນໍ້າໃຊ້ໄດ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ ເຂດຍອດນໍ້າຄານ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນໍ້າໃຊ້ໄດ້ 268 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າຄາວ 382 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ຫ້ວຍຮູ້ 174 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້ານ່ວວ 96 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ-ນໍ້າຫວວ 335 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າສະນາມ-ນໍ້າມ່ງ 546 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ, ຫ້ວຍຄານ 113 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າ ສາຂານໍ້າບາກ 188 ລ້ານ ແມ້ດກ້ອນ/ປີ (ຮູບທີ 27 ແລະ ຕາຕະລາງທີ 23).

ຕາຕະລາງທີ 23: ການຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີໃນອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແລະ ບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ (ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານ ມ³/ປີ)

ປະລິມານນ້ຳ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳ	ອ່າງຮັບນ້ຳ ຄານ	ຍອດ ຂອງນ້ຳ ຄານ	ນ້ຳຄາວ	ຫ້ອຍ ຮູ້	ນ້ຳ ນຽວ	ນ້ຳລາວ- ນ້ຳທີ-ນ້ຳ ທວງ	ນ້ຳສະ ນານ, ນ້ຳມື່ງ	ຫ້ອຍ ຄານ	ນ້ຳ ບາກ
ປະລິມານນ້ຳທັງໝົດເທົ່ານີ້	10.263	844	1.146	523	336	1.013	1.579	319	580
ປະລິມານນ້ຳທີ່ສູນ ເສຍຕາມທຳມະຊາດ	6.509	576	764	349	240	678	1.033	206	392
ປະລິມານນ້ຳທີ່ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້	3.754	268	382	174	96	335	546	113	188
ປະລິມານນ້ຳຕໍ່ສຸດເພື່ອ ^{ລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ}	1.135	32	41	22	13	38	63	13	25
ປະລິມານນ້ຳທີ່ສາ ມາດຈັດສັນໄດ້	2.619	236	341	152	83	297	483	100	163
ການຈັດສັນເພື່ອອຸປະ ໂພກ-ບໍລິໂພກປະຈຳ ສຶກປີ 2022/2023	3	0,19	0,29	0,07	0,10	0,34	0,36	0,19	0,09
ການຈັດສັນເພື່ອການ ກະສິກຳ-ຊົນລະປະ ທານປະຈຳສຶກປີ 2022/2023	46	-	18,4	0,27	-	1,85	2,37	10,7	4,93
ການຈັດສັນເພື່ອການ ກະສິກຳ-ຊົນລະປະ ທານລະດຸແລ້ງ ສຶກປີ 2022/2023 (ກໍລະນີ 80%)	18,40	-	7,36	0,11	-	0,74	0,95	4,28	1,97
ການຈັດສັນເພື່ອການ ກະສິກຳ-ຊົນລະປະ ທານລະດຸຟິນ ສຶກປີ 2022/2023 (ກໍລະນີ 100%)	23	-	9,20	0,14	-	0,93	1,19	5,35	2,47
ການຈັດສັນສໍາລັບ ເຂື້ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ປະຈຳສຶກປີ 2022/23	26	-	-	-	-	-	-	-	-
ການຈັດສັນສໍາລັບອຸດ ສາທະກຳ-ບໍ່ແຮ່ ປະຈຳ ສຶກປີ 2022/23	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

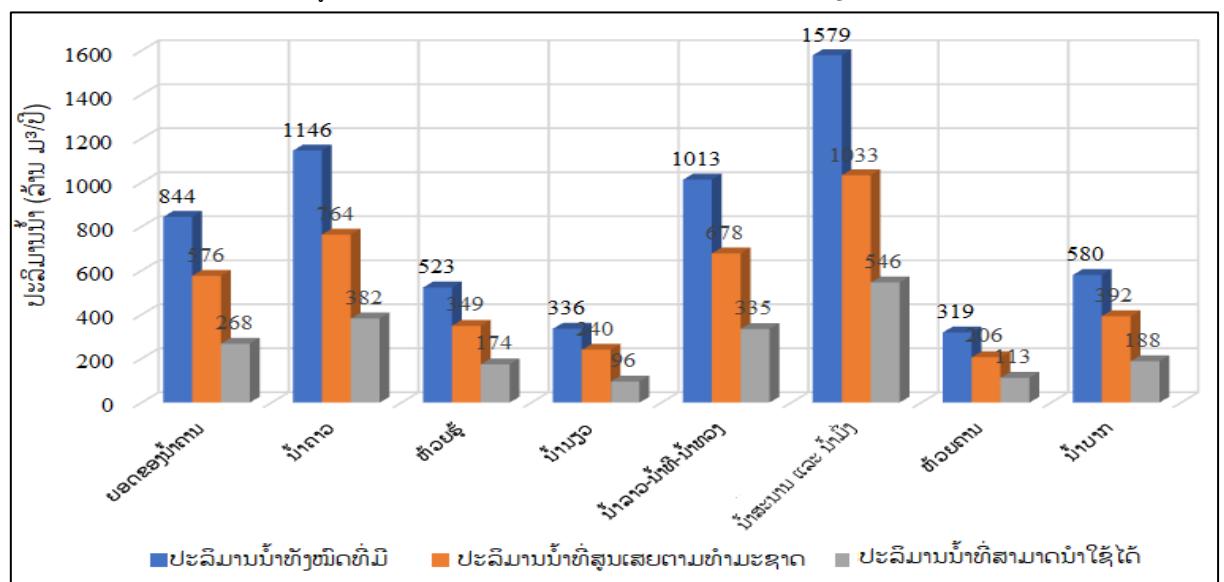
ປະລິມານນ້ຳ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳ	ອ່າງຮັບນ້ຳ ຄານ	ຍອດ ຂອງນ້ຳ ຄານ	ນ້ຳຄາວ	ຫ້ວຍ ຮູ້	ນ້ຳ ນຽວ	ນ້ຳລາວ- ນ້ຳຫີ-ນ້ຳ ທວງ	ນ້ຳສະ ນານ, ນ້ຳມື່ງ	ຫ້ວຍ ຄານ	ນ້ຳ ບາກ
ປະລິມານນ້ຳທີ່ຢູ່ ເຫຼືອສາມາດຈັດສັນ ໃຫ້ຂະແໜງການອື່ນ	2.544	236	322	152	83	295	480	89	158

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2022; ອົງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2022; ອົງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

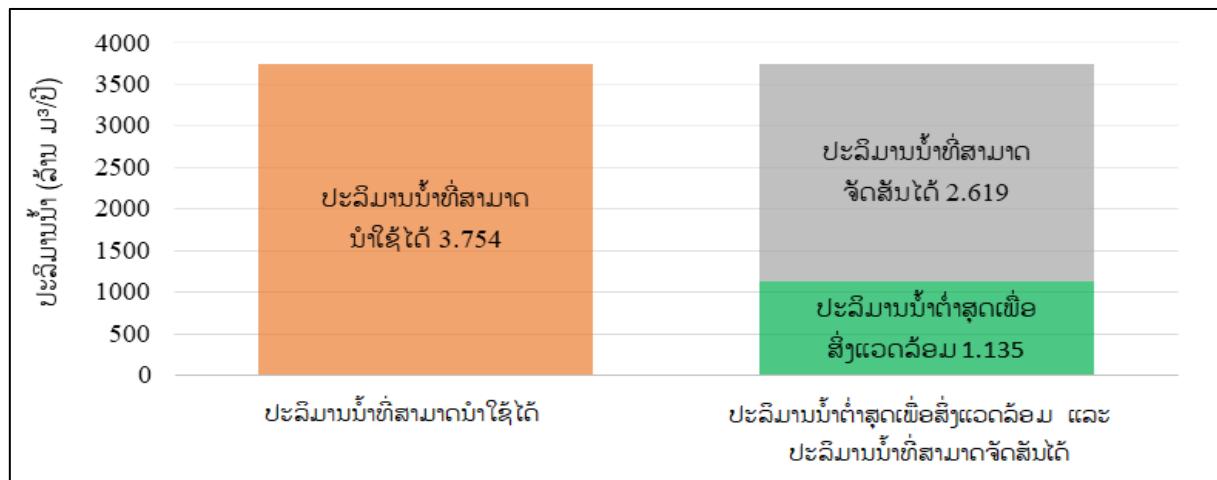
ຮູບທີ 27: ປະລິມານນ້ຳທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2022; ອົງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

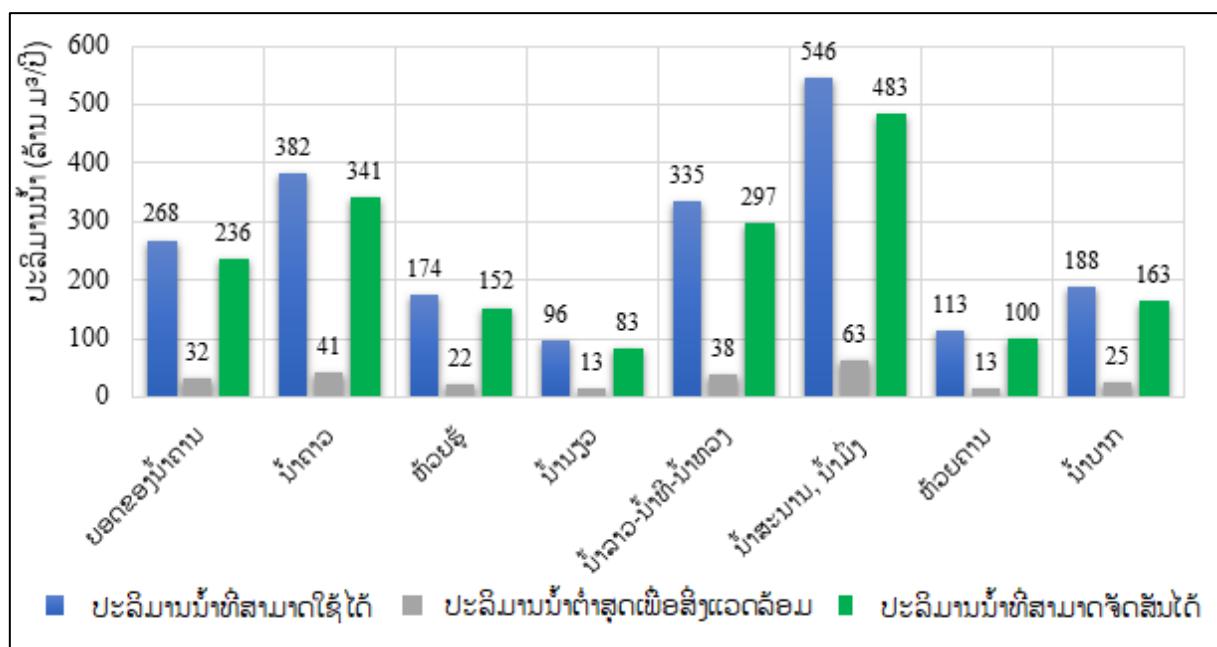
ຮູບທີ 28: ປະລິມານນ້ຳທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຂອງບາງອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ

ໃນອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ມີປະມານ 26% ຫຼື ປະມານ 2.619 ລ້ານ ມ³/ປີ ຂອງ ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດທີ່ຮັບເຂົ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ຫຼື ປະມານ 70% ຂອງປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້. ປະລິມານນໍ້າ ຕໍ່ສຸດທີ່ກຳນົດພື້ອສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ອີງຕາມປະລິມານກະແສການໄຫຼສະເລັຍຕໍ່ສຸດໃນລະດຸແລ້ງເປັນຕົວ ກຳນົດ ເຊິ່ງປະລິມານນໍ້າເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມຕໍ່ສຸດ ແລະ ຄາດຄະເນສໍາລັບອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແມ່ນມີປະມານ 1.135 ລ້ານ ມ³/ປີ ຫຼື ປະມານ 30% ຂອງປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ (ຮູບທີ 29). ສ່ວນປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດ ນຳມາຈັດສັນໄດ້ ແລະ ປະລິມານນໍ້າຕໍ່ສຸດພື້ອສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານັ້ນ (ຮູບທີ 30). ເຊິ່ງປະລິ ມານນໍ້າ ທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ຂອງແຕ່ລະອ່າງຮັບນໍ້າ ສາຂານັ້ນ ກວມເອົາຫຼາຍກວ່າ 80% ຂອງປະລິມານນໍ້າທີ່ສາ ມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານັ້ນໆ.

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ບົກສາອິນໄນວາ, 2022; ອົງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

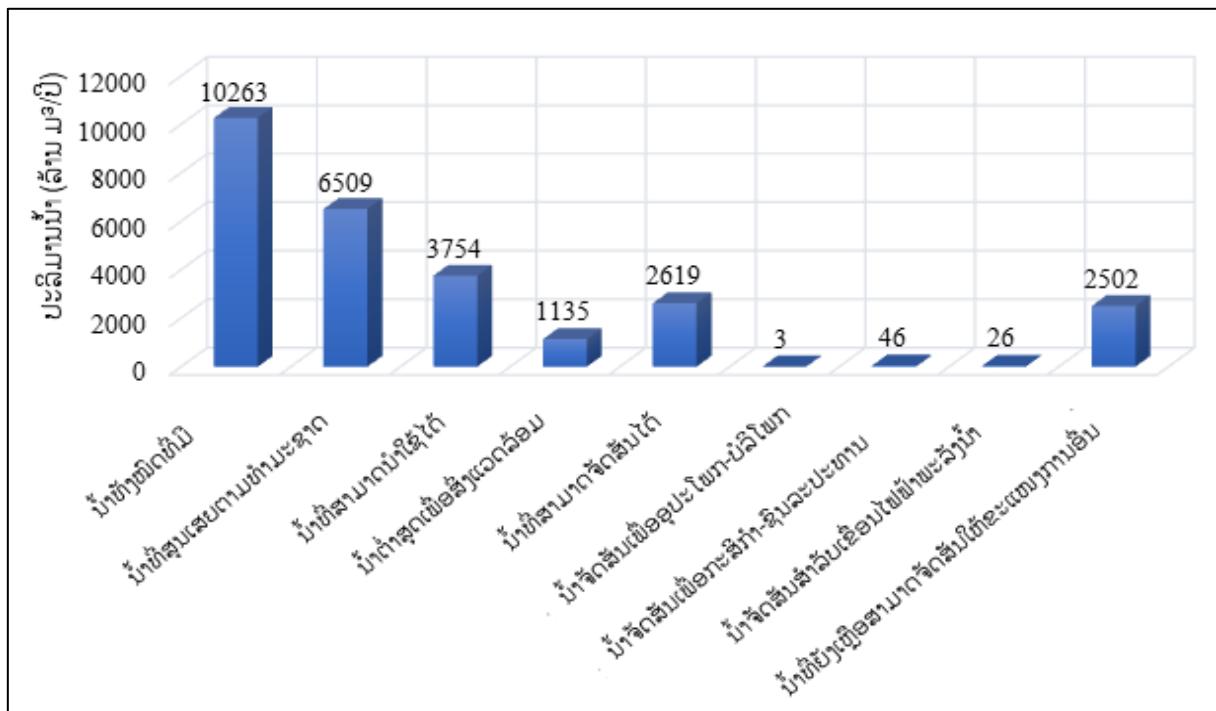
ຮູບທີ 29: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ບົກສາອິນໄນວາ, 2022; ອົງໄສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 30: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ

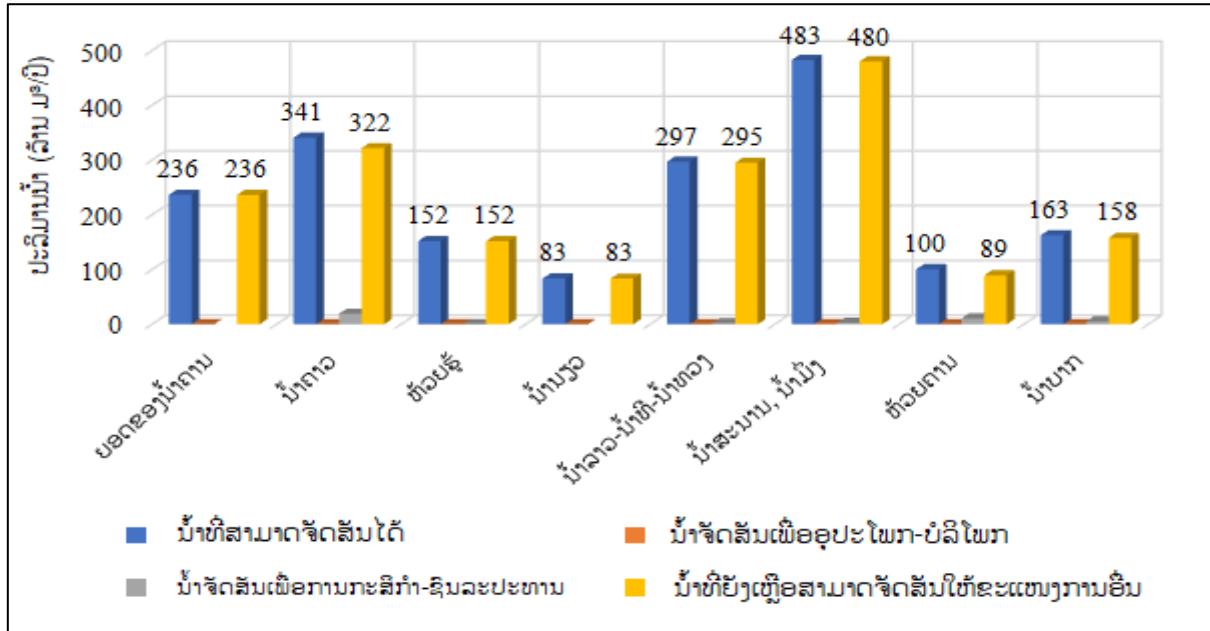
ພາຍຫັງທີ່ມີການກຳນົດການຈັດສັນນັ້ນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທີ່ໄດ້ຮັດການປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າເຊົ້າໃນການບໍລິພົກ ແລະ ອຸປະໂພກ, ການກະສິກາ-ຊົນລະປະຫານ ແລະ ເຊື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນັ້ນ ແລ້ວເຫັນວ່າ ປະລິມານນັ້ນທີ່ຍັງມີຢູ່ ຍັງສາມາດມີສໍາຮອງໄວ້ຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັດການປະເມີນ ການນຳໃຊ້ນໍ້ານັ້ນ ເຊັ່ນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຕ່. ປະລິມານນັ້ນທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ນັ້ນແມ່ນຍັງມີປະລິມານ ຫຼາຍພໍສົມຄວນ ປະມານ 2.544 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ (ຮູບທີ 31) ຫຼື ຍັງປະມານ 68% ຂອງປະລິມານນັ້ນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2022; ອົງເສີຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 31: ການກະຈາຍຂອງປະລິມານນັ້ນໃນແບບຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດສັນນັ້ນ

ສ່ວນປະລິມານນັ້ນທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ແລະ ຍັງເຫຼືອຈາກ ການຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ໄດ້ຮັດການປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂານັ້ນແລ້ວ ແມ່ນຍັງມີປະລິມານນັ້ນທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນ ເຊັ່ນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຕ່ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮັດການປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າຜ່ານມາ. ສະນັ້ນ, ຍັງເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການຕັກກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າຕົວຈິງຂອງຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຕ່ ຕັ້ງກ່າວເສຍກ່ອນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ເປັນເຂດທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຕ່ ແລະ ມີການພັດທະນາ ຫຼາຍກວ່າ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາອື່ນ. ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າ ໃນຂະແໜງການ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຕ່ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ຈະຕ້ອງໄດ້ສົມທີບກັບຂະແໜງການຂອງຫ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຕົວຈິງ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ສາຂາຕັ້ງກ່າວ. ພາຍຫັງ ປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າແລ້ວ ຈຶ່ງຄວນກຳນົດການຈັດສັນ ປະລິມານນັ້ນປະຈຳປີ ສໍາລັບ ຂະແໜງການ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ຄືນ, ແຕ່ການຈັດສັນການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ຄວນ ຈັດສັນເກີນ 80 ເປົ້າເຊັ່ນ ຂອງປະລິມານນັ້ນທີ່ຍັງເຫຼືອ ແລະ ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ດັ່ງສະແດງໃນຮູບທີ 32 ເຊັ່ນ ປະລິມານທີ່ຈະສາມາດຈັດສັນໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ສໍາລັບເຂດຍອດນໍ້າຄານ 236 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າຄາວ 322 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ຫ້ວຍຮູ້ 152 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້ານຽວ 83 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າລາວ-ນໍ້າທີ່-ນໍ້າຫວົງ 295 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ນໍ້າສະນາ-ນໍ້າມິ່ງ 480 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ, ຫ້ວຍຄານ 89 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າ ສາຂານັ້ນ ບາກ 158 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ/ປີ.

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາອິນໂນວາ, 2022; ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນດື່ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ຮູບທີ 32: ປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາທີ່ສາມາດຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນງານ

ປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງພຽງພໍ ແລະ ສາມາດຈັດສັນໄດ້ນັ້ນ ບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າຕ້ອງໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ມີຢູ່ນຳໃຊ້ທັງໝົດ, ເພາະການພັດທະນາໃນອະນາຄົດ ແມ່ນຈະມີຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເພາະຖ້າຈັດສັນເກີນປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ນັ້ນ ຈະພາໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນັ້ນໆນັ້ນ ມີບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ບູ້ຍ່າງເກີດຂຶ້ນ. ອີກປະການນີ້ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ຈາກການຈັດສັນນັ້ນ ແມ່ນຍັງມີຜົນດີ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງບັນດາອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ແລະ ທັງໝົດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ຕື່ມອີກ.

ຂ. ແຜນຈັດສັນນໍ້າໃນອະນາຄົດ

ການວາງແຜນຈັດສັນນໍ້າໄລຍະຍາວຈົນເຖິງປີ 2040 ຖື່ນໍ້າມີຄວາມສໍາຄັນຢູ່ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຫັນເຖິງປະລິມານຄວາມຕ້ອງການນໍ້າຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໃນອະນາຄົດ ວ່າມີການປ່ຽນແປງຄືແນວໃດ. ແຜນດັ່ງກ່າວຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນນະໂຍບາຍຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃນໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງລວມມີຍຸດທະສາດທີ່ສະໜັບສະໜູນຄວາມອຸດົມສົມບຸນຂອງລະບົບນິເວດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ການເຕີບໂຕຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ. ການຄາດຄະເນການຈັດສັນນໍ້າໃນອະນາຄົດ ໃນປີ 2040 ແມ່ນຈໍາເປັນຈະຕ້ອງມີການຄາດຄະເນປະລິມານນໍ້າທີ່ນຳໃຊ້ໃນຊ່ວງນັ້ນເຊັ່ນກັນ. ແຕ່ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນັ້ນໃນຂະແໜງການຕ່າງໆໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຈົນເຖິງປີ 2040 ບໍ່ໄດ້ຮັບການເວັບກຳ ແລະ ປະເມີນເປັນລະບົບ ເຊັ່ນ ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນແຜນຈັດສັນນໍ້າ ໃນປີ 2040 ໄດ້ລົບຖ້ວນສໍາລັບທຸກຂະແໜງການໄດ້. ຕາຕະລາງທີ 24 ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ເປັນພຽງການຄາດຄະເນການຈັດສັນນໍ້າ ສໍາລັບສິກປີ 2040/41. ປະລິມານນໍ້າທີ່ມີ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ດາດຄະເນຫຼຸດລົງປະມານ 5% ແລະ ການປ່ຽນແປງການສູນເສຍນໍ້າຕາມທາມະຊາດ, ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ ແລະ ນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແລະ ບາງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ແມ່ນຄາດຄະເນໂດຍ ຢ່າລະຫວ່າງ 5% ເຊັ່ນດຽວກັນ, ສ່ວນປະລິມານນໍ້າຕໍ່ສຸດ ສໍາລັບ ສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ ແມ່ນຮັກສາຕາມການຄາດຄະເນປະຈຸບັນ. ສໍາລັບການນຳໃຊ້ນັ້ນໃນການບໍລິໂພກ, ອຸປະໂພກ ແລະ ການກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນພຽງເລັກນ້ອຍ ຕາມການປະເມີນຜ່ານມາ ແລະ ສົມມຸດຖານການຄາດຄະເນ ສໍາລັບ ເຊື່ອນໄຟ້ພ້າ ພະລັງນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ 10%. ສ່ວນຂະແໜງ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ນັ້ນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ໄດ້ເຮັດການ

ປະເມີນການນຳໃຊ້ນໍ້າຕົວຈິງ ປະຈຸບັນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຈະຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ນໍ້າໄດ້ໃນອະນາຄົດ. ການຄາດຄະເນໃນປີ 2040 ຍັງສາມາດເປີ່ງແນວໄນ້ມຳກຳລະນີ ທີ່ມີນໍ້າເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້ອີກເດືອຍ.

ຕາຕະລາງທີ 24: ຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ປີ 2040

ປະລິມານນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າ	ອ່າງຮັບນໍ້າ ຄານ	ຍອດ ຂອງນໍ້າ ຄານ	ນໍ້າ ຄາວ	ຫ້ວຍ ຮູ້	ນໍ້າ ນຽວ	ນ້ຳລາວ-ນໍ້າທີ່-ນໍ້າ ທອງ	ນ້ຳສະນານ, ນໍ້າມື່ງ	ຫ້ວຍ ຄານ	ນໍ້າ ບາກ
ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດທີ່ມີ	9.750	802	1.089	497	319	962	1,500	303	551
ປະລິມານນໍ້າທີ່ສູນເສຍ ຕາມທຳມະຊາດ	6.184	547	726	332	228	644	981	196	372
ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດນໍ້າ ໃຊ້ໄດ້	3,566	255	363	165	91	318	519	107	179
ປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອ ລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງ ແວດ ລ້ອມ	1.135	32	41	22	13	38	63	13	25
ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດ ຈັດສັນໄດ້	2.431	223	322	143	79	280	456	95	153
ການຈັດສັນເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກປະຈຳສຶກປີ 2040/41	4,45	0,20	0,30	0,08	0,11	0,35	0,37	0,20	0,10
ການຈັດສັນເພື່ອການກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານປະຈຳສຶກປີ 2040/41	47	-	19,13	0,28	-	1,85	2,52	10,71	5,12
ການຈັດສັນເພື່ອການກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານລະດຸດັງ ສຶກປີ 2040/41 (ກຳລະນີ 80%)	18,80	-	7,65	0,11	-	0,74	1,01	4,28	2,05
ການຈັດສັນເພື່ອການກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານລະດຸດັນ ສຶກປີ 2040/41 (ກຳລະນີ 100%)	23,50	-	9,57	0,14	-	0,93	1,26	5,36	2,56
ການຈັດສັນສໍາລັບເຂື້ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ປະຈຳສຶກປີ 2040/41	28,6	-	-	-	-	-	-	-	-
ການຈັດສັນສໍາລັບອຸດສາຫະກຳ-ບໍ່ແຮ່ ປະຈຳສຶກປີ 2040/41	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ປະລິມານນໍ້າທີ່ຍິງເຫຼືອສາມາດຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການອື່ນ	2.351	-	302	143	-	278	453	84	148

(ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດທີ່ປົກສາອິນໂນວາ, 2022; ອົງໄສຂໍ້ມູນຈາກເອີສຊີສເຕັມ (Earth Systems) ແລະ ສະຖາບັນຄື່ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2021)

ການຈັດສັນສໍາລັບຂະແໜງອຸດສະຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັດການ ປະເມີນຜ່ານມານັ້ນແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ປະລິມານນັ້ນທີ່ຢູ່ເຖິງເຫຼືອ ແລະ ສາມາດຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການອື່ນໄດ້ ເຊັ່ນ: ອ່ວຍເຮັບນ້ຳແມ່ນ 2.351 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ, ສ່ວນອ່າງເຮັບນ້ຳສາຂາ ເຊັ່ນ ອ່າງເຮັບນ້ຳຄາວ ແມ່ນ 302 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ, ຫ້ວຍຄານ 84 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ, ນ້າມື່ງ-ນ້ຳສະນານ 453 ລ້ານແມັດກ້ອນຕໍ່ປີ ເປັນຕົ້ນ.

ດ. ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອການຮັກສາປະລິມານນຳໆໃຫ້ຕໍ່ສຸດ

ແຜນອ່າງເຮັບນ້ຳທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄວບຄຸມ ກົດຈະກຳການນຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ດີ ເພື່ອການຈັດສັນນ້ຳ ທີ່ສາມາດຮັກສາປະລິມານນັ້ນໃຫ້ຕໍ່ສຸດ ໃນລະບົບນີ້ເວັດຂອງອ່າງເຮັບນ້ຳ. ຖ້າຂາດການຄວບຄຸມທີ່ດີ ຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ແລະ ຈຸດປະສົງທີ່ສໍາຄັນຂອງແຜນອ່າງເຮັບນ້ຳໄດ້. ສິ່ງໜຶ່ງໃນການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ໃນການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແມ່ນການຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໂດຍຜ່ານລະບົບໃບອະນຸຍາດ ທີ່ອອກໃຫ້ໂດຍລັດຖະບານ ໂດຍສະຫັບສະຫຼຸນ ໃຫ້ມີການອອກໃບອະນຸຍາດ ໃຫ້ແກ່ການນຳໃຊ້ນ້ຳຫາງການຄ້າທີ່ສໍາຄັນທັງຫມິດ. ໃບອະນຸຍາດອາດຈະມາພ້ອມກັບຄ່າທຳນຽມລົງທະບຽນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມປະຈຳປີ. ລະບຽບການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳຈາກອ່າງເຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ສາມາດຊື້ເຈົ້າໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ສິດທິການນຳໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດຕ້ອງ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກລັດຖະບານ (ກໍລະນີນີ້ແມ່ນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ) ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນໂດຍກົດໝາຍ ຫຼື ໂດຍແຜນການນີ້,
- ສໍາລັບຜູ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳຫາງເສດຖະກິດ ຫຼື ການຄ່າຂະໜາດໃຫຍ່, ການອະນຸມັດອາດຈະຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງໃບອະນຸຍາດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳສູງສຸດ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ໃນໜຶ່ງປີ,
- ຜູ້ໃຊ້ນ້ຳຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດສັນນ້ຳຕາມໃບອະນຸຍາດຂອງພວກເຂົ້າໃນແຕ່ລະບີ ໂດຍຜ່ານ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ; ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຜູ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນ ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງຂຶ້ນໃບອະນຸຍາດ ຫຼື ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງນ້ຳສໍາລັບການນຳໃຊ້. ຜູ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳເຫັນວ່າ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ມີການນຳໃຊ້ນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງການອຸປະໂພກ-ລົງໂພກ ແລະ ການກະສິກຳຂະໜາດນ້ອຍ. ການອອກໃບອະນຸຍາດແກ່ຜູ້ນ້ຳໃຊ້ນ້ຳໃຫຍ່ ເປັນວິທີທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງຮັກສາປະລິມານນັ້ນໃຫ້ຕໍ່ສຸດ ສໍາລັບລະບົບນີ້ເວັດຂອງອ່າງເຮັບນ້ຳ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກເວັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຮັບຮອງໂດຍ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ໝວດທີ 5, ພາກທີ 1, ມາດຕາ 38 ເຖິງ 41 ດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິໂພກນັ້ນປະຈຳວັນຂອງຄອບຄົວ,
2. ນ້ຳໃຊ້ເພື່ອການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ລົງສັດໃນລະດັບຄອບຄົວ,
3. ການໃຊ້ນ້ຳເພື່ອຊັນລະປະການປະຈຳວັນ ທີ່ມີປະລິມານບໍ່ເກີນ $1.500 \text{ m}^3/\text{ເຮັກຕາ}$.

ດ. ຂໍຈໍາວັດ ແລະ ຂໍສະເໜີ

ແຜນຈັດສັນການນຳໃຊ້ນ້ຳສະບັບນີ້ ອາດຍັງບໍ່ສົມບູນ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການປະເມີນນ້ຳໃນອ່າງເຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແລະ ອ່າງເຮັບນ້ຳສາຂາ ໃນໄລຍະຜ່ານມານັ້ນ ຍັງມີຂໍ້ຈໍາວັດ ແລະ ບໍ່ທັນຄວບຄຸມເອົາຫຼຸກຂະແໜງການທີ່ໃຊ້ນ້ຳ ໂດຍສະເພາະ ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນ ແລະ ນ້ຳໜ້າດິນຂອງບາງຂະແໜງການທີ່ມີກົດຈະການໃນເຂດອ່າງເຮັບນ້ຳ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອສະນັບສະໜູນໃນການພັດທະນາ ແຜນການຈັດສັນນ້ຳໃນຕໍ່ໜ້າ ຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງເຖິງຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີບາງຂໍສະເໜີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

IV ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ປີ 2021-2025

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມືຫັດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດແບບຍືນຍົງ. ແຜນງານດຳເນີນການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນໄດ້ສະເໜີຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ແຜນປະຕິບັດວຽກ ແລະ ອົບປະມານທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ແມ່ນຄັດຕິຢູ່ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 1.

ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

- **ຄາດໝາຍ 1.1: ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ**
 - ກິດຈະກຳ 1.1.1: ສ້າງກົນໄກການປະສານງານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕັດສິນບັນຫາ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.
 - ກິດຈະກຳ 1.1.2: ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຢູ່ໃນແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ຫົວໜັນ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 70 ເປີເຊັນ ຂອງພະນັກງານທັງໝົດໃນ 3 ແຂວງ.
 - ກິດຈະກຳ 1.1.3: ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງກິດຈະກຳ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແບບເຊື່ອມສານ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ທັດສະນະສຶກສາ, ຈັດຝຶກອົບຮົມ, ໃຫ້ທຶນຍົກລະດັບການສຶກສາ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແກ່ອີງການຈັດຕັ້ງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ສູນກາງ ແລະ ລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ປີລະຄົ້ງ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 50 ເປີເຊັນ ຂອງພະນັກງານສູນກາງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນແຕ່ລະບົບ.
 - ກິດຈະກຳ 1.1.4: ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການລົງທຶນ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານດ້ານນໍ້າແບບສີຂຽວ ໂດຍອີງໃສ່ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນ
- **ຄາດໝາຍ 1.2: ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ສ້າງຈິດສໍານິກ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ**
 - ກິດຈະກຳ 1.2.1: ສິ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໃນເຂດຂອງຕົນ ໂດຍການສ້າງກິດຈະກຳຕ່າງໆ
 - ກິດຈະກຳ 1.2.2: ປຸກຈິດສໍານິກໃຫ້ຊຸມຊົນ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ງກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ
 - ກິດຈະກຳ 1.2.3: ສ້າງສື່ສື່ພິມ, ແຜ່ນພັບ, ປະຕິທຶນ, ປ້າຍໂຄສະນາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ: ຄວາມຄືບໜ້າ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກິດຈະກຳການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແບບເຊື່ອມສານ; ບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ; ບັນດາລະບຽບການ ແລະ ແຜນທີ່ຕ່າງໆ.
 - ກິດຈະກຳ 1.2.4: ສິ່ງເສີມການໂຄສະນາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໂດຍທາງໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ ແລະ ອິນເຕີເນັດ, ແຜນການຮຽນ ແລະ ຫຼັກສູດ ການສອນຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ສີ່ອິນເງົາ
 - ກິດຈະກຳ 1.2.5: ສ້າງວິດີໂອ, ສາລະຄະດີ ແລະ ລະຄອນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ (2 ປີຕໍ່ຄົ້ງ).
- **ຄາດໝາຍ 1.3: ການສິ່ງເສີມກິດຈະກຳການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສ້າງຄົມ ແລະ ອະນຸລັກວັດທະນະທຳຮິດຄອງປະເພນີທີ່ຕິດພັນກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າ**
 - ກິດຈະກຳ 1.3.1: ສິ່ງເສີມ, ກໍານົດ ແລະ ຈັດລວງພື້ນທີ່ບຸລິມະສິດ ເພື່ອທຳການປຸກພິດ ໂດຍຕິດພັນ ກັບ ກິດຈະກຳຈັດສັນທິດິນ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ
 - ກິດຈະກຳ 1.3.2: ສ້າງກອງທຶນຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອສິ່ງເສີມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ແຜນງານ 2: ຄຸມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

- **ຄາດໝາຍ 2.1: ການຈັດສັນນຳ**
 - ກິດຈະກຳ 2.1.1: ຂະຫຍາຍການສະໜອງນຳປະປາໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊຸມຊົນ ໂດຍຄໍານິງເຖິງປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຕອນເທິງຂອງເຂື້ອນໄຟຟ້າ ແລະ ເຂດໂຄງການອື່ນໆ ດັ່ງນີ້: ເຂດພື້ນທີ່ບ້ານຈັດສັນ ເຂດຊຽງເງິນ, ແລະ ໂພນໄຊ, ພູກູດ ແລະ ເມືອງອື່ນ ແລະ ການສິ່ງເສີມນຳລົມ ແລະ ສຸຂາພິບານ ໃນເຂດບ້ານຊົນນະບົດ
 - ກິດຈະກຳ 2.1.2: ປະເມີນ ແລະ ສຶກສາ ການຈັດສັນນຳໃນອ່າງຮັບນໍາ, ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນຳ ໃນພື້ນທີ່ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ແລະ ການກຳນົດເຂດກັນຊົນ
 - ກິດຈະກຳ 2.1.3: ສະໜັບສະໜູນການຈັດສັນນຳ ເພື່ອຊົນລະປະທານ ລວມທັງ ການປັບປຸງຕາມ່າງຊົນ ລະປະທານ ທີ່ສໍາຄັນ
 - ກິດຈະກຳ 2.1.4: ສ້າງນິຕິກຳໃນການອະນຸຍາດການນຳໃຊ້ນຳ ແລະ ຂໍແນະນຳສໍາລັບການດຸດນຳໃຊ້ເພື່ອກິດຈະການທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ນຳ
 - **ຄາດໝາຍ 2.2: ການກຳນົດປະລິມານການໃຫ້ຂອງນຳຕໍ່ສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ**
 - ກິດຈະກຳ 2.2.1: ກຳນົດປະລິມານນຳໃຫ້ຕໍ່ສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ປາກນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາທີ່ສໍາຄັນ ຂອງນຳຄານ
 - ກິດຈະກຳ 2.2.2: ກຳນົດປະລິມານນຳໃຫ້ຕໍ່ສຸດ ຂອງບັນດາເຂື້ອນທີ່ຢູ່ໃນສາຍນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາ
 - ກິດຈະກຳ 2.2.3: ຕິດຕາມກວດກາ ການໃຊ້ນຳຊົນລະປະທານ ລະດັບການປ້ານໍ້າ ໃນທຸກໆພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ, ການປຸງພິດລະດຸແລ້ງ ແລະ ລະດຸປິນ
 - ກິດຈະກຳ 2.2.4: ປະເມີນ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ສະຖານທີ່ຕິດຕາມກະແສນ້ໃຫ້, ລວມທັງ ການປັບປຸງບັນດາ ອຸປະກອນ ແລະ ລະບົບຕິດຕາມກະແສນ້ໃຫ້ທີ່ມີຢູ່ທັງໃນແມ່ນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາ.
 - **ຄາດໝາຍ 2.3: ການຄຸມຄອງບໍລິຫານອ່າງເກັບນໍ້າ**
 - ກິດຈະກຳ 2.3.1: ສ້າງກິນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການເຂື້ອນໄຟຟ້າ ເພື່ອການນຳໃຊ້ນຳໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ (ໂດຍໃຫ້ມີການສ້າງແຜນນຳໃຊ້ນຳ (ຜະລິດໄຟຟ້າ) ປະຈຳປີ, ແຜນປະຈຳລະດຸປິນ ແລະ ລະດຸແລ້ງ ລວມກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ)
 - ກິດຈະກຳ 2.3.2: ຄອງປະຊຸມບົກສາຫາລື ກັບບັນດາຂະແໜງການ ກ່ຽວກັບ ການບໍລິຫານ ການກັກ ແລະ ປ້ອຍນໍ້າ ເພື່ອກຳນົດແຜນກັກ ແລະ ປ້ອຍນໍ້າຮ່ວມກັນ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ທີ່ພະຍຸຈະເຂົ້າອ່າງຮັບນໍ້າ;

ແຜນງານ 3: ຄຸມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນີ້

- **ຄາດໝາຍ 3.1: ການສໍາຫລວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຊັບພະຍາກອນນຳ**
 - ກິດຈະກຳ 3.1.1: ສໍາຫລວດ ແລະ ທີບທວນຂໍ້ມູນປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ
 - ກິດຈະກຳ 3.1.2: ສໍາຫລວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ຜົນນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃນທົ່ວອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ
 - ກິດຈະກຳ 3.1.3: ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຊັບພະຍາກອນນຳໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ໂດຍໃຫ້ມີການເຊື່ອມໄປຢ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ
 - ກິດຈະກຳ 3.1.4: ສີບຕໍ່ການປັບປຸງຂໍ້ມູນ ແບບຈຳລອງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າຄານ ແລະ ປັບປຸງຂໍ້ມູນ ວ່ອນເຮັດ ແບບຈຳລອງ
 - **ຄາດໝາຍ 3.2: ການປັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີຕິດຕາມປະລິມານນຳ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າຫຼັກນີ້ ແລະ ໃຕິດິນ**
 - ກິດຈະກຳ 3.2.1: ສ້າງສະຖານີທີ່ທັນສະໄໝໃນຕິດຕາມສະພາບນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນຳ ດັ່ງນີ້: ປະເມີນ ສະຖານີເກົ່າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ, ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍສະຖານີ ອຸດຸ-ອຸທິກກະສາດ; ຕິດຕັ້ງໝາແທກນໍ້າ ໃນແມ່ນໍ້າຄານ, ປາກແມ່ນໍ້າ, ຈຸດການລະບາຍ ຕອນເທິງ-ຕອນລຸ່ມ ຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຄານ 2
 - ກິດຈະກຳ 3.2.2: ປະເມີນ ສະຖານີອຸດຸທີ່ມີ ແລະ ໄດ້ຕິດຕັ້ງຜ່ານມາ ແລະ ຂະຫຍາຍ ສະຖານີທີ່ ຕິດຕາມອຸດຸ-ອຸທິກກະສາດ ລວມທັງປະລິມານນຳຟິນ ແລະ ພູມອາກາດ ທົ່ວອ່າງຮັບນໍ້າ, ໂດຍສະເພາະບ່ອນຕໍ່ສຸດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າຢ່ອຍ ບ່ອນທີ່ຢັງບໍ່ມີການຕິດຕາມ
 - ກິດຈະກຳ 3.2.3: ປະເມີນ ແລະ ກໍານົດ ສາເຫດບັນຫາຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ການລຸດລົງຂອງຄຸນນະພາບນໍ້າ, ລວມທັງອ່າງຮັບນໍ້າຢ່ອຍ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າ
 - ກິດຈະກຳ 3.2.4: ປະເມີນ ແລະ ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບຂໍ້ມູນ ທາງອຸທິກ ແລະ ອຸດຸ ພາຍໃນຖານຂໍ້ມູນ ລວມທັງຟິກພະນັກງານຮັບຜິດຊອບປັບປຸງຖານຂໍ້ມູນ.

ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟ້າ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

- **ຄາດໝາຍ 4.1: ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເຂດສະຫງວນນຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນຳ**
 - ກິດຈະກຳ 4.1.1: ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ອະນຸລັກ ຂັບພະຍາກອນນຳ ເພື່ອ ຕິດຕາມ ກວດກາເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ລວມທັງ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ກວດສອບ ກິດ ຈະກຳພັດທະນາເສດຖະກິດຕ່າງໆ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນຳ
 - ກິດຈະກຳ 4.1.2: ກຳນົດເຂດສະຫງວນນຳ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນຳ ໃຫ້ໄດ້ 3 ຈຸດ ເພື່ອເປັນຕົວແບບໃນ ການຄຸ້ມຄອງລະບົບນິເວດ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນຳ
 - ກິດຈະກຳ 4.1.3: ກຳນົດເຂດສະຫງວນຂັບພະຍາກອນນຳ ສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ : ສ້າງ ແຜນທີ່ ທີ່ມີເຂດປ້ອງກັນ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງໃນການອານຸລັກ; ກຳນົດພື້ນທີ່ການຄຸ້ມຄອງດິນ ບໍລິເວນນຳ ແລະ ເຂດອະນຸລັກປາ, ປກຈິດສໍານິກ ໃນການອານຸລັກຂັບພະຍາກອນນຳ ໃຫ້ຊັມຊົນ

- **ຄາດໝາຍ 4.2: ການບຸລະນະພື້ນຝູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ**
 - ກິດຈະກຳ 4.2.1: ບັບປຸງຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ວິທີການປຸກຝັງ, ພ້ອມຫັງແນະນໍາ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ປ່ຽນແປງວິທີການຜະລິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດເພື່ອຫຼຸດຜົນກະທົບທ່ອດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ແຫຼ່ງນ້ຳ
 - ກິດຈະກຳ 4.2.2: ຈັດສັນທິດິນຂຶ້ນບ້ານ ແລະ ເມືອງ
 - ກິດຈະກຳ 4.2.3: ພື້ນຝູ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້: ສໍາຫຼວດປ່າແຄມນ້ຳ ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ; ກຳນົດເຂດ ບຸລິມະສິດ ແຂດປ່າແຄມນ້ຳ ແລະ ສ້າງລະບຽບ ຄຸມຄອງເຂດປ່າບ້ອງກັນ ຍອດນ້ຳ; ສໍາຫຼວດ ແລະ ພື້ນຝູ ປ່າໄມ້ທີ່ເສື່ອມໄຊມ ແລະ ຖືກທຳລາຍ.
- **ຄາດໝາຍ 4.3: ການຄຸມຄອງຄຸນນະພາບນ້ຳ**
 - ກິດຈະກຳ 4.3.1: ສໍາຫຼວດ, ກຳນົດຈຸດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ແຂດພື້ນທີ່ສ່ຽງໄຟ ແລະ ແຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກກິດຈະການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໂດຍສະເພາະ ແຂດຍອດນ້ຳ ນ້ຳຄານ ແລະ ບັນດາແມ່ນ້ຳສາຂາ.
 - ກິດຈະກຳ 4.3.2: ສ້າງແຜນການຄຸມຄອງຕິດຕາມກວດກາ ຄຸນນະພາບນ້ຳຢູ່ແມ່ນ້ຳຫຼັກ ແລະ ສາຍນ້ຳສາຂາ ຫົວອ່າງຮັບນ້ຳ ລວມທັງ ດອງ, ຫອງ, ບົງ ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.
 - ກິດຈະກຳ 4.3.3: ຕິດຕັ້ງ, ບັບປຸງ ລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ລາຍງານສະພາບຄຸນນະພາບນ້ຳຢ່າງ ຫັນການຢູ່ແຂດບຸລິມະສິດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ແຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການພັດທະນາ ພ້ອມທັງ ຈັດຊື້ ເຄື່ອງວັດແທກຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃຫ້ ແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.
 - ກິດຈະກຳ 4.3.4: ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບ ການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ ໂດຍອີງຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ
 - ກິດຈະກຳ 4.3.5: ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການບ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມີນລະພິດທາງນ້ຳ, ມີການບໍາບັດນ້ຳເປື້ອນຈາກກິດຈະການທາງດ້ານ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການ ບໍລິການແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ສານຄົມ ໃນການຜະລິດກະສົກວໍາ.

ແຜນງານ 5: ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳທົ່ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

- **ຄາດໝາຍ 5.1: ການຄວບຄຸມໄພນ້ຳທົ່ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ**
 - ກິດຈະກຳ 5.1.1: ສ້າງລວມເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ກຳນົດພື້ນທີ່ຄວາມສ່ຽງຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳທົ່ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໄພພິບດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
 - ກິດຈະກຳ 5.1.2: ສໍາຫຼວດ, ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຮັບມືກັບໄພນ້ຳທົ່ວມ, ໄພ ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ປ້ອງກັນການເຊະເຈື່ອນ; ລວມທັງ ການກໍສ້າງ/ບັບປຸງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານນ້ຳ.
 - ກິດຈະກຳ 5.1.3: ສ້າງກິນໄກການແຈ້ງຕືອນຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບມືໃຫ້ຫັນການໃນກໍລະນີເວິດເຫດສຸກເສີນ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພນ້ຳທົ່ວມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບ້ານ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ.
 - ກິດຈະກຳ 5.1.4: ສ້າງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ໃນການຮັບມື, ບັນເທິອທຸກກະໄພ ຈາກໄພນ້ຳທົ່ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ; ລວມທັງ ປະສານງານກັບພາກສ່ວນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ.
 - ກິດຈະກຳ 5.1.5: ຊຸກຍູ້ເຜີຍແຜ່, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ບຸກຈົດສໍານິກ, ຄວາມສາມາດ, ການກຽມ ຄວາມພ້ອມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນການບັບຕົວ ແລະ ຮັບມືກັບໄພທຳມະຊາດ
 - ກິດຈະກຳ 5.1.6: ສໍາຫຼວດ ແລະ ຂຸດເຈາະແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນ ເພື່ອສະໜອງນ້ຳໃນເຂດທີ່ຂາດແຄມນ້ຳ ໃນ ລະດູແລ້ງ.
- **ຄາດໝາຍ 5.2: ການບັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ**
 - ກິດຈະກຳ 5.2.1: ຜິກອົບຮົມ ໃຫ້ປະຊາຊົນກ່ຽວກັບ ການບັບຕົວເຂົ້າການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ວິທີຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ

- ກົດຈະກຳ 5.2.2: ສ້າງສູນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ເພື່ອລາຍງານຂ່າວສານແກ່ປະຊາຊົນຢ່າງເປັນປະຈຳ
 - ກົດຈະກຳ 5.2.3: ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການ ເພື່ອຕິດຕໍ່ພົວພັນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານເຕືອນໄພ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ເມື່ອເວລາສຸກເສີນ.

ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍ່ໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

- **ຄາດໝາຍ 6.1: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕືມ**
 - ກິດຈະກຳ 6.1.1: ສໍາຫຼວດ, ແຂ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ, ດິນຖ່ານຕືມ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕືມ
 - ກິດຈະກຳ 6.1.2: ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕືມ
 - ກິດຈະກຳ 6.1.3: ປັກຫຼັກໝາຍ/ປ້າຍ ບອກຂອບເຂດທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕືມ
 - ກິດຈະກຳ 6.1.4: ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕືມ ໂດຍການ ສົ່ງເສີມບ້ານ, ຊຸມ ຂຸນ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ເປັນຈຳການໃນການສ້າງລະບຽບ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
 - **ຄາດໝາຍ 6.2: ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້**
 - ກິດຈະກຳ 6.2.1: ກໍານົດເຂດປົກປັກຮັກສາປ່າຍອດນ້ຳ
 - ກິດຈະກຳ 6.2.2: ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາເຂດຍອດນ້ຳ ໂດຍສະເພາະເຂດສາຍນ້ຳສາຂາຫຼັກ ຂອງແມ່ນ້ຳຄານ
 - ກິດຈະກຳ 6.2.3: ບັກຫຼັກໝາຍ/ຕິດຕັ້ງປ້າຍຊື້ບໍອກຂອບເຂດຫວັງຫ້າມເດັດຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ຊົວໜາງພັນ
 - ກິດຈະກຳ 6.2.4: ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ປຸກຈົດສໍານິກ ຂໍ້ກໍານົດ, ກິດລະບຽບ, ກິດໝາຍ ແລະ ມີຕີກໍາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້
 - ກິດຈະກຳ 6.2.5: ກວດກາລາດຕະເວນເຂດປ່າຍອດນ້ຳ
 - **ຄາດໝາຍ 6.3: ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ**
 - ກິດຈະກຳ 6.3.1: ສໍາຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງຂະແໜງການ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.
 - ກິດຈະກຳ 6.3.2: ກໍານົດເຂດພ້ອມປັກຫຼັກໝາຍ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ພື້ນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ລະບຸ ພື້ນທີ່ໃດ ເໝາະສົມສໍາລັບການປຸກພິດຊະນິດໃດ.
 - ກິດຈະກຳ 6.3.3: ຈັດສັນພື້ນທີ່ ໃຫ້ປະຊາຊົນເພື່ອທຳມາຫາກິນແບບຖາວອນ ໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ອ່າງ ຮັບນ້ຳ
 - **ຄາດໝາຍ 6.4: ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ**
 - ກິດຈະກຳ 6.4.1: ກໍານົດ ແລະ ສ້າງພື້ນທີ່ຖືມສິ່ງເສດເຫຼືອເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ແຫ່ງນ້ຳ ແລະ ຊຸມຊົນ.
 - ກິດຈະກຳ 6.4.2: ສ້າງລະບຽບ ແລະ ສິ່ງອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ.
 - ກິດຈະກຳ 6.4.3: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ສານເຄມີ (ຢາຂ້າຫ້າ)
 - ກິດຈະກຳ 6.4.4: ຕິດຕາມການເຊະເຈືອນເຂດແມ່ນ້ຳຄານ ເມືອງຊຽງເງິນ ແລະ ເມືອງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
 - ກິດຈະກຳ 6.4.5: ການຕິດຕາມກວດກາ

V ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ

5.1 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງ ປະສານສົມທຶນກັບ ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ, ອົງການ ອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, ຫົວພັນ ແລະ ຊຽງຂວາງ;
3. ທ້ອງການ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດສ້າງຕັ້ງຄະນະປະສານງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໂດຍມີອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ດັ່ງກ່າວ ເຊົ້າຮ່ວມ.

ສໍາລັບ ການກວດກາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດກາຕາມແຜນການທີ່ມີລັກສະນະກວດກາເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນການ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ ຊົ່ວໂມງ;
3. ການກວດກາແບບກະຫັນຫັນ ເຊິ່ງແມ່ນ ການກວດກາ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ຮືບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງລ່ວງໜ້າໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້.
4. ການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

5.2 ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍມີການເຊົ້າຮ່ວມຂອງບັນດາອົງການ/ພາກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ການເຕື່ອນໄຫວຂອງຕົນ ໂດຍຜ່ານການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ປະສິບ ການ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ເພື່ອໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີຜົນສໍາເລັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

5.2.1 ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ

ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນອົງການນຳພາທີ່ສໍາຄັນໃນການປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້ານີ້.

1. ເຜີຍແຜ່ ແລະ ສ້າງຈົດສໍານິກໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ;
2. ສ້າງຕັ້ງກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອສອດຄ່ອງ ແລະ ມີການປະສານງານ ໃນການດຳເນີນງານ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂອງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
3. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ລະບຸໃນແຜນສະບັບນີ້;

4. ติดตามกวดภา แລะ ประเมินຜົນ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິລາຄາຜົນສໍາເລັດ ແລະ ຜົນກະທິບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ;
 5. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ອີງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ;
 6. ປະສານສົມທິບກັບ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຸນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຂຶ້ນຮອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ;
 7. ສະໜັບສະໜູນ ດ້ານວິຊາການ ແລະ ອົບປະມານ ໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ;
 8. ເຊື່ອມແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຄານ ເຊົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

5.2.2 ទំនាក់ទំនងរបស់ក្រសួង (ខេត្ត, ស្រុក, ភេទសម្រាប់, ភ័យប៊ូន និង ប៊ូន)

1. ປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊື້ນໆການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
 2. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍສົມທິບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
 3. ຊື້ນໍາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງ ຂອງແຜນສະບັບນີ້;
 4. ສ້າງຄູ່ຮ່ວມງານ ກັບ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ;
 5. ສ້າງແຜນ ງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
 6. ຜົນຂະຫຍາຍ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານເປັນແຜນສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
 7. ເຊື່ອມແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານເຊົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນຂອງຂະແໜງການຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຂອງແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ;
 8. ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ຜົນສໍາເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ແລະ ຖອດຖອນປິດຮູນ.

5.2.3 ພາກສ່ວນເອກະຊົນ

1. ຈັດຕັ້ງການເຄື່ອນໄຫວຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ;
 2. ລົງທຶນໃສ່ໂຄງການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ, ຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ ເພື່ອສິ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ;
 3. ເປັນຄຸ້ຮ່ວມຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
 4. ໃຫ້ການສະຫັບສະຫຼຸນດ້ານການງົງນ, ຂ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈໍາເປັນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ ມື້.

5.2.4 ສື່ມວນຊົນ

1. ເຜີຍແຜ່ ແລະ ເຜີຍແຜ່ການເຄື່ອນໄຫວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໂດຍພ່ານສີ່ທີ່ມີນະວັດຕະກຳທີ່ແຕກຕ່າງກັນ;
 2. ຜະລິດສາລະຄະດີຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານໃນຊຸມຊົມເບົ້າ ຫາຍເພື່ອສິ່ງເສີມການຄຸມຄອງຊັບພະຍາກອນນີ້ແບບເຊື່ອມສານ (IWRM).

5.2.5 ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ

1. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວິເຕາະທີ່ວົງແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນສະພາບຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
2. ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາສີມີແຮງງານ ແລະ ການສະໜອງຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (IWRM) ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທ້ອງຖິ່ນ;
3. ສະໜັບສະໜູນຫຼັກສຸດການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ, ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ແກ່ມະຫາວິທະຍາໄລ, ໂຮງຮຽນມັດຖະຍົມ, ໂຮງຮຽນປະຖົມ ແລະ ໂຮງຮຽນປະຖົມ;
4. ໃຫ້ຄໍາແນະນຳດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ແລະ ຂັບພະຍາກອນນໍ້າເພື່ອການຕັດສິນໃຈໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນໍ້າ.

5.2.6 ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຄຸ່ຮ່ວມພັດທະນາ

1. ໃຫ້ຄວາມຊຳນານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ;
2. ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ໃນພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີໃນ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (IWRM);
3. ເຊື່ອມສານ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (IWRM) ເຊົ້າໃນກອບການຮ່ວມມືພັດທະນາ ແລະ ການລົງທຶນ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການໃນ ສປປ ລາວ;
4. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການງົງນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

5.2.7 ອົງການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ

1. ເຊົ້າຮ່ວມ ແລະ ຕັ້ງຂັ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມໂຄງການ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
2. ເຊົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳສ້າງຈິດສໍານິກ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າບໍບເຊື່ອມສານ (IWRM)
3. ປຸກຈິດສໍານິກຂອງບ້ານ ກ່ຽວກັບ ມີຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງເສີມ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ (IWRM) ໃນລະດັບບ້ານ;
4. ລາຍງານໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນປະຈຳ ກ່ຽວກັບສະພາບຂອງແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າ ໃນຂອບເຂດທີ່ຕິດຮັບຜິດຊອບ;
5. ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງທ້າວທັນໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ບະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ;
6. ຮ່ວມກັນກັບຊາວບ້ານຢ່າງທ້າວທັນແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ພິດຮຽນຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານໃນລະດັບບ້ານ.

5.3 ການຕິດຕາມກວດກາ

ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນແລກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ຈະຖືກປະຕິບັດໃນຫຼາຍໄລຍະ: ປະຈຳປີ, ໄລຍະກາງ (2.5 ປີ) ແລະ ໄລຍະສຸດທ້າຍ (5 ປີ). ກຊນ ພາຍໃຕ້ ກຊສ ແມ່ນອົງການຈຸດສຸມໃນການປະສານງານກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປະຕິບັດການຕິດຕາມແລກການປະເມີນຜົນ ແລະ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງ ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

5.4 บันดาติวชี้วัดภาระประเมินผู้คนงานจัดตั้งปฏิบัติ

ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນຈະໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ແຕກຕ່າງໆກັນ ເພື່ອຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງການປະຕິບັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງແຜນຄຸມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ (ຕາຕະລາງທີ 25).

ຕາຕະລາງທີ 25: ຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍາ

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຕາດໝາຍ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ	ພາກສ່ວນຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມ
I	ແຜນງານ 1 ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ								
1.1	ຕາດໝາຍ 1.1 ການສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນ ໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກ ຄະລາກອນໃນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
1.2	ຕາດໝາຍ 1.2 ການມີສ່ວນ ຮ່ວມສ້າງຈິດສຳນົກ ການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
1.3	ຕາດໝາຍ 1.3 ການສຶ່ງເສີມ ກົດຈະກຳການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ອານຸລັກວັດທະນະທຳຮິດ ຄອງປະເພນີ ທີ່ຕິດພັນ ວັບ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
II	ແຜນງານ 2 ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ								
2.1	ຕາດໝາຍ 2.1 ການຈັດສັນ ນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
2.2	ຕາດໝາຍ 2.2 ການກຳນົດ ປະລິ ມານການໃຫ້ຂອງນໍ້າ ຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
2.3	ຕາດໝາຍ 2.3 ການຄຸ້ມ ຄອງບໍລິ ຫານອ່າງເກັບນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
2.4	ຕາດໝາຍ 2.4 ການຄຸ້ມ ຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
III	ແຜນງານ 3 ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ								
3.1	ຕາດໝາຍ 3.1 ການສໍາ ຫລວດ, ການຂັ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ- ຂ່າວສານຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ
3.2	ຕາດໝາຍ 3.2 ການປັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີຕິດຕາມປະ ລິມານນໍ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບ ນໍ້ານໍ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ	ພາກສ່ວນຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມ
IV	ແຜນງານ 4 ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຫຶ່ນຟູ້ ນ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ								
4.1	ຄາດໝາຍ 4.1 ການປົກປັກ ຮັກສາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ເຂດສະຫງວນ ນ້າ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
4.2	ຄາດໝາຍ 4.2 ການບຸລະ ນະຝຶ່ນຟູ້ ນ້າ ແລະ ຊັບພະ ຍາກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
4.3	ຄາດໝາຍ 4.3 ການຄຸ້ມຄອງ ຄຸນນະພາບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
V	ແຜນງານ 5 ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້າຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຝ້າອາກາດ								
5.1	ຄາດໝາຍ 5.1 ການຄວບ ຄຸມໄພນ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງ ແລ້ງ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
5.2	ຄາດໝາຍ 5.2 ການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈາກການປ່ຽນແປງຂອງ ສະພາບດິນຝ້າອາກາດ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
VI	ແຜນງານ 6 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍ່ໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ								
6.1	ຄາດໝາຍ 6.1 ການຄຸ້ມຄອງ ດິນບໍລິເວນນ້າ ແລະ ດິນ ຖ່ານຕົມ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ,ບ້ານ
6.2	ຄາດໝາຍ 6.2 ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນບໍ່ໄມ້							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
6.3	ຄາດໝາຍ 6.3 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທິດິນ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
6.4	ຄາດໝາຍ 6.4 ການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງເສດເຫຼືອ							ກຊສ ພຊສ ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ

5.5 វិប័ណ្ណ

ຄາດຄະເນງົບປະມານທັງໝົດ ສໍາລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍາ ນໍາຄານໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນງົບປະມານທັງໝົດ 5.750.000,000 ກີບ (ຫຼັກຕື່ມເຈັດຮັບອຍຫ້າສີບລ້ານກີບ). ເພື່ອນໍາສະເໜີຂໍ້ທຶນສະໜັບສະໜູນການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍາ ນໍາຄານ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ (ຕາຕະລາງທີ 26).

ຕາຕະລາງທີ 26: ວົບປະມານ ສໍາລັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນັ້ນ 2021-2025

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເງິບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫ່ງທຶນ
1	ແຜນງານ 1 ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍາ	1.300.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2	ແຜນງານ 2 ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ ນໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍາ	1.450.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
3	ແຜນງານ 3 ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ນໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍາ	800.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
4	ແຜນງານ 4 ປຶກບັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູ ນໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍາ	1.000.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
5	ແຜນງານ 5 ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກ ໄຟ ນໍາຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການ ປ່ຽນແປງດິນຝ້າອາກາດ	600.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
6	ແຜນງານ 6 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍາ ໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	600.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
ລວມທັງໝົດ (ກີບ):		5.750.000.000	

ໝາຍເຫດ: ສໍາລັບງົບປະມານ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ແມ່ນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮ່ວມກັບພາກສ່ວນລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາສໍາປະທານໂຄງການ ແລະ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍວ່າດ້ວຍພັນທະສິ່ງແວດລ້ອມ Annex C-CA ຫຼື SESO ຂອງໂຄງການຕ່າງໆ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານອ້າງອີງ:

1. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX, 2021-2025.
2. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 23/ສພຊ ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017.
3. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າ, ເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20ມັງກອນ 2021.
4. ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 ແລະ ຢຸດທະສາດ 10 ປີ 2016-2025 ແລະ ແຜນການ 5 ປີ ສີກປີ 2016-2020 ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
5. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ.
6. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ.
7. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ຂອງແຂວງຫົວພັນ.
8. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2020-2024) ຂອງມະຄອນຫຼວງພະບາງ.
9. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2020-2024) ຂອງເມືອງຊຽງເຕິນ.
10. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IV (2020-2024) ຂອງເມືອງພູຄູນ.
11. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2020-2024) ຂອງເມືອງໂພນໄຊ.
12. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2020-2024) ຂອງເມືອງນານ.
13. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VI (2020-2024) ຂອງເມືອງພູກູດ.
14. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2020-2024) ຂອງເມືອງຄໍາ.
15. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2020-2024) ຂອງເມືອງຮັງມ.
16. ບົດສັງລວມອ່າງແມ່ນໍ້າ, ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2016.
17. ຮ້າງແຜນຈັດສັນທິດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຮອບດ້ານ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ມັງກອນ 2020.
18. ບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມຂອບບາງຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດ ປີ 2019, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການ UN HABITAT.
19. World Bank Group Climate Change Knowledge Portal, Website: <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/lao-pdr/climate-data-historical>
20. Environmental Impact Assessment Report, Nam Khan2 Hydro-Electric Power Project, NCC-Electricité Du Laos; November 2010
21. Environmental Impact Assessment Report, Nam Khan3 Hydro-Electric Power Project, NCG-Electricité Du Laos; July 2012
22. Desheng Hu, Water Rights: An International and Comparative Study, Water Law Policy Series, ISBN 1843391082, 2006.
23. Nam Khan Water Resources Assessment Report, Natural Resources and Environmental Research Institute & Earth Systems, 2021;
24. GEOGRAPHIC INFORMATION FOR DEVELOPMENT PLANNING, Website: <https://www.k4d.la/>
25. National Agro-Ecological Zoning (NAEZ), Part of the Land Resources Information Management System; Website: <https://lirms-dalam.net/?thematic=aez>
26. R. Speed, Li Y., T. Le Quesne, G. Pegram and Z. Zhiwei (2013). Basin Water Allocation Planning. Principles, procedures and approaches for basin allocation planning, UNESCO, Paris.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ຕາຕະລາງທີ 27: ແຜນງານ, ຕາດໝາຍ, ກິດຈະກຳ, ອົບປະມານ ໃນການຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຕາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ປີ)					ອົບປະມານ (ກີບ)	
				1	2	3	4	5		
ແຜນງານ 1	ສ້າງກົນໄນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ									1.300.000.000
ຕາດໝາຍ 1.1	ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນໄນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກຄະລາ ກອນໃນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍ້າ									400.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.1	ສ້າງກົນໄນການປະສານງານໃນການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕັດສິນບັນຫາ ການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳຄານ ໃຫ້ມີ ປະສິດທິພາບ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							50.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.2	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂັ້ນ ທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຢູ່ໃນ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ , ຊຽວຂວາງ ແລະ ຫົວພັນ ໃຫ້ໄດ້ ປ່າງໜ້ອຍ 70 ເປີເຊັນ ຂອງ ພະນັກງານທັງໝົດໃນ 3 ແຂວງ.	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							200.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.3	ສະຫັບສະຫຼຸນ ແລະ ສ້າງກິດຈະກຳ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແບບ ເຊື່ອມສານ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ທັດສະນະສຶກສາ, ຈັດຝຶກອົບ ຮີມ, ໃຫ້ທຶນຍົກລະດັບການສຶກສາ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແກ້ວຂ່າຍການຈັດຕັ້ງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ສູນກາງ ແລະ ລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ປິລະຄົ້ງ ແລະ ປ່າງໜ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 50 ເປີເຊັນ ຂອງ ພະນັກງານສູນກາງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນແຕ່ລະປີ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.4	ສົ່ງສືມໃຫ້ມີການລົງທຶນ ໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານດ້ານນໍ້າແບບສີຂຽວ ໂດຍ ອີງໃສ່ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບອົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງການ
ຕາດໝາຍ 1.2	ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ສ້າງຈົດສໍານົກ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ									550.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.1	ສົ່ງສືມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນ້ຳ ຄານ ໃນເຂດຂອງຕົນ ໂດຍການສ້າງ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ດາວໂຫຼາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ປີ)					ງົບປະມານ (ກີບ)
				1	2	3	4	5	
ກິດຈະກຳ 1.2.2	ບຸກຈີດສໍານຒກໃຫ້ຊຸມຊີນ ໂດຍການ ເຜີຍແຜງກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍາ ນ້ຳຄານ	ກຊສ ພຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						150.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.3	ສ້າງສື່ສົ່ງພິມ, ແຜນພັບ, ປະຕິທິນ, ບ້າຍໂຄສະນາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ: ຄວາມຄືບໜ້າ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກິດຈະກຳການເຄື່ອນໄຫວ ຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະ ຍາກອນນໍາແບບເຊື່ອມສານ; ບັນຫາ ຕ່າງໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນອ່າງຮັບນໍາ ນ້ຳ ຄານ; ບັນດາລະບຽບການ ແລະ ແຜນທີ່ຕ່າງໆ.	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						100.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.4	ສົ່ງເລີມການໂຄສະນາວຽກງານຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນໍາ ນ້ຳຄານ ໂດຍຫາງ ໂທລະພາບ, ອີທະຍຸ ແລະ ອິນເຕີ ເນັດ, ແຜນການຮຽນ ແລະ ຫຼັກສູດ ການສອນຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ສື່ອື່ນໆ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						100.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.5	ສ້າງວິດໂອ, ສາລະຄະດີ ແລະ ລະຄອນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍາ ນ້ຳຄານ (2 ປີຕໍ່ເກົ່າ).	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						100.000.000
ດາວໂຫຼາຍ 1.3	ການສົ່ງເລີມກິດຈະກຳການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ອານຸລັກ ວັດທະນະທຳເຄີດຄອງປະເພນີ ທີ່ຕິດພັນ ກັບຊັບພະຍາກອນນໍາ								350.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.1	ສົ່ງເລີມ, ກຳນົດ ແລະ ຈັດລວງພື້ນ ທີ່ບຸລິມະສິດ ເພື່ອທໍາການບຸກພິດ ໂດຍຕິດພັນ ກັບກິດຈະກຳການຈັດສັນທິ ດິນ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຢູ່ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍາ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສູນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງການ
ກິດຈະກຳ 1.3.2	ສ້າງກອງທຶນຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອ ສົ່ງເລີມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນນໍາ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສູນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						200.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.3	ສຶກສາ ແລະ ສົ່ງເລີມການພັດທະນາ ສະຖານທີ່ທອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕິດພັນກັບ ຊັບພະຍາກອນນໍາ ພ້ອມທັງສ້າງເຄືອ ຄ່າຍການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກກັບ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ	ກຖວທ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສູນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງການ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ດາວໂຫຼນ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ປີ)					ງົບປະມານ (ກີບ)
				1	2	3	4	5	
ກິດຈະກຳ 1.3.4	ເຊື່ອມໄປຢູ່ກິດຈະກຳ ທ່ອງທ່ຽວແບບ ອະນຸລັກ ວັດການຮັກສາຮັດຄອງປະ ເພນີ ໂດຍການສ້າງຈິດສໍານິກ ໃຫ້ຊຸມ ຊື່ນ ແລະ ນັກທ່ອງທ່ຽວ ໂດຍຜ່ານ: ກິດຈະກຳ ການພັກເຊົາ ບ້ານປະຊາ ຊື່ນ; ສ້າງ ແລະ ຕິດຕັ້ງປ້າຍໃຫ້ຄວາມ ຮັກກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວແບບ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ; ສະມາ ຄົມທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ	ກປມ, ກຖວທ, ກອດ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນ ກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ						150.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.5	ສະໜັບສະໜູນຫາງເລືອກ ເພື່ອການ ປັບປຸງຊີດການເປັນຢູ່ ໃຫ້ຊຸມຊື່ນ ໂດຍການສົ່ງເສີມ ວຽກເຮັດງານທໍາ ແລະ ອາຊີບຄົງທີ່ ລວມທັງການ ສົ່ງເສີມວຽກງານການປະມົງ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນ ກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງງານ
ກິດຈະກຳ 1.3.6	ສົ່ງເສີມ ທຸລະກິດຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ (SME) ແບບເປັນ ມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລວມທັງ ບັນດາກິດຈະກຳການລົງທຶນ ເຊັ່ນ ການຕິດຕັ້ງລະບົບບັນດານ້ຳເສຍ ຂອງ ໂຮງງານ, ແລະ ການຕິດຕາມການນໍາ ໃຊ້ບຸຍະເນີ ແລະ ສານເຄີມເຂົ້າໃນ ການກະສິກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ	ກອດ, ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນ ກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງງານ
ແຜນງານ 2	ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ								1.450.000.000
ດາວໂຫຼນ 2.1	ການຈັດສັນນ້ຳ								200.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.1	ຂະຫຍາຍການສະໜອງນ້ຳປະປາໃນ ຕົວເມືອງ ແລະ ຊຸມຊື່ນ ໂດຍຕໍ່ານີ້ ເຖິງປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຕອນເທິງຂອງ ເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ເຂດໂຄງການອື່ນໆ ແລະ ການສົ່ງເສີມນໍາລົງລົນ ແລະ ສຸຂາພິບານ ໃນເຂດບ້ານຊົນນະບິດ	ກຊສ, ກຍບຂ, ກພບ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນ ກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງງານ
ກິດຈະກຳ 2.1.2	ປະມົນ ແລະ ສຶກສາ ການຈັດສັນນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນນ້ຳໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ສາຂາ ແລະ ການກຳນົດເຂດກັນຊື່ນ	ກຊສ, ພຊສ, ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນ ກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ						200.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.3	ສະໜັບສະໜູນ ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອ ຊື່ນລະປະຫານ ລວມທັງ ການປັບປຸງ ຕາມ່າງຊົນລະປະຫານ ທີ່ສໍາຄັນ	ກຊສ ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງງານ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				ປະຕິບັດ (ປີ)						
				1	2	3	4	5		
										ແໜງການ
ກິດຈະກຳ 2.1.4	ສ້າງນິຕິກຳໃນການອະນຸຍາດການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຂຶ້ນະນຳສໍາລັບການຄຸດນໍ້າໃຊ້ພ້ອມກິດຈະການທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ນໍ້າ	ກຊສ, ກອຄ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							
ຄາດໝາຍ 2.2	ການກຳນົດປະລິມານການໄຫຼຂອງນໍ້າຕ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ									500.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.1	ກຳນົດປະລິມານນຳໄຫຼຕ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ປາກນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາຫຼັກຂອງນໍ້າຄານ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.2	ກຳນົດປະລິມານນຳໄຫຼຕ່າສຸດ ຂອງບັນດາເຂື້ອນທີ່ຢູ່ໃນສາຍນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.3	ຕິດຕາມກວດກາ ການໃຊ້ນໍ້າຊື່ນລະປະທານ ລະດັບການປ້ານໍ້າ ໃນທຸກໆພື້ນທີ່ຊື່ນລະປະທານ, ການປຸກພິດລະດຸແລ້ງ ແລະ ລະດຸຟິນ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.4	ປະເມີນ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ສະຖານນິຕິດຕາມກະແສນ້້າໃຫ້, ລວມທັງ ການປັບປຸງບັນດາອຸປະກອນ ແລະ ລະບົບຕິດຕາມກະແສນ້້າໃຫ້ທີ່ມີຢູ່ທັງໃນແມ່ນໍ້າຄານ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາ	ກຊສ, ພຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ຄາດໝາຍ 2.3	ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານອ່າງເຕັມນໍ້າ									300.000.000
ກິດຈະກຳ 2.3.1	ສ້າງກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງ ການເຂື້ອນໄຟຟ້າ ເພື່ອການນຳໃຊ້ນໍ້າໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ (ໂໄດຍໃຫ້ມີການສ້າງແຜນນຳໃຊ້ນໍ້າ (ຜະລິດໄຟຟ້າ) ປະຈຳປີ, ແຜນປະຈຳລະດຸຟິນ ແລະ ລະດຸແລ້ງ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຄານ)	ກຊສ, ກພບ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.3.2	ກອງປະຊຸມບຶກສາຫາລື ກັບບັນດາຂະແໜງການ ກ່ຽວກັບ ການບໍລິຫານການກັກ ແລະ ປ່ອຍນໍ້າ ເພື່ອກຳນົດແຜນກັກ ແລະ ປ່ອຍນໍ້າ ຮ່ວມກັນກ່ອນ ແລະ ຫຼັງທີ່ພະຍຸຈະເຂົ້າອ່າງຮັບນໍ້າ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.3.3	ສ້າງບົດແນະນຳຄວາມປອດໄພຂອງເຂື້ອນ ແລະ ແຜນຮັບມືສຸກເສີນ ໃນ	ກຊສ, ກພບ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ							100.000.000

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ປີ)					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				1	2	3	4	5		
	ອ່າງນໍາ ນ້າຄານ.		ແຂວງ, ເມືອງ							
ຄາດໝາຍ 2.4	ການຄຸ້ມຄອງນໍາໃຕ້ດິນ									450.000.000
ກິດຈະກຳ 2.4.1	ສຶກສາ ແລະ ສໍາຫຼວດແຫ່ງນໍາໃຕ້ດິນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.4.2	ຂຶ້ນບັນຊີການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍາ ໃຕ້ດິນ ແລະ ປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ການໃຊ້ນໍາໃຕ້ດິນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.4.3	ສ້າງແຜນທີ່ສະພາບແຫ່ງນໍາໃຕ້ດິນ ລວມໜ້າການນໍາໃຊ້	ກຊສ ພຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 2.4.4	ຊຸກຍຸ້ສິ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງນໍາໃຕ້ດິນ	ກຊສ ພຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ແຜນງານ 3	ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍາ									800.000.000
ຄາດໝາຍ 3.1	ການສໍາຫລວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຊັບພະຍາກອນນໍາ									350.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.1	ສໍາຫຼວດ ແລະ ທົບທວນຂໍ້ມູນ ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍາໃນ ອ່າງຮັບນໍາສາຂາ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.2	ສໍາຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍາ ໃນທີ່ວ່ອອ່າງຮັບນໍາ ນ້າຄານ	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.3	ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຊັບພະຍາ ກອນນໍາໃນເຂດອ່າງຮັບນໍາ ນ້າຄານ ໂດຍໃຫ້ມີການເຊື່ອມໄຢ່ງລະຫວ່າງ ສຸມກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ຄາດໝາຍ 3.2	ສ້າງ, ບັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີອຸດຸນີຍິມ ແລະ ອຸທິກະກະສາດ									450.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.1	ສືບຕໍ່ການບັບປຸງຂໍ້ມູນ ແບບຈໍາລອງ ຂອງອ່າງຮັບນໍາຄານ ແລະ ບັບປຸງຂໍ້ ມູນ ວ່ອນເຮັດແບບຈໍາລອງ	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.2	ປະເມີນ ສະຖານີອຸດຸທີ່ມີ ແລະ ດັ່ງ ຕິດຕັ້ງຜ່ານມາ ແລະ ຂະຫຍາຍ ສະ ຖານທີ່ຕິດຕາມອຸດຸ-ອຸທິກະກະສາດ ລວມທັງປະລິມານນໍາຝຶນ ແລະ ພຸມ ອາກາດ ທີ່ວ່ອອ່າງຮັບນໍາ, ໂດຍສະເພາະ ບ່ອນຕໍ່ສຸດຂອງອ່າງຮັບນໍາຢ່ອຍ ບ່ອນ ທີ່ຍັງບໍ່ມີການຕິດຕາມ	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				ປະຕິບັດ (ປີ)						
1	2	3	4	5						
ກິດຈະກຳ 3.2.3	ປະເມີນ ແລະ ກໍານົດ ສາເຫດບັນຫາ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການລຸດລົງ ຂອງຄຸນນະພາບນ້ຳ, ລວມທັງ ອ່າງ ຮັບນ້ຳຢ່ອຍ ແລະ ການຕິດຕາມ ກວດກາຄຸນນະພາບນ້ຳ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.4	ປະເມີນ ແລະ ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງຄຸນ ນະພາບຂໍ້ມູນ ທາງອຸທິກ ແລະ ອຸຕ ພາຍໃນຖານຂໍ້ມູນລວມທັງຝົກພະນັກງານຮັບຜິດຊອບບັນຫຼາງຖານຂໍ້ມູນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ແຜນງານ 4	ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຜົນຟູ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									1.000.000.000
ຄາດໝາຍ 4.1	ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ກາຄຸ້ມຄອງເຂດສະຫງວນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									350.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.1	ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອ ຕິດຕາມກວດກາເຂດທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງ ລວມທັງການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງ ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ກວດ ສອບກິດຈະກຳພັດທະນາເສດຖະກິດ ຕ່າງໆ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້າ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.2	ກໍານົດເຂດສະຫງວນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ໄດ້ 3 ຈຸດ ເພື່ອ ເປັນໂຄວແບບໃນການຄຸ້ມຄອງລະບົບ ມີເວດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.3	ກໍານົດເຂດສະຫງວນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ: ສ້າງແຜນທີ່ ທີ່ມີເຂດບ້ອງກັນ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄຸນຕ່າງໆ ໃນການອານຸລັກ; ກໍານົດພື້ນທີ່ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ເຂດອະນຸລັກປາ, ບຸກຈິດສໍານິກ ໃນການອານຸລັກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ຊຸມຂຶ້ນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						150.000.000	
ຄາດໝາຍ 4.2	ການບຸລະນະພື້ນຟູ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									200.000.000
ກິດຈະກຳ 4.2.1	ບັບປຸງຮູບແບບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ວິທີການປຸກັ້ງ, ພ້ອມທັງແນະນໍາ ໃຫ້ປະຊາຊົນປ່ຽນແປງວິທີ ການຜະລິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ເພື່ອຫຼຸດຜົນກະທົບທ້ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ແຫ່ງນ້ຳ	ກຊສ, ພຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 4.2.2	ຈັດສັນທິດິນຂຶ້ນບ້ານ ແລະ ເມືອງ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ							100.000.000

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ດາວໂຫຼາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				ປະຕິບັດ (ປີ)	1	2	3	4	5	
			ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							
ກິດຈະກຳ 4.2.3	ຟື້ນຝູ້ຂັບພະຍາກອນປ່າໄມ້: ສໍາຫຼວດ ປ່າແຄນນໍ້າ ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ; ກໍານົດເຂດບຸລິມະສິດເຂດປ່າແຄນນໍ້າ ແລະ ສ້າງລະບຽບ ຕຸ້ມຄອງເຂດປ່າ ປ້ອງກັນຍອດນໍ້າ; ສໍາຫຼວດ ແລະ ຜົນ ຝູປ່າໄມ້ທີ່ເສື່ອມໄຊມ ແລະ ຖືກທໍາ ລາຍ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						100.000.000	
ດາວໂຫຼາຍ 4.3	ການຄຸ້ມຄອງຄຸນະພາບນໍ້າ									450.000.000
ກິດຈະກຳ 4.3.1	ສໍາຫຼວດ, ກໍານົດເຖິງ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ເຂດພື້ນທີ່ສ່ຽງໃໝ ແລະ ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບຈາກກິດຈະການນຳໃຊ້ນໍ້າ ໂດຍສະເພາະ ເຂດຍອດນໍ້າ ນ້ຳຕານ ແລະ ບັນດາແມ່ນໍ້າສາຂາຍ່ອຍ.	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 4.3.2	ສ້າງແຜນການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມ ກວດກາ ຄຸນນະພາບນໍ້າຢູ່ແມ່ນໍ້າຫຼັກ ແລະ ສາຍນໍ້າສາຂາ ທີ່ວ່ອງຮັບນໍ້າ ລວມຫັ້ງ ຄອງ, ຫອງ, ບົງ ໃນຕົວ ເມືອງ ແລະ ຊຸນນະປິດທີ່ເຫັນວ່າມີ ຄວາມຈໍາເປັນ.	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 4.3.3	ຕິດຕັ້ງ, ບັບປຸງ ລະບົບການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ລາຍງານສະພາບຄຸນ ນະພາບນໍ້າຢ່າງຫັນການຢູ່ເຂດບຸລິມະ ສິດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບຈາກການພັດທະນາ ພ້ອມ ຫັ້ງ ສັດຊື້ເຄື່ອງວັດເທາງຄຸນນະພາບ ນໍ້າໃຫ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ອນໃນ ອ່າງຮັບນໍ້າ.	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						100.000.000	
ກິດຈະກຳ 4.3.4	ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບ ການ ກ່ຽວກັບ ການປ່ອຍນໍ້າເປື້ອນລົງ ສໍ່ແມ່ນໍ້າ ໂດຍອີງຕາມມາດຕະຖານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ	ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 4.3.5	ຊຸກຍຸ້ສົງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປ້ອງ ກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມີນລະພິດທາງນໍ້າ , ມີການບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນຈາກກິດຈະ ການທາງດ້ານ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການແລະ ທຸດຜ່ອນການນຳ	ກຊສ ກອຄ ກປມ ກຍທຂ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງການ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				ປະຕິບັດ (ປີ)	1	2	3	4	5	
	ໃຊ້ສານເຄີມ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ.									
ແຜນງານ 5	ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກໄພນ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນ ພ້າອາກາດ									600.000.000
ຄາດໝາຍ 5.1	ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບໄພນ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ									300.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.1	ສັງລວມເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ກໍານົດ ພື້ນທີ່ຄວາມສ່ຽງຜົນກະທິບຈາກໄພນ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໄພບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນ ພ້າອາກາດ.	ກຊສ, ພຊສ, ຫຊສ ກຣສສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.2	ສໍາຫຼວດ, ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຮັບມືກັບໄພນ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງ ແລ້ງ ແລະ ປ້ອງກັນການເຊາະເຈື່ອນ; ລວມທັງການກໍ່ສ້າງ/ປັບປຸງ ພັນຖານໂຄງລ່າງດ້ານນີ້	ກຊສ, ພຊສ, ຫຊສ ກຣສສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 5.1.3	ສ້າງກິນໄກການແຈ້ງເຕືອນຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບມືໃຫ້ທັນການໃນກໍາລະນີເກີດເຫດສຸກເສີນ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພນ້າຖ້ວມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບ້ານ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້າ.	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.4	ສ້າງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ໃນການຮັບມື, ບັນເທິາອຸທິການໄພ ຈາກໄພນ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ; ລວມທັງປະສານງານກັບພາກສ່ວນຜູ້ພັດທະນາໄດ້ການ.	ກຊສ, ພຊສ, ຫຊສ ກຣສສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.5	ຊຸກຍັ້ງຜິຍແຜ່, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ປຸກຈົດສໍານິກ, ຄວາມສາມາດ, ການກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນການປັບຕົວ ແລະ ຮັບມືກັບໄພທຳມະຊາດ	ກຊສ, ພຊສ, ຫຊສ ກຣສສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 5.1.6	ສໍາຫຼວດ ແລະ ຂຸດເຈາະແຫ້ງນັ້ນ ໃຕ້ດິນ ເພື່ອສະໜອງນັ້ນໃນເຂດທີ່ຂາດແຄນນັ້ນ ໃນລະດຸແລ້ງ.	ກຊສ, ພຊສ.ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ດາວໂຫຼາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				ປະຕິບັດ (ປີ)						
				1	2	3	4	5		
ດາວໂຫຼາຍ 5.2	ການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບາຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບຕືືນຝ້າ ອາກາດ									300.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.1	ຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ປະຊາຊົນກ່ຽວກັບ ການປັບຕົວເຂົ້າການປ່ຽນແປງດິນຝ້າ ອາກາດ ແລະ ວິທີຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ກັບ ບັນຫາດັ່ງກ່າວ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.2	ສ້າງສູນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ເພື່ອລາຍງານ ຂ່າວສານແກ່ປະຊາຊົນຢ່າງເປັນປະຈຳ	ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.3	ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການ ເພື່ອຕິດຕໍ່ ພົວພັນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານເຕືອນໄພ ໃຫ້ ແກ່ປະຊາຊົນເມື່ອເວລາສຸກເສີນ	ກຊສ, ພກຊ, ທຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ແຜນງານ 6	ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ບໍ່ໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ									600.000.000
ດາວໂຫຼາຍ 6.1	ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕິມ									500.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.1	ສໍາຫຼວດ, ຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ, ດິນຖ່ານຕິມ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ດິນ ບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕິມ	ກຊສ, ພກຊ, ທຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.2	ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມ ຄອງທີ່ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານ ຕິມ.	ກຊສ, ພກຊ, ທຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.3	ບັກຫຼັກໝາຍ/ບ້າຍ ບອກຂອບເຂດທີ່ ດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕິມ.	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							150.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.4	ສ້າງລະບຽບຖຸມຄອງດິນບໍລິເວັນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕິມ ໂດຍການ ສິ່ງເສີມ ບ້ານ, ຊຸມຊົນ ແລະ ນໍ້າບ້ານ ເປັນ ເຈົ້າການໃນການສ້າງລະບຽບ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ.	ກປມ, ກຊສ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ດາວໂຫຼາຍ 6.2	ການຄຸ້ມຄອງຂັບພະຍາກອນປ່າໄນ									-
ກິດຈະກຳ 6.2.1	ກໍານົດເຂດປົກປັກຮັກສາປ່າຍອດນ້ຳ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສູນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.2.2	ສ້າງລະບຽບຖຸມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ເຂດຍອດນ້ຳ ໂດຍສະເພາະເຂດສາຍ ນ້ຳສາຂາຂອງແມ່ນ້າຄານ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສູນກາງ, ແຂວງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ					ງົບປະມານ (ກີບ)
				ປະຕິບັດ (ປີ)					
				1	2	3	4	5	
			, ເມືອງ						ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.2.3	ປັກຫຼັກໝາຍ/ຕິດຕັ້ງປ້າຍຊື້ບອກຂອບເຂດຫວັງຫ້າມເດັດຊາດ, ແລະ ອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ຂຶວະນາງພັນ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສຸນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.2.4	ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ປຸກຈົດສໍານິກ ຂໍ້ ກຳນົດ, ກິດລະບຽບ, ກິດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການປົກປັກ ຮັກສາປ່າໄມ້	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສຸນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.2.5	ກວດກາລາດຕະເວນເຂດປ່າຍອດນ້າ	ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ສຸນກາງ, ແຂວງ , ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ຄາດໝາຍ 6.3	ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທິດິນ								-
ກິດຈະກຳ 6.3.1	ສໍາໜັດ ແລະ ເນັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.3.2	ກຳນົດເຂັດພ້ອມປັກຫຼັກໝາຍ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ພື້ນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ລະບຸພື້ນທີ່ໃດ ເໝາະສີມສໍາ ລັບການປຸກພິດຊະນິດໃດ.	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ
ກິດຈະກຳ 6.3.3	ຈັດສັນພື້ນທີ່ ໃຫ້ປະຊາຊົນເພື່ອທໍາ ມາຫານິນແບບຖາວອນ ໃນຂອບ ¹ ເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ	ກຊສ, ກປມ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ						ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ໜູວດລະອຽດ ແລະ ອົງໃສ່ແຜນຂອງຂະແໜງການ

ລ/ດ	ຊື່ແຜນງານ, ດາວໂຫຼນ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນທີ່ມີ ສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ປີ)					ງົບປະມານ (ກີບ)	
				1	2	3	4	5		
										ແບ່ງງານ
ດາວໂຫຼນ 6.4	ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ									100.000.000
ກິດຈະກຳ 6.4.1	ກຳນົດພື້ນທີ່ ທີ່ມີສິ່ງເສດເຫຼືອ ເພື່ອບໍ່ ໃຫ້ມີຜົນກະທຶນຕໍ່ເຫຼັງງັນ ແລະ ຊຸມ ຊື່ນ	ກະລຸ, ກະຊວງ, ມີອງ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							100.000.000
ກິດຈະກຳ 6.4.2	ສ້າງລະບຽບ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມ ສະດວກ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງ ເສດເຫຼືອ.	ກະຊວງ, ພະນັກງານ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແບ່ງງານ
ກິດຈະກຳ 6.4.3	ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ສານຄະນີ (ຢາຂ້າ ຫ້າ)	ພະນັກງານ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແບ່ງງານ
ກິດຈະກຳ 6.4.4	ຕິດຕາມການເຊາະເຈື່ອນເຂດແມ່ນ້ຳ ຄານ ເມືອງຊຽງເງິນ ແລະ ເມືອງອື່ນໆງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ກະຊວງ, ພະນັກງານ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແບ່ງງານ
ກິດຈະກຳ 6.4.5	ການຕິດຕາມກວກກາ	ກະລຸ, ກະຊວງ, ມີອັນດາ	ທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ							ສໍາລັບງົບປະມານໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຈະມີການສຶກສາ ສໍາ ຫຼວດລະອຽດ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນຂອງຂະ ແບ່ງງານ
	ລວມງົບປະມານທັງໝົດ									5.750.000.000

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ທີ່ຢູ່: ບ້ານ ດົງນາໄຊກ - ຖະໜົນ ຫນອງບຶກ, ຕຸ້ ປນ 7864

ໂທລະສັບ/ແຟັກ: +85621 263799

ອີເມວ: monre@monre.gov.la

ສະໜັບສະໜູນການຈັດພິມໂດຍ:

